

Hlavní město Praha
Magistrát hlavního města Prahy
Odbor školství, mládeže a sportu

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G

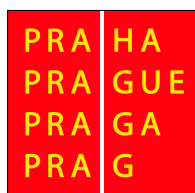
VÝROČNÍ ZPRÁVA

o stavu a rozvoji vzdělávací
soustavy v hlavním městě Praze

ŠKOLNÍ ROK 2012/2013

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze

ŠKOLNÍ ROK 2012/2013

**H L A V N Í M Ě S T O P R A H A
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A SPORTU**

OBSAH

ÚVOD.....	6
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	7
I.1 VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	7
I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti	7
I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ.....	8
I.1.3 Přehled o absolventech SŠ.....	9
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů	9
I.2 NAPLŇOVÁNÍ PRIORITNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY.....	11
I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy	11
I.2.3 Prevence rizikového chování dětí a mládeže.....	14
I.2.4 Prevence kriminality	16
I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	17
I.2.6 Multikulturní výchova, interkulturní vzdělávání a osvěta	18
I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.....	19
I.3 VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ.....	20
I.4 PREZENTACE PRAŽSKÉHO ŠKOLSTVÍ NA VEŘEJNOSTI	20
II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	21
II.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	23
II.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	29
II.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	37
II.4 KONZERVATOŘE.....	55
II.5 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	60
II.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI (VE ŠKOLÁCH ZŘIZOVANÝCH HMP)	67
II.7 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	75
II.8 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	78
II.8.1 Základní umělecké vzdělávání	78
II.8.2 Zájmové vzdělávání	80
II.9 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ.....	85
II.9.1 Školská poradenská zařízení	85
II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení	88
II.9.3 Zařízení školního stravování	89
II.9.4 Školská účelová zařízení.....	90
II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	90
II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy	91

II.10 PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	92
II.10.1 Počty pracovníků	92
II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků	92
II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků	92
II.10.4 Odměňování	93
II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků	95
II.11 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉ STŘEDNÍMI A VYŠŠÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI	98
III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	101
III.1 CELKOVÉ VÝDAJE NA ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM HL. M. PRAHA PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	102
III.2 NEINVESTIČNÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH MČ HL. M. PRAHY PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V ČLENĚNÍ NA VÝDAJE HRAZENÉ PROSTŘEDNICTVÍM KRAJSKÝCH NORMATIVŮ	108
III.3 CELKOVÁ VÝŠE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ POSKYTOVANÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ČINNOST SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	109
III.4 PŘÍMÉ VÝDAJE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA DÍTĚ, ŽÁKA A STUDENTA U JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH KRAJEM HL. M. PRAHA	109
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	110
SEZNAM GRAFŮ	110
SEZNAM TABULEK	110
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	113
SEZNAM ZDROJŮ	115
VYSVĚTLIVKY	116

ÚVOD

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hl. m. Praze za školní rok 2012/2013 je předkládána v souladu s § 10 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), a § 4 – 6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů. Jejím zpracovatelem je odbor školství, mládeže a sportu MHMP.

Výroční zpráva hodnotí především stav a rozvoj jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy a podává informace o financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy. Při jejím zpracování byly kromě informací, se kterými přímo pracuje odbor školství, mládeže a sportu MHMP, využity údaje i dalších útvarů a odborů MHMP, data z rejstříku škol a školských zařízení, ze statistických ročenek Českého statistického úřadu, statistik Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, podklady a informace Národního ústavu pro vzdělávání, České školní inspekce a další zdroje. V této souvislosti je nezbytné upozornění, že sběr dat neprovádějí výše uvedené subjekty totožnou metodikou a ke stejnému termínu, takže některé údaje proto nemusí vzájemně korespondovat. Určitá data, zejména počty dětí, žáků a studentů a počty škol a školských zařízení (dále jen „školy“), mohou být ovlivněna skutečností, že některé školy jsou sice zapsané a vykazované v rejstříku škol a školských zařízení, ale fyzicky nemají žádné děti, žáky a studenty. V takovém případě neodevzdávají výkonové statistické výkazy a nepromítnou se ve statistikách. Stejná situace by mohla nastat, pokud by některá škola neodevzdala výkaz v řádném termínu ke zpracování. Další nepřesnosti mohou nastat tím, že škola odevzdá samostatný výkaz za detašované pracoviště, takže se může promítnout v počtu škol dvakrát. Počty žáků a studentů zejména u středního a vyššího odborného vzdělávání mohou vykazovat rozdíly také podle hlediska statistického vykazování. Může být vykázán např. jiný počet žáků v tabulce o státním občanství a jiný v celkovém počtu žáků za konkrétní stupeň vzdělání. Tyto drobné rozdíly jsou dány tím, že do statistických ročenek se zadávají data z matrik, kde jeden žák nebo student může najednou studovat více oborů nebo se může vzdělávat v denní i jiné formě vzdělávání, může mít 2 státní občanství apod. To se týká zejména údajů uváděných ve statistických ročenkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

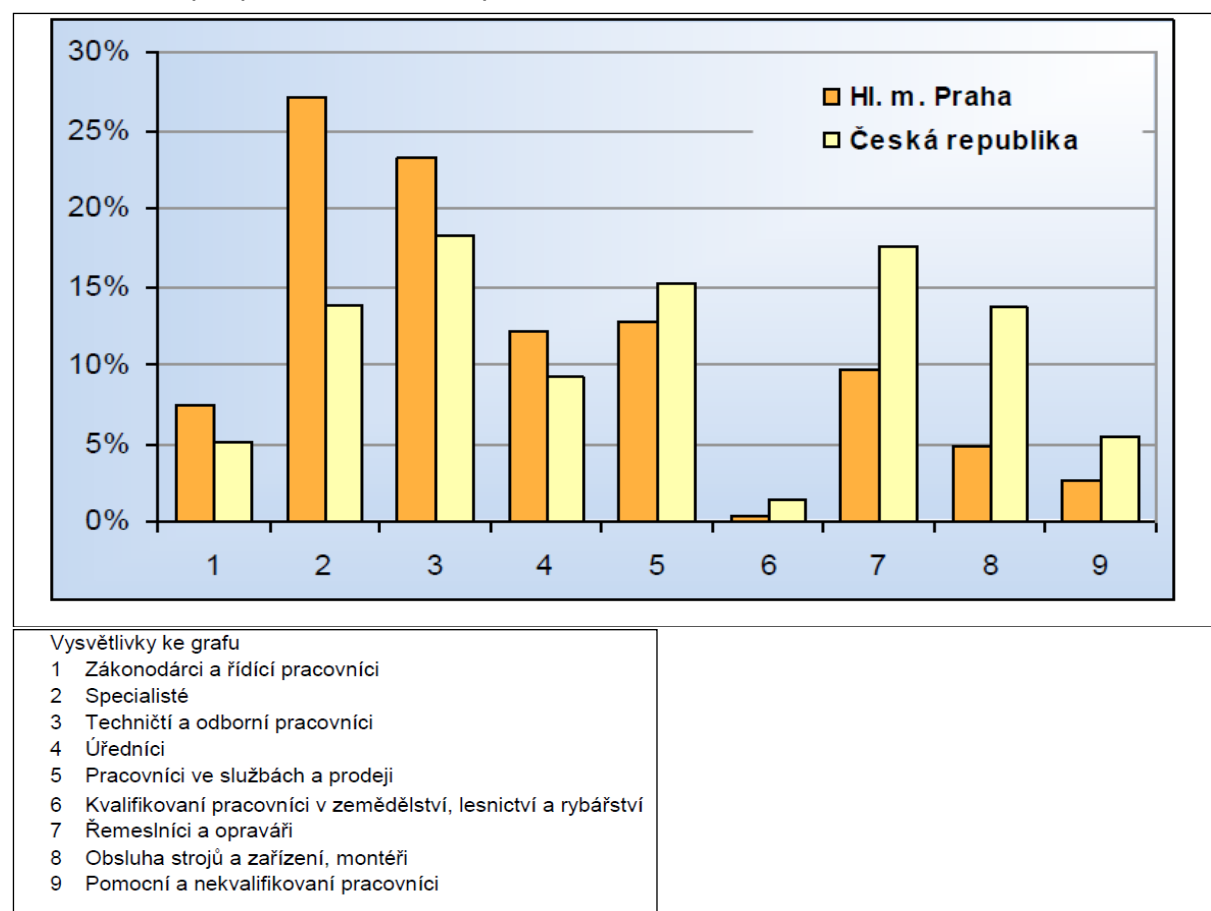
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

I.1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti

Podíl obyvatelstva ve věku nad 15 let se středním vzděláním s maturitní zkouškou činí v hl. m. Praze 39,3 % (v ČR 37,8 %), s vysokoškolským vzděláním 39,1 % (v ČR 20,9 %). Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v hl. m. Praze. Největší podíl představují specialisté a techničtí a odborní pracovníci, dále pracovníci ve službách a prodeji a úředníci. Marginální skupinou jsou kvalifikovaní zaměstnanci v zemědělství, lesnictví a rybářství. Specifickou roli hlavního města potvrzuje zejména rozdíl mezi Prahou a ČR ve skupině Specialisté a skupině Obsluha strojů a zařízení, montéři.

• Graf č. 1: Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v %

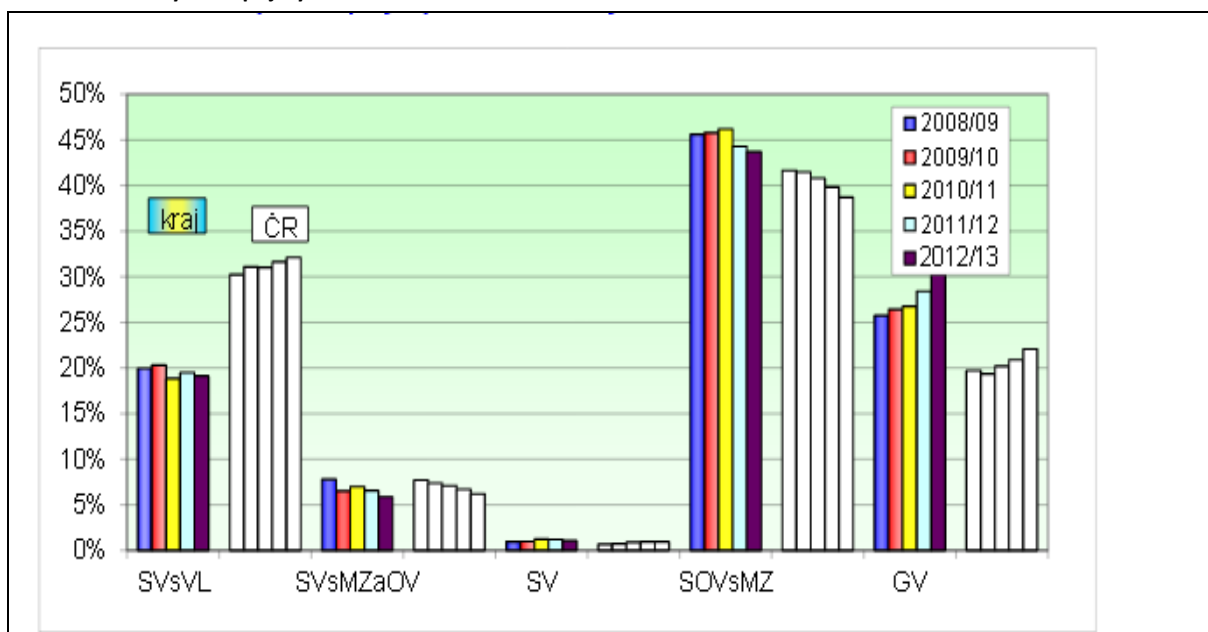

Zdroj: NÚV

I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ

V porovnání s ČR je pro hl. m. Prahu charakteristický výrazně nižší podíl nově přijímaných do středního vzdělávání s výučním listem (19,1 % oproti 32,1 %) a naopak vyšší podíl nově přijímaných do gymnaziálního vzdělávání (30,3 % proti 22,1 %) a středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (43,7 % proti 38,7 %). Procentní zastoupení nově přijatých do středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik se oproti školnímu roku 2011/2012 výrazně nezměnilo a je na úrovni celorepublikového průměru. Podíl žáků v oborech poskytujících střední vzdělání, které není ukončeno výučním listem ani maturitou, je stejně jako v minulých letech minimální (1,0 %) a hlásí se na ně hlavně žáci praktických škol.

• Graf č. 2: Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium

Zdroj: NÚV

Vývoj celkového počtu nově přijímaných žáků do středního vzdělávání má od školního roku 2008/2009 stále klesající tendenci (-17,7 %). Největší pokles (- 27,6 %) je zaznamenán u středního vzdělávání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (obory vzdělání s kódovým označením L).

• Tab. č. 1: Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium

hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	celkem
2008/2009	3 226	1 259	153	7 371	4 162	16 171
2009/2010	3 201	1 028	155	7 219	4 167	15 770
2010/2011	2 686	997	177	6 593	3 820	14 273
2011/2012	2 638	886	165	5 991	3 843	13 523
2012/2013	2 545	780	138	5 819	4 032	13 314

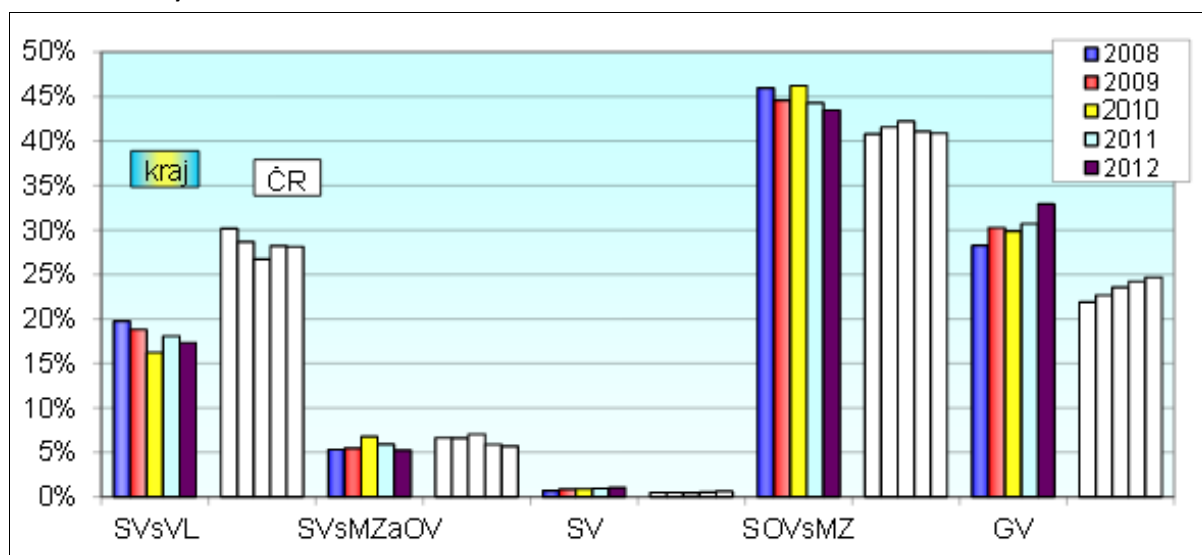
Zdroj: NÚV

Pro podporu středního vzdělávání s výučním listem byl v období od školního roku 2008/2009 do 30. 6. 2013 realizován projekt Řemeslo žije!, který měl motivovat žáky základních škol a jejich rodiče k podání přihlášky ke studiu oborů vzdělání s výučním listem. Projekt poskytuje podrobné informace o výhodách spojených s tímto druhem studia a usiluje o zvýšení prestiže řemesla ve společnosti. Na projektu hl. m. Praha na něm úzce spolupracovala s Hospodářskou komorou hl. m. Prahy a mnoha podnikatelskými subjekty.

I.1.3 Přehled o absolventech SŠ

V porovnání s ČR je v Praze výrazně nižší podíl absolventů středního vzdělávání s výučním listem (17,3 % oproti 28,1 %) a naopak vyšší podíl absolventů gymnaziálního vzdělávání (32,9 % oproti 24,7 %). Oproti školnímu roku 2011/2012 se opět zvýšil podíl absolventů gymnaziálního vzdělávání o 2,2 %, přestože dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy počítá s tím, že se počty žáků v gymnaziálním vzdělávání nebudou navyšovat.

• Graf č. 3: Podíly absolventů SŠ – denní studium

Zdroj: NÚV

Vývoj počtu absolventů jednotlivých kategorií vzdělání je úzce svázán s vývojem počtu nově přijímaných. Počty absolventů v absolutních číslech podává následující tabulka.

• Tab. č. 2: Počty absolventů v kraji - denní studium

hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	celkem
2008	2 738	735	97	6 368	3 914	13 852
2009	2 528	737	116	5 990	4 061	13 432
2010	2 053	857	110	5 846	3 779	12 645
2011	2 141	704	111	5 251	3 639	11 846
2012	2 050	622	124	5 145	3 896	11 837

Zdroj: NÚV

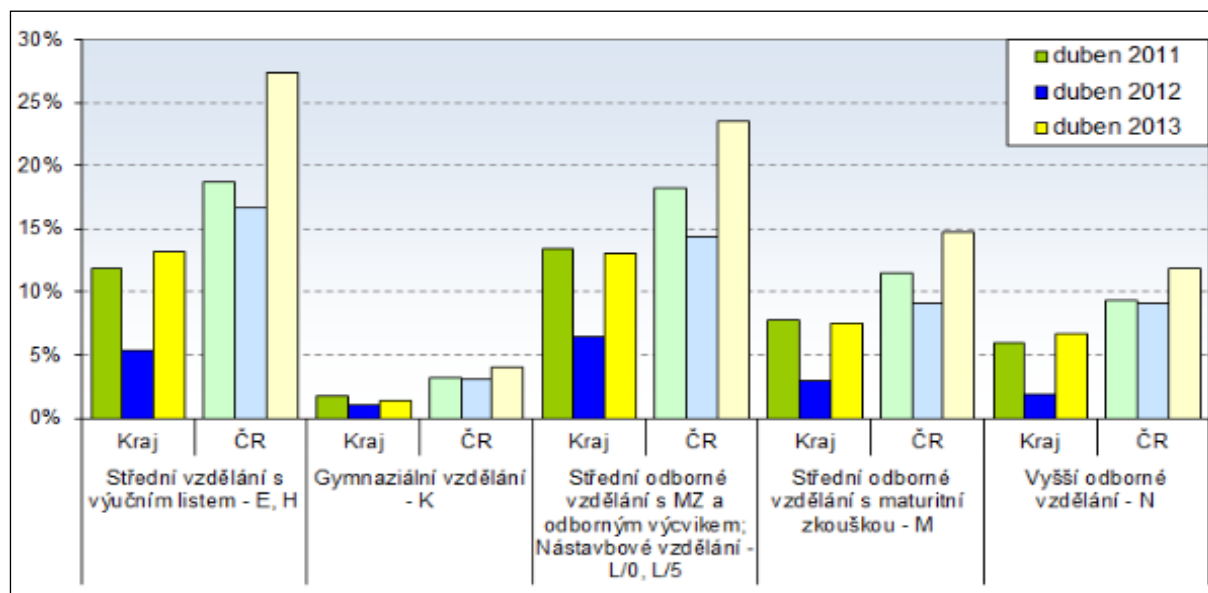
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů

Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů. Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání, příp. skupiny oborů, zůstalo k 30. 4. následujícího roku bez zaměstnání.

Od roku 2013 se změnila metodika výpočtu ukazatele celkové nezaměstnanosti. Místo míry nezaměstnanosti, kdy byl počet nezaměstnaných vztážen k pracovní síle (zaměstnaní + nezaměstnaní), se začal vykazovat podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu, což představuje podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15 – 64 na obyvatelstvu ve věku 15 – 64 let. Bohužel za dřívější roky nejsou hodnoty nového ukazatele (podílu nezaměstnaných) v jednotlivých krajích k dispozici.

V dubnu 2013 dosahovala míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů středních a vyšších odborných škol v hl. m. Praze 6,9 % (912 nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů), což je více než dvojnásobná hodnota oproti roku 2012 (3,0 %), ale ani ne poloviční hodnota než je celorepublikový průměr (16,3 %). V porovnání s ostatními kraji je hl. m. Praha krajem s nejnižší mírou nezaměstnanosti absolventů v České republice.

• Graf č. 4: Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2013) – denní studium

Zdroj: NÚV

I.2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy

Na podporu rozvoje vzdělávací soustavy, volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy je v hl. m. Praze každoročně využívána grantová politika.

Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy

Rada HMP vyhláší každoročně Celoměstské programy podpory vzdělávání, které zaměřuje na závažné tematické okruhy. Na rok 2013 byly v rámci grantového řízení vyhlášeny čtyři grantové programy:

- Program na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi především v oblasti vzdělávání managementu pedagogických pracovníků škol a školských zařízení hl. m. Prahy,
- Program na podporu vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů,
- Program na podporu rozvoje škol zřizovaných hl. m. Prahou,
- Program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Program na podporu rozvoje škol zřízených hlavním městem Prahou se členil na 4 subprogramy: Inovace ve vzdělávání, Projekt LINGVA, Skupinové studijní pobyty v zahraničí a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol.

Ke dni ukončení přijímání žádostí bylo podáno v prvním kole 287 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila Radě HMP ke schválení 171 žádostí v celkové finanční výši 12 255 tis. Kč. Ve druhém kole jen pro programy: Skupinové studijní pobyty v zahraničí a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol bylo podáno 10 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila ke schválení 8 žádostí v celkové výši 745 tis. Kč.

Cílem grantové politiky hl. m. Prahy v oblasti vzdělávání není pouze řešení aktuálních problémů, ale významnou měrou i cílené řešení dlouhodobých a přetrvávajících úkolů, především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými pracovišti a v dalších prioritních oblastech (např. jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných).

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Pro rok 2013 bylo v oblasti volného času dětí a mládeže vyhlášeno šest grantových programů určených pro nestátní neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží ve volném čase a jeden program určený pro pražské domy dětí a mládeže (SVC). Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost s dětmi a mládeží ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Granty plní podstatnou roli jak při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů, tak jejich prostřednictvím může být realizováno široké spektrum akcí určených členům organizací, pravidelným účastníkům nabídky volnočasových aktivit, neorganizovaným dětem, mládeži i široké veřejnosti. Z prostředků hl. m. Prahy bylo v rámci Celoměstských programů v roce 2013 podpořeno 853 projektů od 117 žadatelů v celkové výši 23 915 300 Kč. V rámci partnerství bylo také podpořeno 8 žádostí v celkové výši 930 tis. Kč.

Vyhlášené programy na rok 2013:

- I. Prostorové zajištění činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase
- II. Prázdninové tábory pro děti a mládež
- III. Akce ve volném čase pro děti a mládež na území hl. m. Prahy
- IV. Volnočasové kluby pro neorganizované děti a mládež
- V. Krátkodobé akce pro děti a mládež mimo území hl. m. Prahy
- VI. Podpora účasti na prezentačních a soutěžních akcích v zahraničí
- VII. Podpora akcí a aktivit SVČ pro děti a mládež ve volném čase

Celoměstské programy podpory sportu

Usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1276 ze dne 28. 8. 2012 ve znění usnesení Rady hl. m. Prahy č. 977 ze dne 11. 6. 2013 byly vyhlášeny Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy na rok 2013 v hl. m. Praze. Hlavním cílem Celoměstských programů je systematické zlepšování podmínek pro rozvoj sportu a tělovýchovy v hl. m. Praze. Při přípravě programů se vychází z aktuálních potřeb sportovní veřejnosti a organizací působících v oblasti sportu. Oproti minulým rokům dochází k zásadní změně, neboť schválené programy již nejsou členěny do tří okruhů žadatelů. V rámci zjednodušení jsou programy shrnuty do jednoho celku, určení je charakterizováno v obecných podmínkách a u jednotlivých programů. Nadále mohou žádat subjekty působící v oblasti sportu, subjekty působící v oblasti sportu handicapovaných, ale programy pro městské části, školy a školská zařízení hl. m. Prahy jsou z grantového řízení vyřazeny, kromě podpory bazénů. Městské části, školy a školská zařízení hl. m. Prahy mají být nadále finančně podporovány v rámci svých rozpočtů.

Do grantového řízení byly schváleny dva nové programy. Prvním z nich je program „Sportovně zdravotní projekty pro seniory“, který si klade za cíl nabídnout podporu dlouhodobým projektům sportovně zdravotních aktivit seniorů. Druhým je program „Rozvojové a systémové projekty celopražského významu“, který umožňuje žadatelům předložit projekt na zkvalitnění rozvoje konkrétního sportovního odvětví pro mládež ve střednědobém horizontu. Tento program je zásadní ve svém významu nové spolupráce s pražskými (event. národními) sportovními svazy. V průběhu roku bylo uspořádáno několik workshopů na téma „Rozvojové a systémové projekty celopražského významu“, na které byli pozváni zástupci pražských sportovních svazů.

V roce 2013 bylo podáno celkem 1 728 žádostí, přiděleno bylo téměř 300 mil. Kč, z toho cca polovina byla určena na nový program „Rozvojové a systémové projekty celopražského významu“. Na projekty v druhém nově schváleném programu „Sportovně zdravotní projekty pro seniory“ bylo schváleno téměř 1,5 mil. Kč a na osvědčené programy na podporu sportu handicapovaných celkem 6,7 mil. Kč. Celkem bylo finančně podpořeno 75% žádostí ve všech grantových programech.

Další podpora soutěžního sportu jako propagace a motivace mládeži

Program „Partnerství hl. m. Prahy při pořádání sportovních akcí“ byl na rok 2013 nastaven dle nových zásad schválených Radou HMP, které spočívají v systémové podpoře vybraných prioritních akcí, které se pravidelně opakují a svým významem dlouhodobě významně propagují sport v hl. m. Praze, a v podpoře významných celostátních a mezinárodních akcí světového nebo evropského dosahu.

Koncem června se konaly „Hry VI. letní olympiády dětí a mládeže ČR 2013“ ve Zlínském kraji. Pražská výprava čítala 180 mladých sportovců, 35 trenérů a účastnila se soutěží ve všech 18 sportovních disciplínách. Hl. m. Praha obsadila v celkovém hodnocení 3. místo. Celkové výdaje z rozpočtu HMP na zajištění účasti na „Hrách VI. letní olympiády dětí a mládeže ČR 2013“ byly 1 611 464 Kč. Dne 18. 9. 2013 předal pan radní pro sport Mgr. Lukáš Manhart úspěšným medailistům v Brožíkově síni pamětní listy a poukázky na sportovní vybavení.

Hl. m. Praha se stala významným partnerem závodů Prague International Marathon 2013 a fotbalového utkání Superpohár UEFA 2013. V letošním roce byl započat smluvní vztah ohledně partnerství při pořádání Halového ME v atletice 2015. Obdobná jednání probíhají ke smluvní

spolupráci pořadatelského města MS v ledním hokeji a ME do 21 let ve fotbalu také na rok 2015. Praha podala žádost k orgánům Evropské komise v Bruselu ke kandidatuře na Hlavní evropské město sportu 2016.

Podpora vzdělávání za podpory evropských fondů

Individuální komplexní projekty realizované v rámci Operačního programu Praha – Adaptabilita.

Jaro II

Projekt „Jazykové a metodické vzdělávání pedagogických pracovníků“ probíhal od října 2010 ve spolupráci s dodavatelem, kterým bylo České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií. Bylo proškoleno více než 500 učitelů v různých formách vzdělávání od klasických jazykových kurzů rozšiřujících kompetence učitelů ZŠ, SŠ a VOŠ, po metodické vzdělávání i pobytové kurzy. Pro projekt byly schválené celkové náklady ve výši 22 044,9 tis. Kč. Projekt byl ukončen k 30. 6. 2013.

Integrace

Projekt „Studium pedagogických pracovníků k rozšíření odborné kvalifikace pro integrační vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a SŠ běžného typu“ byl zahájen v lednu 2012 a je realizován ve spolupráci s dodavatelem Vyšší odbornou školou pedagogickou a sociální, Střední odbornou školou pedagogickou a Gymnáziem, Praha 6, Evropská 33. Hlavní aktivitou projektu byl ucelený vzdělávací program určený pro 80 pedagogických pracovníků, který se zaměřoval na rozšíření odborných vědomostí a speciálně pedagogických kompetencí a výměnu zkušeností mezi pedagogy a asistenty běžných škol a pedagogy ze škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením ve spolupráci s odborníky ze speciálně pedagogických center. Další aktivitou projektu bylo 8 odborných seminářů, které byly zaměřeny na práci s žáky s jednotlivými druhy zdravotního postižení a probíhaly od října 2012 do září 2013. Seminářů se zúčastnilo 300 pedagogických pracovníků. Pro projekt byly schválené celkové náklady ve výši 7 906,98 tis. Kč. Projekt je ukončen k 31. 1. 2014.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků VOŠ v oblasti specifických kompetencí

Projekt je určen pedagogům vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy a jeho cílem je podpořit zavádění nových metod a forem práce do výuky těchto škol na území hl. m. Prahy. Specifickým cílem projektu je pak realizace programu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vyšších odborných škol, který prohloubí kvalifikaci pedagogů v oblasti „akademických dovedností“ a přiblíží výuku na vyšších odborných školách výuce na vysokých školách.

Projekt byl zahájen v září 2011 a je realizován ve spolupráci s dodavatelem - Vyšší odbornou školou sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a. Kurzů v rámci projektu se zúčastnilo dosud cca 100 pedagogických pracovníků VOŠ a v současné době probíhá již poslední běh kurzů projektu. Pro projekt byly schválené celkové náklady ve výši 6 294,04 tis. Kč. Projekt bude ukončen k 28. 2. 2014.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Projekt pro pedagogické pracovníky pražských základních a středních škol byl zahájen v lednu 2012 s celkovými schválenými náklady ve výši 23 651,062 tis. Kč. Projekt vznikl na základě analýzy potřeb pedagogů a ředitelů škol a školských zařízení a skládá se z několika klíčových aktivit. Nejaktuálněji se pro ředitele a zástupce ředitelů pražských škol připravuje Vzdělávací program pro doplnění kvalifikačních předpokladů, který bude zahájen v lednu 2014.

Od zahájení projektu se realizují různorodé kurzy průběžného vzdělávání jako např. kurzy v rámci vzdělávacího programu „Nové techniky v oboru Kadeřník“, které jsou vždy plně obsazeny. Dále jsou realizovány kurzy z oblasti informačních technologií, bezpečnosti práce, finanční gramotnosti aj. Od

ledna 2014 budou zahájeny další kurzy s tematikou autoopravárenství, hudební, výtvarné a tělesné výchovy i sebeobrany a další. Projekt bude ukončen k 30. 6. 2014.

Řemeslo žije II

Realizace projektu OPPA Řemeslo žije! II byla ukončena k 30. 6. 2013. Projekt se v roce 2013 vyznačoval hlavně na poli vzdělávacích aktivit pro žáky a učitele odborného výcviku. Pro žáky byly realizovány speciální TOP kempy, které byly určeny pro nadané žáky s vysokým zájmem o svou odbornost, dále byly pořádány odborné workshopy, semináře a exkurze. Tento rok bylo také pokračováno v rozsáhlém programu nazvaném „Vzdělávací program RUR“. Ten sloužil pouze pro učitele odborného výcviku, aby získali a osvojili si nové trendy v oborech, které sami vyučují na školách. Pro žáky pak byl připraven speciální program „K podnikání“, který sloužil žákům odborných škol k získání podnikatelských dovedností. Pro instruktory odborného výcviku byly realizovány kurzy pedagogického minima. Aktivita projektu Řemeslo žije! II byly zaměřeny zejména na vzdělávání a praxi žáků i učitelů v nadstavbě nad běžné vzdělávací programy.

Do konce školního roku 2013 byly v rámci projektu v provozu speciální výukové polygony pro obory vzdělání: Kuchař-Číšník, Strojní mechanik a Truhlář. Výukové polygony jsou skutečné výrobní jednotky v reálném prostředí firem se skutečným provozem a zakázkami. Výukové polygony budou v provozu i nadále, ale pouze v režii jednotlivých provozovatelů, kteří budou mít stejný nebo nový výukový program.

Celkem bylo ke konci projektu ve všech aktivitách podpořeno 3798 osob. Z čehož výukové polygony navštívilo 1191 žáků, z toho 507 jedinečně podpořených. „Vzdělávací program RUR“ absolvovalo 75 jedinečně podpořených pedagogů. Metodických hodin pro základní školy se zúčastnilo 300 pedagogů ze základních škol. Všechny seminářů, exkurzí, workshopů a TOP kempů se zúčastnilo 1650 jedinečně podpořených osob. Program „K podnikání“ absolvovalo 300 jedinečných osob. Asymetrických dovednostních soutěží SOLLERTIA se zúčastnilo v rámci projektu OPPA Řemeslo žije! II 492 jedinečně podpořených žáků. Celý projekt Řemeslo žije! II se realizoval celkem 30 kalendářních měsíců.

Projekt Řemeslo žije! v roce 2013 pokračoval k podpoře středního odborného školství zejména na poli komunikace směrem k žákům 8. a 9. ročníků základních škol a také k jejich rodičům. Byla to například další distribuce speciální elektronické publikace na DVD o středním odborném školství v Praze. Speciálně pro žáky ZŠ pak žáci SPŠ sdělovací techniky natočili dokumentární film o řemeslnících v New Yorku – „V New Yorku řemeslo žije!“, který ukazuje, že dobrý řemeslník se uplatní i v zámoří, pokud řemeslo umí a dělá ho dobře. Film byl postupně promítán žákům základních škol a veřejnosti. Projekt byl tedy zaměřen zejména na pozitivní komunikaci řemesel, odborných středních škol a uplatnění absolventů na trhu práce.

I.2.3 Prevence rizikového chování dětí a mládeže

V oblasti školství je prevence rizikového chování dětí a mládeže jednou z priorit hl. m. Prahy.

Na specifickou primární prevenci (protidrogová prevence a prevence rizikového chování dětí a mládeže) byly uvolněny finanční prostředky na základě těchto rozhodnutí Rady HMP a Zastupitelstva HMP:

- Usnesení Rady HMP číslo 562 ze dne 16. 4. 2013 k návrhu na financování projektů specifické protidrogové prevence "Zdravé město Praha 2013"- II. program pro specializované organizace protidrogové politiky;
- Usnesení Zastupitelstva HMP číslo 26/43 ze dne 25. 4. 2013 k návrhu na financování projektů specifické protidrogové prevence "Zdravé město Praha 2013" - II. program pro specializované organizace protidrogové politiky;

- Usnesení Rady HMP číslo 563 ze dne 16. 4. 2013 k návrhu na financování projektů specifické primární prevence "Zdravé město Praha 2013" - I. program;
- Usnesení Zastupitelstva HMP číslo 26/42 ze dne 25. 4. 2013 k návrhu na financování projektů specifické primární prevence "Zdravé město Praha 2013" - I. program.

Financování projektů specifické primární prevence (3 zdroje):

1) Prostředky HMP 2013

Typ služeb	„Zdravé město Praha 2013“ v Kč	Počet projektů (podaných/podpořených)
Organizace	2 210 000	8/7
Školy a školská zařízení	4 780 000	302/226
Celkem	6 990 000	310/233

2) Prostředky MŠMT 2013

Typ služeb	MŠMT v Kč	Počet projektů (podaných/podpořených)
Školy	216 400	19/4
Organizace	1 381 200	16/12
Pedagogicko-psychologické poradny	160 000	1/1
Celkem	1 757 600	36/17

3) Prostředky MČ

Přesnější data o financování programů a služeb z rozpočtů MČ jsou vždy ve výročních zprávách o realizaci protidrogové politiky HMP. Do těchto zdrojů je zahrnuta též plošná dotace z HMP ve výši 50 tis. Kč na každý SO Praha 1 – 22.

Základní mechanismy rozvoje komplexního systému prevence a léčby závislostí na návykových látkách jsou:

1) Strategie protidrogové politiky HMP na období 2013 až 2020, v současné době byl materiál projednán v Radě HMP (usnesení Rady HMP č. 1692 ze dne 17. 9. 2013, Zastupitelstvu HMP v době zpracování výroční zprávy nebyl předložen), a na ni navazující akční plány (AP).

2) Znalost aktuální situace v jednotlivých oblastech péče (sběr a vyhodnocení dat).

Sběr dat a dotazníková šetření probíhají v pravidelných intervalech ve spolupráci s Centrem sociálních služeb Praha a odd. Pražského centra primární prevence. Výsledky jsou pravidelně zveřejňovány.

Protidrogová koordinátorka pravidelně zpracovává podrobnou výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky hlavního města Prahy za uplynulý rok.

Všechny dosavadní výroční zprávy jsou na adrese:

http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/odbory_mhmp/protidrogova_politika/strategicke_dokumenty/index.html

3) Opatření ke stabilizaci a rozvoji sítě služeb na základě zjištěných reálných potřeb.

4) Systém koordinace a řízení specifické primární prevence v HMP:

- Oddělení prevence (ZSP MHMP)
 - Vedoucí oddělení prevence
 - Koordinátorka školské, zdravotní a sociální prevence

- Koordinátorka prevence kriminality
- Protidrogová koordinátorka
- Referentka prevence
- Referent prevence
- Protidrogová komise Rady hl. m. Prahy (PK RHMP)
- Sekce primární prevence při PK RHMP
- Pražské centrum primární prevence (jako oddělení Centra sociálních služeb Praha)
- Protidrogoví koordinátoři MČ Praha 1 - 22
- Obvodní metodici prevence

5) Podpora projektů specifické primární prevence:

- Výběrové řízení „Zdravé město Praha“ - financování z rozpočtu HMP
- Zavedení systému víceletého financování
- Certifikace jako nástroj k ověření kvality programů a jejich zohlednění při poskytování finančních prostředků
- Spuštění procesu certifikace programů specifické primární prevence (MŠMT červen 2013)
- Kontrola kvality poskytovaných služeb a využití finančních prostředků
- Spolupráce klíčových pracovníků s rezorty při jejich dotačních řízeních

6) Poskytování informací o specifické prevenci HMP:

- odborné veřejnosti - poskytovatelům péče: odborné semináře, vzdělávání, konference apod.
- široké veřejnosti – občanům HMP (i formou internetové stránky)

Změny ve specifické primární prevenci v HMP v roce 2013

Pozitivní

- 1) Obsazení pozice koordinátorky školské, zdravotní a sociální prevence.
- 2) Pracovní setkávání koordinátorky školské, zdravotní a sociální prevence s obvodními metodiky z pedagogicko-psychologických poraden a navázání užší spolupráce.
- 3) Rozvoj spolupráce s Pražským centrem primární prevence (PCPP).
- 4) Pravidelná pracovní setkání protidrogové koordinátorky s protidrogovými koordinátory MČ.
- 5) Pravidelná pracovní setkání koordinátorky prevence kriminality s manažery prevence kriminality MČ.
- 6) Zlepšení informovanosti odborné i laické veřejnosti prostřednictvím internetových stránek HMP. (http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/odbory_mhmp/protidrogova_politika)

Negativní

- 1) Vedoucí oddělení ani koordinátorka školské, zdravotní a sociální prevence nejsou od května 2013 členkami protidrogové komise Rady HMP, což se při předávání informací směrem z oddělení do komise a zpět jeví jako velká komunikační překážka.
- 2) Realizování různých aktivit na školách, které neodpovídají principům efektivní primární prevence. Jejich charakter je mnohdy bližší volnočasovým programům.

I.2.4 Prevence kriminality

Cíl: Podpora aktivit cíleně zaměřených na předcházení negativním dopadům souvisejícím s kriminalitou páchanou na území hl. m. Prahy.

Navrhovaná opatření:

- Podporovat prevenci zaměřenou na děti, pedagogické pracovníky a rodiče s cílem předcházet možnosti, že se stanou obětí trestných činů.
- Podporovat prevenci zaměřenou na snižování kriminality mládeže a zvyšování právního vědomí dětí a mládeže, rodičů a profesionálů pracujících s mládeží.
- V oblasti sekundární prevence se zaměřit na rizikové skupiny dětí a mládeže.
- Snižování násilí na seniorech, tělesně a zdravotně postižených spoluobčanech.
- Zvýšit informovanost obyvatel a návštěvníků hl. m. Prahy o možnostech ochrany před trestnou činností.
- Využívat grantovou politiku hl. m. Prahy v této oblasti.

Grantové řízení hl. m. Prahy – prevence kriminality

Pro rok 2013 byla z rozpočtu hl. m. Prahy na granty prevence kriminality schválena a vyčleněna částka ve výši 11 607 tis. Kč. V první polovině roku 2013 byla v prvním kole grantového řízení poskytnuta dotace subjektům působícím v oblasti prevence kriminality na realizaci 77 projektů v celkové výši 10 742 tis. Kč.

Podpořené projekty v grantovém řízení prevence kriminality byly zaměřeny na oblast sociální prevence i situační prevence. Významný podíl mezi podpořenými projekty zaujímala podpora činnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, projekty zaměřené na práci se školní mládeží v oblasti bezpečného využívání internetu a prevenci extremismu a s ním souvisejícího rizikového chování. Dále byly podpořeny projekty zaměřené na informování veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou a zvyšování jejich bezpečí, projekty zaměřené na seniory a osoby se zdravotním a tělesným postižením. Podporovány byly i aktivity zaměřené na pomoc obětem trestné činnosti a práci s propuštěnými z výkonu trestu odnětí svobody.

Program prevence kriminality hl. m. Prahy na rok 2013

V rámci Programu prevence kriminality hl. m. Prahy na rok 2013 získalo hl. m. Praha státní účelovou dotaci na realizaci 4 projektů hl. m. Prahy ve výši 628 tis. Kč. Spoluúčast hl. m. Prahy na realizaci projektů činila 282,3 tis. Kč.

Projekty „Programu prevence kriminality hl. m. Prahy na rok 2013“ byly zaměřené na problematiku spojenou s extremismem a dalším rizikovým chováním; na problematiku internetové kriminality; vzdělávací aktivity určené pracovníkům prevence kriminality na území hl. m. Prahy z řad policistů Policie ČR, Městské policie hl. m. Prahy a koordinátorů prevence kriminality městských částí Praha 1 - 22. Součástí projektů hl. m. Prahy byl i projekt „Asistent prevence kriminality“, který je realizován již od roku 2012 ve spolupráci s Městskou policií hl. m. Prahy a MČ Praha 14.

I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Podstatnou řadu aktivit v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty se zaměřením na oblast životního prostředí (odpadové hospodářství, péče o zeleň, čistota města, ochrana životního prostředí, atd.) vyvíjí ve spolupráci s dalšími organizacemi odbor životního prostředí MHMP. Aktivity jsou zaměřené na rozličné cílové skupiny, především pak žáky škol (MŠ, ZŠ, SŠ), pedagogy, odbornou i laickou veřejnost a rovněž veřejnou správu. Z mnohých aktivit zadávaných formou zakázek či přímo realizovaných to jsou například: ekologické výukové programy pro školy, semináře a školení pro učitele MŠ, ZŠ a SŠ, hry a informační materiály s tematikou odpadového hospodářství a čistoty města pro žáky 1. ročníků ZŠ, informačně vzdělávací kampaň ke Dni Země, akce pro veřejnost ke Dni životního prostředí a Dne dětí, dlouhodobé projekty EVVO pro školy, exkurze pro školy, pořádání výstav s tematikou životního prostředí, vydávání informačních brožur a letáků aj.

I.2.6 Multikulturní výchova, interkulturní vzdělávání a osvěta

Počet cizinců žijících v České republice, zvláště pak v Praze a dalších větších městech má vzestupnou tendenci a tento trend lze předpokládat i do budoucna. Je již běžnou realitou setkávání s cizinci různých kultur v každodenním životě a je tedy možné více komunikovat nejen s nimi, ale i se zástupci národnostních menšin. Všichni se také běžně setkáváme s tématem tolerance, bojem proti rasismu a xenofobii apod. Je tedy velmi důležité, aby existovala široká nabídka kvalitních programů v oblasti interkulturního vzdělávání.

Prostřednictvím multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání je umožněno dětem a mládeži seznámit se s tradicemi, hodnotami a rozmanitostí různých kultur. Napomáhá k chápání a respektování jejich odlišností, oslabování rasových předsudků, ale i k poznání vlastní kulturní identity a vytváření postoju ve vztahu k národnostním menšinám, cizincům, odlišným kulturám atd.

Ve školním roce 2012/13 byl podpořen prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ Dům národnostních menšin o.p.s. (Vocelova 602/3, Praha 2). Hl. m. Praha je zakladatelem této organizace a spolupracuje s ní v oblasti národnostních menšin. V Domě národnostních menšin o.p.s. mají kanceláře občanská sdružení národnostních menšin působící na území hl. m. Prahy, které zde rozvíjí svou kulturní a osvětovou činnost. Existuje zde prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi národnostními menšinami, dále pro prezentaci kultury a tradic jednotlivých národnostních menšin. Velký důraz v rámci činnosti Domu národnostních menšin o.p.s. je kladen na aktivity zaměřené na práci s dětmi a mládeží pražských škol, dále organizací zaměřených na práci s dětmi a mládeží v jejich volném čase. Jedná se o programy realizované ve spolupráci přímo s občanskými sdruženími národnostních menšin a také s Magistrátem hl. m. Prahy. Tyto aktivity jsou vnímány jako efektivní a účinná prevence proti xenofobii a rasismu. Dům národnostních menšin o.p.s. svou činností výrazně napomáhá k rozvoji oblasti multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání v Praze.

Spolupracuje s další organizací, kterou založilo hl. m. Praha (v r. 2012), jedná se o Integrační centrum Praha o.p.s. (Žitná 1574/51, Praha 1). Tato organizace je zaměřena na komplexní práci v oblasti integrace cizinců. Nabízí služby pro cizince samotné (v tomto případě pro státní příslušníky třetích zemí – tj. zemí mimo EU, kteří pobývají na území ČR legálně v režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění), a to formou sociálního a právního poradenství, kurzů českého jazyka pro dospělé a děti, kurzů sociokulturní orientace, ale realizuje i kurzy pro odborníky.

Pro pražské děti a mládež je rozmanité kulturní prostředí naprosto běžnou součástí života a z tohoto důvodu je potřebné v oblasti výchovy a vzdělávání klást důraz na vzájemnou toleranci, respekt, uznávání principů demokracie a lidských práv, stejně jako otevřenosti vůči odlišným etnickým menšinám a jejich kultuře. V Domě národnostních menšin o.p.s. nabízí hl. m. Praha dostatečné množství informací k tematice národnostních menšin a Integrační centrum Praha o.p.s. k oblasti integrace cizinců. Ty by měly napomoci pedagogickým pracovníkům, dětem a mládeži i rodičům seznámit se s životem národnostních menšin a cizinců nejen v Praze, ale i celé České republice.

Vzdělávací instituce, volnočasová zařízení pro děti a mládež, stejně jako jednotlivci z řad pedagogických pracovníků, rodičů, dětí a mládeže mohou využít zejména programové nabídky Domu národnostních menšin o.p.s., kde lze navázat spolupráci s jednotlivými národnostními menšinami a navštívit výstavy, odborné konference, přednášky a semináře, filmové projekce, divadelní představení a další kulturní programy, které představují kulturu a historii jednotlivých národnostních menšin. Zajišťovány jsou speciální programy určené pro děti a mládež, které je možné sestavit přímo

dle potřeby probíhající výuky apod. Většina národnostních menšin má pro děti a mládež speciálně vytvořené programy formou divadelních představení, přednášek, filmových projekcí s následnou diskusí, které se často konají k příležitosti vánočních či velikonočních svátků, státních svátků a významných událostí jednotlivých národnostních menšin.

Příkladem programu pro žáky 1. a 2. stupně základních škol byly ve školním roce 2012/2013 přednášky pořádané na základě vzájemné spolupráce Domu národnostních menšin o.p.s., Krajského ředitelství Policie HMP (styčného důstojníka pro národnostní menšiny) a Magistrátu hl. m. Prahy. Přednášky byly zaměřené na vzájemné poznání, výchovu k toleranci, předcházení násilí mezi dětmi a mládeží, ochranu vlastní bezpečnosti, a prevenci proti rasismu a xenofobii. Dále se konaly filmové projekce pro žáky základních škol zaměřené na historii a život romské národnostní menšiny.

Hl. m. Praha se také díky konferencím a seminářům zaměřeným na otázky týkající se oblasti národnostních menšin a integrace cizinců, zabývá tématem multikulturní výchovy a interkulturního vzdělávání. Současně podporuje a spolupracuje na kulturně-osvětových akcích, které pořádají jednotlivé městské části pro veřejnost a jsou v rámci programu zaměřeny zejména na děti a mládež.

Aktivity v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců hl. m. Praha podporuje prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ a „Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy“.

I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

Další aktivity naplňující prioritní cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy jsou uvedeny ve II. kapitole výroční zprávy v částech týkajících se jednotlivých úrovní a segmentů vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.

I.3 Vyřizování stížností

Ve školním roce 2012/2013 bylo doručeno a zaevidováno celkem 76 podání, z toho 2 petice (1 postoupena k vyřízení příslušnému starostovi MČ a 1 bez vyhodnocení odložena) a 66 stížností směřujících proti školám a školským zařízením zřizovaným hl. m. Prahou i jinými zřizovateli. Z počtu 66 stížností bylo 18 stížností nedůvodných či neprokazatelných a celkem 8 stížností bylo odloženo bez vyhodnocení a 4 odloženy, 7 stížností bylo postoupeno příslušným městským částem, 3 stížnosti byly postoupeny ředitelům příslušných škol, 1 postoupena k prošetření Městské policii a 1 stížnost byla postoupena odboru kontrolních činností MHMP. Celkem 10 stížností bylo prošetřeno Českou školní inspekcí. 1 stížnost byla vzata zpět.

I.4 Prezentace pražského školství na veřejnosti

Hl. m. Praha prostřednictvím odboru školství, mládeže a sportu MHMP uspořádalo pod záštitou radní pro školství, ve dnech 22. - 24. listopadu 2012 v Kongresovém centru Praha 17. ročník výstavy Schola Pragensis, přehlídku pražských středních škol. Výstavu navštívilo přibližně 40 tis. osob. Návštěvníkům se v expozicích, představilo celkem 149 vystavovatelů, mezi nimiž byly také pedagogicko-psychologické poradny a Úřad práce hl. m. Prahy a samozřejmě střední školy všech typů a všech zřizovatelů. Velmi příznivý ohlas u návštěvníků měla pódiová vystoupení a přehlídky videoprojekce z činnosti škol.

Expozice výstavy byla opět rozšířena o prezentaci projektu ŘEMESLO ŽIJE!. Návštěvníci měli možnost zhlédnout kvalitní videa o vybraných řemeslech a při poradenské činnosti obdrželi nové informace o možnosti studovat další učební obory na pražských středních školách.

V sobotu 23. března 2013 se jako každoročně v prostorách KD Mlejn v Praze 5 ve Stodůlkách konal pod záštitou radní pro školství tradiční festival mateřských škol Pražská mateřinka 2013. Cílem tohoto projektu je rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, důraz je kladen na tvořivou aktivitu a citlivost nejen vůči druhým lidem, ale i k životnímu prostředí. Projekt je přínosem i pro pedagogy, kteří mají možnost vzájemné výměny zkušeností a odborných poznatků. Festivalu se zúčastnilo téměř 800 diváků, zájem projevila i média. Festival je zařazen do seznamu akcí akreditovaných MŠMT a zároveň je vyhlášen metodickou akcí pro učitelky MŠ. Na celostátní festival Mateřinka 2013, který se tradičně konal v Nymburce, byly vybrány 2 pražské mateřské školy: Montessori pohybová školička, Praha 5, Pravoúhlá 55, Mateřská škola Bendova, Praha 6, Bendova 1123/1. Záštitu nad celostátní Mateřinkou 2013 převzal starosta města Nymburk, Ing. Miloš Petera.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Období školního roku 2012/2013 je obdobím, kdy skončila platnost Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy (DZ) na roky 2008 – 2012 a zároveň byl zpracován a schválen Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy pro roky 2012 – 2016. Nadále lze konstatovat, že na území hl. m. Prahy jde ve vzdělávací soustavě hlavně o naplňování zejména pěti základních priorit:

- 1) Zvyšování kvality a modernizace vzdělávání – sledování a hodnocení kvality vzdělávání, úprava a zkvalitňování školních vzdělávacích programů, zkvalitnění výuky informační gramotnosti, zkvalitnění výuky cizích jazyků a mezinárodní spolupráce škol.
- 2) Vytváření podmínek pro osobnostní rozvoj dětí, žáků a studentů – vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami včetně mimořádně nadaných, prevence sociálně patologických jevů, multikulturní výchova, environmentální výchova.
- 3) Zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků a jejich další vzdělávání.
- 4) Další vzdělávání v rámci celoživotního učení.
- 5) Harmonizaci struktury vzdělávacích příležitostí v HMP.

Následující subkapitoly podávají přehled o tom, do jaké míry se dařilo DZ naplňovat na jednotlivých stupních vzdělávání.

Ve školním roce 2012/2013 působilo na území hl. m. Prahy více než 930 škol různých zřizovatelů. Nejvíce škol zřizují městské části – především MŠ a ZŠ, následuje HMP a nabídku rozšiřují také soukromí zřizovatelé. Rozmanitost nabídky doplňují církevní školy. Na území hl. m. Prahy fungují také školy a školská zařízení zřizovaná MŠMT, jedná se zejména o zařízení ústavní výchovy.

• Tab. č. 3: Školy a školská zařízení podle zřizovatelů

	MČ	HMP	církev	soukromé	ostatní	celkem
MŠ	292	15	10	37	2	356
ZŠ	194	32	10	15	5	256
SŠ	1	108	8	72	3	192
Konzervatoře	-	4	-	3	1	8
VOŠ	-	17	6	16	-	39
ZUŠ	2	26	2	5	1	36
Střed. vol. času	2	13	5	-	2	22
Domovy mládeže	-	16	4	2	-	22
DD, DD se školou	-	2	-	1	2	5
	491	233	45	151	16	936

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2012/2013

Na území hl. m. Prahy se ve školním roce 2012/2013 vzdělávalo 38 457 dětí v mateřských školách, 79 310 žáků v základních školách, 58 901 ve středních školách, 1 558 v konzervatořích a 4 554 studentů ve vyšších odborných školách.

• Tab. č. 4: Počet škol a žáků podle druhu školy celkem (za zřizovatele MČ, HMP, církev, soukromé)

druh školy resp. školského zařízení	počet škol	počet dětí, žáků a studentů
Mateřské školy	356	38 457
Základní školy	256	79 310
Střední školy*:	189	58 901
z toho obory gymnázií	66	23 598
z toho konzervatoře	7	1 558
VOŠ	39	4 554*

* za denní formu vzdělávání

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2012/2013

Vývoj počtu dětí, žáků a studentů za poslední tři roky podle druhu vzdělávání ve školách zřizovaných HMP, MČ, církví a v soukromých školách ukazuje tab. č. 5. Počty dětí v předškolním vzdělávání jednoznačně rostou a obdobná situace je také v základním vzdělávání. Naopak počet žáků ve středních školách oproti předchozím školním rokům vykazuje stále klesající tendenci.

• Tab. č. 5: Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání

typ vzdělávání	Počet dětí, žáků a studentů											
	HMP			soukromý zřizovatel			církev			MČ		
	2010/11	2011/12	2012/13	2010/11	2011/12	2012/13	2010/11	2011/12	2012/13	2010/11	2011/12	2012/13
PV	396	403	405	840	1 077	1 406	374	425	451	33 629	35 146	38 457
ZV	2 168	2 224	2 305	1 127	1 262	1 374	1 030	1 066	1 094	69 685	71 497	79 310
SV* z toho:	49 645	48 236	46 898	18 598	16 723	15 215	1 566	1 515	1 564	275	279	266
SVn	1 065	1 130	1 073	-	125	120	53	-	41	-	-	-
VL	4 851	4 697	4 618	2 529	2 004	1 890	-	-	-	-	-	-
MZv	18 804	18 507	18 212	4 375	4 305	4 386	930	942	949	-	-	-
MZo	24 725	23 700	22 812	11 694	10 829	8 821	545	520	527	275	279	266
Konz.*	1 041	1 041	1 105	401	426	456	-	-	-	-	-	-
VO*	3 460	3 402	3 416	2 141	1 938	1 821	906	830	819	-	-	-

* za denní a ostatní formy vzdělávání

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2012/2013

Vysvětlivky k tabulce:

PVpředškolní vzdělávání

ZVzákladní vzdělávání

SVstřední vzdělávání

SVnstřední vzdělávání bez VL i MZ (tzv. nižší střední vzdělávání – obory J + E)

VLstřední vzdělávání s výučním listem (obory H)

MZvstřední vzdělávání s maturitní zkouškou všeobecnou (obory K)

Mzostřední vzdělávání s maturitní zkouškou odbornou (obory L + M)

Konz.....konzervatoře

VO.....vyšší odborné vzdělávání

II.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Předškolní vzdělávání v mateřských školách se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let.

Charakteristika mateřských škol zřizovaných městskými částmi v hl. m. Praze, zásadní změny v rejstříku škol

Mateřské školy jsou převážně umístěny ve standardních budovách se školní jídelnou, kuchyní a zahradou, která poskytuje podmínky pro relaxaci a sportovní vyžití dětí. Jejich rozmístění je úměrné k bytové zástavbě a demografickému složení obyvatelstva. Některé mateřské školy jsou sídlištního typu, jiné pak ve staré zástavbě, spíše rodinného typu.

Z padesáti sedmi městských částí v působnosti hlavního města Prahy je zřizovateli mateřských škol padesát městských částí. Ve školním roce 2012/2013 zůstal počet mateřských škol v působnosti městských částí na území hl. města stejný jako ve školním roce 2011/2012. K 30. 9. 2012 zřizovaly celkem 292 mateřských škol. Celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných městskými částmi byl v uplynulém školním roce 36 173, což je o 1 027 dětí více než ve školním roce 2011/2012.

Mateřské školy v hl. m. Praze jsou zcela naplněny. Situaci o potřebnosti počtu míst na MŠ městské části sledují, vesměs mají zpracované demografické studie a v souladu s tím se snaží situaci korigovat. Problémy jsou zejména v okrajových MČ, kde jsou kapacity MŠ nedostatečné a nemohou být uspokojeni ani občané s trvalým bydlištěm. Důvodem je rozsáhlá bytová výstavba v těchto částech hlavního města, ale i za jeho hranicemi. Z těchto důvodů některé MČ realizovaly navýšení kapacit formou stavebních úprav MŠ i ZŠ, nebo otevřením tříd MŠ, které zatím nevyužívaly. Ve školním roce 2012/2013 bylo otevřeno 34 nových tříd. Trend rozšiřování kapacit nadále pokračuje i ve školním roce 2013/2014.

V soukromém sektoru v rámci nových zápisů MŠ a rozšíření kapacit přibýlo 25 nových tříd, v církevním sektoru se počet tříd navýšil o 1.

• Tab. č. 6: Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2012)

předškolní vzdělávání	MŠ - počty					MŠ (bez škol pro děti se SVP)				
	škola	tříd	dětí	dětí na školu	dětí na třídu	škola	tříd	dětí	dětí na školu	dětí na třídu
obec	292	1 408	36 173	123,9	25,7	291	1 405	36 110	124,1	25,7
kraj	15	36	405	36,8	11,3	1	2	48	48,0	24,0
soukromý	37	89	1 406	38,0	15,8	34	79	1 275	37,5	16,1
církev	10	25	451	45,1	18,0	8	19	398	49,8	20,9
MŠMT	2	4	22	11,0	5,5	-	-	-	-	-
celkem	356	1 562	38 457	109,3	24,6	334	1 505	37 831	113,3	25,1

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Stejně jako v předchozím roce zaznamenaly mateřské školy zvýšený zájem rodičů o umístění dětí mladších 3 let a dětí, jejichž rodič pobírá dále rodičovský příspěvek a dítě může docházet do MŠ na

čtyři hodiny denně. Mateřské školy jsou rodičovskou veřejností přijímány a hodnoceny velmi kladně. Stále se zlepšuje vybavenost mateřských škol včetně vybavenosti informačními technologiemi.

Výchovně vzdělávací programy mateřských škol

Vzdělávání v mateřských školách se uskutečňuje na základě závazného rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro předškolní vzdělávání. RVP vymezuje povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání, je závazný pro tvorbu školních vzdělávacích programů (ŠVP) pro předškolní vzdělávání. ŠVP vycházejí z obecných vzdělávacích cílů klíčových kompetencí a z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru. Z ŠVP vyplývají třídní vzdělávací programy, které vyhovují potřebám mateřských škol. Pedagogičtí pracovníci své vzdělávací programy ověřují a aktualizují. Vzdělávací programy jsou zaměřeny na všestranný rozvoj dítěte po stránce tělesné, zdravotní, psychické a rozumové. Upřednostňují přirozený pohyb dětí, prožitkové učení a plně respektují osobnost dítěte. Programy mateřských škol respektují pravidelný rytmus dne, ročního období a další aktivity, což je pro děti velmi důležité. Některé mateřské školy mají ŠVP zaměřen na pedagogiku Montessori, jejíž strategie a filozofie koresponduje s individuální schopností každého dítěte. Cílem je rozvíjet přirozené nadání, talent, aby děti byly spokojené a vyrovnané, navštěvovaly MŠ s radostí a současně si odnesly pevný základ pro další vzdělávání.

V rámci vlastních ŠVP jsou některé mateřské školy zařazeny na základě svých individuálních projektů se Státním zdravotním ústavem do národní sítě „Škol podporujících zdraví“ a mají právo užívat označení „Škola podporující zdraví“.

Zápisy do mateřských škol

Mateřské školy zaznamenaly v uplynulém období zvýšený zájem rodičů o umístění dětí. Zejména v okrajových částech Prahy, kde se staví nové byty a rodinné domy, poptávka přesahovala nabídku a umístění dítěte v mateřské škole podle výběru rodičů bylo složitější.

Ředitelé mateřských škol přijímají děti podle stanovených kritérií, které upřednostňují přijetí dítěte s místem trvalého pobytu v dané městské části. Přednostně však byly přijímány v souladu se školským zákonem všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to i během školního roku. Vzrostl zájem rodičů dětí dvouletých, které lze zařadit do třídy mateřské školy za určitých podmínek výjimečně, dále pak dětí na nepravidelnou docházku včetně dětí z jiných lokalit mimo hlavní město. Počet žádostí pro přijetí do MŠ, kterým nebylo vyhověno, byl 10 269. Mezi nepřijatými dětmi jsou především děti, které nedosáhly k 31. 8. 2011 tří let věku, děti s trvalým bydlištěm mimo správní obvod (potažmo městskou část), popř. mimo území hl. m. Prahy. Rodiče dětí mohou podávat přihlášky na více mateřských škol, z toho plyne, že počet nepřijatých je značně zkreslen. Ve srovnání s minulým školním rokem se z uvedených důvodů také zvýšil počet odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Velký zájem rodičů o umístění dětí do MŠ řeší městské části dalším navyšováním kapacit mateřských škol v nastávajících letech. Dále v souladu se školským zákonem získala většina mateřských škol od zřizovatele výjimku z počtu dětí. Maximální možný počet dětí ve třídě MŠ je 28 dětí.

Dobrá úroveň péče o děti s odkladem školní docházky vycházela ze speciálně připravených vlastních programů v jednotlivých mateřských školách. Důvodem odkladů byl především přibývajícím počet dětí s logopedickými vadami. Vzhledem k naplněnosti MŠ byly rovněž využívány přípravné třídy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. V hlavním městě bylo ve školním roce 2012/2013 otevřeno 59 přípravných tříd, které navštěvovalo 763 dětí.

Do většiny soukromých škol se děti mohou hlásit během celého roku, je-li zařízení plně obsazeno, zapisují se děti do pořadníku.

Mateřské školy s internátním provozem

Mateřské školy s internátním provozem byly využívány především matkami samoživitelkami a rodiči s nepravidelnou pracovní dobou. Podle možností rodičů po dohodě s vedením mateřské školy měly děti možnost přicházet a odcházet v průběhu celého dne. Dětem, které zůstávaly v mateřské škole několik dnů nepřetržitě, bylo přizpůsobeno časové uspořádání činností a režim dne byl stanoven jen rámcově.

Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. S jejich začleněním nemají MŠ obvykle problémy. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Individuální integrace 240 dětí se realizovala na 76 MŠ, oproti 59 MŠ ve šk. roce 2011/2012.

Věkové složení dětí

Mateřské školy jsou určeny zejména pro věkovou kategorii dětí 3 - 6 let. Výjimečně jsou přijímány děti mladší tří let. V mateřských školách zůstávají také děti starší 6 let, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

• Tab. č. 7: Věkové složení dětí

věk	do 3 let	3leté	4leté	5leté	6leté	nad 6 let
předškolní vzdělávání celkem						
děti	2 142	10 603	12 086	11 551	2 035	40
podíl v %	5,57	27,71	33,18	31,43	5,29	0,10
mateřské školy – speciální třídy						
děti	52	164	238	246	126	0
podíl v %	6,30	19,85	28,81	29,78	15,25	0

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Z přehledu je patrné, že je stále nejvíce dětí 4letých a 5letých, ale pomalu roste i počet 3letých dětí, které byly přijaty k předškolnímu vzdělávání.

Děti podle státní příslušnosti

Mezi děti v mateřských školách byly začleněny i děti příslušníků jiných států (zejména Slovensko, Vietnam, Ukrajina, Rusko), jejichž podíl činil 5,36 %. Práce s těmito dětmi kladla větší nároky na učitelky, které volily individuální, citlivý a osobní přístup ke každému dítěti. Zároveň však byly přínosem pro ostatní děti, které tak měly možnost seznámit se s jinými kulturami včetně jazyka a zvyklostí. Ve většině případů probíhalo začlenění těchto dětí bez problémů, obohacovalo obě strany a bylo vnímáno pozitivně. Přehled o dětech příslušníků jiných států podává následující tabulka.

• Tab. č. 8: Děti podle státní příslušnosti

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 27	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
děti	36 397	321	178	964	597
podíl v %	95,12	0,70	0,35	2,43	1,40

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Děti s trvalým pobytem v jiném kraji

Podíl dětí z jiných krajů, které navštěvovaly mateřské školy zřizované městskými částmi ve školním roce 2012/2013, se v posledních letech snižuje. Největší podíl tvořily děti ze Středočeského kraje. Děti byly přijaty do MŠ jednak na základě dohod s přilehlými obcemi, které nezřizují vlastní školy, a to v době, kdy některé MŠ měly volné kapacity. Dále byly přijaty děti, které se v průběhu školního roku přestěhovaly se svými rodiči z Prahy za její hranice do obcí Středočeského kraje. Přijímány byly také děti z rodin, které v hlavním městě dlouhodobě žijí a pracují, ale nemají zde trvalý pobyt a rovněž děti mimopražských studentů vysokých škol.

Ověřování výsledků vzdělávání

Ověřování výsledků vzdělávání probíhá v rámci autoevaluace, evaluace pokroků dítěte pomocí vlastních diagnostických tabulek a komunikací s rodiči. Některé mateřské školy vedou portfolio každého dítěte, do kterého se zaznamenávají vzdělávací pokroky v různých sledovaných oblastech. Každé dítě je bráno jako osobnost, kterou je třeba rozvíjet, a proto je cílem navodit ve třídách příjemnou atmosféru, ve které se každé dítě cítí bezpečně. Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny průběžně a případné úpravy jsou řešeny dodatky k ŠVP.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery mateřských škol, mezinárodní spolupráce

Spolupráce s rodiči dětí umístěných v mateřských školách je různorodá a bohatá. Při mateřských školách pracují sdružení rodičů, která se podílejí na životě mateřských škol. Rodiče ve stále větší míře projevují zájem o dění a kvalitu práce v mateřské škole. Mateřské školy pořádaly pro rodičovskou veřejnost dny otevřených dveří, tradiční slavnosti, soutěže pro děti a rodiče, dětské dny, karnevaly, loučení s předškoláky, rodičovské schůzky, přednášky pro rodiče a v případě zájmu zapůjčily i odbornou literaturu. Velmi významná byla pomoc rodičů při drobných opravách, při úpravách interiérů a zahrad škol. Podstatnou pomocí jsou i sponzorské dary rodičů. Dále je třeba zmínit účast a pomoc rodičů při cestách do divadel, na výstavy, na výlety, na školách v přírodě apod.

Mateřské školy stále více organizovaly i různé mimoškolní aktivity a na veřejnosti se prezentovaly vydáváním informačních brožur a školních časopisů, články v místním tisku, pořádáním dnů otevřených dveří pro širokou veřejnost, dále pak účastí škol na výtvarných soutěžích, na přehlídce „Pražská Mateřinka“, besídkami a školními akademiemi. Stále více mateřských škol má vytvořeny vlastní webové stránky. Další pak připravily vystoupení pro seniory, účastnily se vítání občánků a dalších akcí.

Mateřské školy spolupracovaly se základními školami. Uskutečnily se vzájemné návštěvy, byly využívány tělocvičny ZŠ, sauny, dopravní hřiště, počítačové třídy, konaly se společné kulturní akce. Spolupráce probíhala i s dalšími institucemi, jako je Asociace předškolní výchovy, Státní zdravotní ústav, ZUŠ, PedF UK, DDM, Městská knihovna, Městská policie, Policie ČR, HZS hl. m. Prahy, BESIP, NÚV a fakulty vysokých škol. Velmi důležitá a nezastupitelná je spolupráce se zřizovateli.

Mateřské školy navázaly také spolupráci se zahraničím. Mnohé školy spolupracují se Světovou organizací pro předškolní výchovu (používaná zkratka OMEP – L' Organisation Mondiale pour l'Éducation Préscolaire), která je mezinárodní nevládní organizací sdružující osoby bez rozdílu rasy, národnosti a politického přesvědčení, jejichž cílem je zlepšení výchovy a péče o děti od narození do osmi let, dále s MŠMT ČR a firmou IBM v programu „KidSmart“. Dále se jednalo o spolupráci v rámci programu Comenius, přijetí zahraničních delegací na mateřských školách, výměnné pobyty ředitelů MŠ, výměna zkušeností mezi pedagogickými sbory.

Zkušenosti s jazykovou výchovou v rámci vzdělávacího programu školy

Velkou pozornost věnovaly MŠ v uplynulém roce i nadále mateřskému jazyku se snahou zlepšit ne příliš dobrou jazykovou úroveň dětí přicházejících do školek. Důraz učitelek byl kladen především na základy správné výslovnosti dětí a na rozšíření slovní zásoby. Děti byly vedeny k samostatnému

a smysluplnému vyjadřování, ke správné formulaci myšlenek, k reprodukování jednoduchého textu. Při nápravě špatné výslovnosti spolupracovaly MŠ s odbornými klinickými logopedy a s rodiči.

Většina mateřských škol má již ve svém školním vzdělávacím programu zakomponovanou jazykovou výuku. Jedná se zejména o anglický jazyk. Děti se s cizím jazykem seznamují nenásilnou formou, výuka probíhá obvykle formou her, písniček a povídaní a také při cvičení, tancování a malování, průměrně 2x týdně, kvalifikovaní lektori jsou zajišťováni nejčastěji prostřednictvím agentur s finančním přispěním rodičů. V menší míře participují i učitelky MŠ, jež se samy jazykově vzdělávají. Na některých MŠ je vhodně využívána i přítomnost dětí – cizinců k rozvoji konverzačních schopností ostatních.

Využití poradenských služeb

Ředitelé mateřských škol podle potřeby úzce spolupracovali s PPP, SPC, s klinickými logopedy, pediatry a dalšími odbornými lékaři, dále s občanskými sdruženími, centrem APLA aj. V mateřských školách fungovala i poradenská služba pro rodiče především formou přednášek, odpoledních setkání s psychologem apod. Poradenské služby byly využívány také při individuální integraci dětí i ve třídách pro děti se zdravotním postižením. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Městská část Praha 4 zřizovala jednu speciální mateřskou školu. Od 1. ledna 2013 přešla zřizovatelská funkce na Hlavní město Praha.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchovu chápeme jako výchovu k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Multikulturní výchova je součástí školního vzdělávacího programu školy, který vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit děti porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, slušnosti, komunikace, spolupráce mezi dětmi. Děti musí mít možnost aktivně si utvářet své postoje a dovednosti.

Prevence sociálně patologických jevů

Zvláštní pozornost v této problematice je věnována zejména dětem v předškolních třídách. Problematika je probírána formou pohádek, videonahrávek, loutkového divadla apod. Děti byly nenásilnou formou a přiměřeně jejich věku seznamovány s problematikou drogové závislosti, alkoholismu, kouření a byla jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu. Výhodiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u dětí, a proto je součástí ŠVP všech MŠ.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je součástí školních vzdělávacích programů. Vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách a chápeme ji komplexně jako proces poznávání živé a neživé přírody, životního prostředí, utváření a rozvíjení hodnotících postojů včetně etického a estetického hodnocení, ale také rozvíjení šetrného a odpovědného chování. Environmentální výchova je na mateřských školách vedena přiměřeně k věku dětí – poznávání přírodních lokalit v okolí školy, vytváření vztahů k místu a prostředí, ve kterém děti žijí, osvojování si poznatků o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách, získávání dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, snaží se pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit, rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou a vytváření si pozitivního vztahu k planetě Zemi.

Základem je hra, pracovní činnosti, experimenty, přímá pozorování a využívání encyklopedií. Dítě takto získává prvotní vědomosti a znalosti. Velká část aktivit probíhá přímo v přírodním prostředí, děti přicházejí do bezprostředního kontaktu s okolní přírodou a zjišťují její vlastnosti všemi svými smysly. Velmi důležitý je vzor dospělých – učitelé, ostatních zaměstnanců, rodičů apod.

Mateřské školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde děti pozorují změny v přírodě.

Děti jsou vedeny ke zdravému způsobu života, pobývají ve školách v přírodě, zapojují se do ekologické výchovy, např. v Domě dětí a mládeže hl. m. Prahy, mateřské školy spolupracují s ekologickými centry a sdruženími, navštěvují zoo, farmy, botanické zahrady, lesoparky, třídí odpad, pečují o rostliny, o živočichy, starají se o zahradu apod.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů – sociálního rozvoje, který respektuje potřeby všech, účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti. Na rozdíl od ekologické výchovy, která je zaměřena zejména na poznávání životního prostředí, jeho ochranu a vztah člověka k ní, výchova k udržitelnému rozvoji je prioritně zaměřena na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje a široce se opírá o společenské disciplíny.

V předškolním vzdělávání kladou učitelky vzhledem k nízkému věku dětí důraz na schopnost vnímat okolní prostředí, vlastní úlohu v něm, zodpovědnost vůči němu a zajištění potřebných kompetencí ve vztahu k udržitelnému rozvoji (např. v oblasti péče o zdraví, péče o přírodní prostředí, nakládání se zdroji aj.). Učitelky vedly děti k poznávání hodnot spojených se zdravím, životem a životním prostředím, stejně jako k budování vzájemných vztahů a osvojení si základů hodnot, na nichž je naše společnost založena.

Součástí výchovy k udržitelnému rozvoji je ekologická výchova směřující k poznání a ochraně přírody, ale i k utváření a rozvíjení osobnosti dítěte po všech stránkách, aby si vytvořilo zdravý vztah k přírodě, k sobě a ke společnosti. Pedagogové respektují individuální možnosti každého dítěte. V rámci integrovaných celků prostřednictvím hry formují postoje a hodnotový systém dítěte. Děti se učí šetřit surovinami, chovat se šetrně k hračkám, pomůckám, oblečení, k vybavení školy. Učí se brát si takovou porci jídla, kterou skutečně sní. Učí se neplýtvat, uklízet po sobě.

II.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání dává předpoklad k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Charakteristika základních škol v hl. m. Praze

Ve školním roce 2012/2013 zabezpečovalo základní vzdělávání na území hl. m. Prahy celkem 252 základních škol různých zřizovatelů, včetně škol pro žáky se SVP. Převážnou většinu základních škol na území hl. m. Prahy zřizují jednotlivé městské části – 194 základních škol se 74 415 žáky (z celkového počtu 57 městských částí na území hl. m. Prahy je zřizovatelem základních škol 49 městských částí). Nabídku rozšiřují soukromí zřizovatelé – 15 ZŠ a církev – 10 ZŠ. Hl. m. Praha zřizuje 28 ZŠ. Ve školním roce 2012/2013 navštěvovalo pražské základní školy celkem 79 310 žáků. Oproti školnímu roku 2011/2012 došlo ke zvýšení o 3 380 žáků. Na území hl. m. Prahy je také 5 základních škol při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, které jsou zřizovány MŠMT. Podrobný přehled k 30. 9. 2012 dává tab. č. 9.

• Tab. č. 9: Základní vzdělávání – počet škol, tříd a žáků

základní vzdělávání	základní školy - počty					ZŠ - z toho speciální třídy				
zřizovatel	škol	tříd	žáků	žáků na školu	žáků na třídu	škol	tříd	žáků	žáků na školu	žáků na třídu
obec	194	3 379	74 415	383,6	22,0	16	56	629	39,3	11,2
kraj	32	289	2 305	82,3	8,0	28	289	2 305	82,3	8,0
soukromý	15	104	1 374	91,6	13,2	2	13	121	60,5	9,3
církev	10	85	1 094	109,4	12,9	4	29	203	50,8	7
MŠMT	5	22	122	24,4	5,5	5	22	122	24,4	5,5
celkem	256	3 879	79 310	314,7	20,5	55	409	3 380	61,5	8,3

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

V hl. m. Praze se nacházejí tradiční školy v klasické zástavbě, sídlištní školy a menší školy v okrajových částech Prahy. Jednotliví zřizovatelé i samy školy se snaží modernizovat budovy i vybavení. Samozřejmostí jsou odborné pracovny, školní jídelny, vybavení počítači, tělocvičny i moderní víceúčelová hřiště včetně skate areálů s horolezeckou stěnou. Některé školy jsou vybaveny knihovnami, studovnami, skleníky, keramickými dílnami, kinosály a cvičnými byty. Součástí některých ZŠ je zimní stadion, plavecký bazén nebo dopravní hřiště. Kde to dovolují prostorové podmínky, zřizují MČ ve svých ZŠ dílny pro pracovní vyučování. Přesto je těchto dílen stále nedostatek, který řeší některé základní školy spoluprací se středními odbornými školami.

Převážně jsou zřizovány základní školy, které mají všech devět ročníků. Základní školy neúplné nebo malotřídní základní školy jsou zřizovány spíše výjimečně. Síť základních škol je v hlavním městě rovnoměrně rozložená, jejich kapacita převyšuje naplněnost a i v budoucnu by měla být dostatečná. Rozdíly se mohou projevat mezi jednotlivými MČ.

Školní vzdělávací programy

Základní školy přistupují k evaluaci ŠVP. Pedagogičtí pracovníci ověřují a aktualizují ŠVP v jednotlivých oblastech tak, aby vyhovovaly potřebám jejich základní školy. Usilují o vytvoření kvalitních ŠVP nejen po stránce obsahové, ale především o změnu metod a forem práce, které povedou k naplnění klíčových kompetencí. Při hledání obsahu vzdělávání se řídí kritériem využitelnosti v reálném životě. Při výuce vyžadují od žáků aktivní zapojení – tvoření, řešení problémů, přemýšlení, diskutování, aplikaci, prezentaci získaných vědomostí.

Řada ZŠ realizuje rozšířenou výuku některých předmětů. Některé školy a třídy vychází z waldorfské pedagogiky a pedagogiky montessori, jsou využívány i rozsáhlejší projekty, např. projekt Začít spolu, Zdravá škola a Tvořivá škola.

Církevní ZŠ vzdělávají své žáky v duchu křesťanské etiky, aby byli tolerantní k žákům jiného vyznání nebo bez vyznání. Ve všech společenskovedních předmětech a projektech jsou žáci seznamováni s hlavními světovými náboženstvími a kulturami jiných národů.

Ověřování výsledků vzdělávání

Ve školním roce 2012/2013 opět proběhlo celoplošné testování žáků 5. a 9. ročníků z Českého jazyka, Matematiky a Anglického jazyka. ZŠ pravidelně při hodnocení výsledků žáků využívají srovnávacích testů SCIO a KALIBRO (M, ČJ, AJ, prvouka pro 3. ročníky ZŠ) a vlastní interní vzdělávací testy pro srovnání úrovně vzdělávání.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

HMP vyjadřuje podporu filozofii integrace a umožňuje přidělováním finančních prostředků školám na území hlavního města Prahy zřizovat funkci asistenta pedagoga.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu je zabezpečeno na základě diagnostického zjištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků ve školských poradenských zařízeních. Ve spolupráci s rodiči je připraven pro žáky individuální vzdělávací plán, učitelé jim poskytují doučování, diferencovanou výuku ve skupinkách v některých předmětech (ČJ, M, AJ). Pedagogům na ZŠ běžného typu pomáhají asistenti pedagoga a školy se snaží vytvářet podmínky k jejich výuce a zajišťují kompenzační a rehabilitační pomůcky. Přehled o počtech integrovaných žáků podává následující tabulka.

• Tab. č. 10: Žáci podle formy integrace

celkem		z toho: speciální třídy			z toho: individuální integrace	
školy	žáci	školy	třídy	žáci	školy	žáci
236	7 549	52	403	3 232	184	4 317

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 - výkonové ukazatele

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Na základních školách se vyučují následující jazyky seřazené dle četnosti: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk, italský jazyk. Anglický jazyk byl ve školním roce 2012/2013 vyučován ve všech základních školách. Školy se snaží mít ve školním vzdělávacím programu zakotvenou povinnou nebo nepovinnou výuku anglického jazyka od 1. ročníku. Druhý cizí jazyk je vyučován převážně od 6. ročníku.

Některé MČ se snaží zvyšovat kvalitu jazykového vzdělávání a motivovat vyučující cizích jazyků v grantových programech, kde jsou vyhlašována témata na podporu studijních pobytů v zahraničí, zahraniční spolupráce nebo na větší zastoupení kvalifikovaných rodilých mluvčích ve výuce cizího jazyka a vyučování některých předmětů v cizím jazyce.

• Tab. č. 11: Žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět

celkem	z toho:							
	AJ	NJ	FJ	RJ	ŠJ	IJ	jiný evropský	jiný
69 169	68 499	9 485	2 116	1 300	1 315	109	0	0

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 - výkonové ukazatele

Žáci podle státní příslušnosti

Počet žáků – cizích státních příslušníků vzrůstá. Z celkového počtu 79 310 žáků bylo na území hl. m. Prahy 5 062 žáků - cizinců. V porovnání se školním rokem 2011/2012 se jejich počet zvýšil o 162.

• Tab. č. 12: Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 27	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
žáci	74 248	593	328	1 733	1 408
podíl v %	93,61	0,75	0,41	2,19	1,78

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Integrace cizích státních příslušníků probíhá ve většině případů bez problémů. Počáteční složitou situaci v komunikaci způsobenou jazykovými bariérami řeší pedagogové hodinami individuálního doučování. Děti – cizinci se poměrně snadno a rychle učí česky. Také třídní kolektivy přijímají tyto žáky bez problémů. Pozitivním přínosem je obohacení našich žáků v rámci poznávání nových multikulturních prvků, děti se učí pozitivnímu postoji k minoritám a k lidem různých národností, náboženství a kultur. Problémem jsou konzultace s rodiči a zástupci těchto žáků, kteří většinou na rozdíl od dětí neovládají konverzaci v českém jazyce. Mezi negativa patří i to, že tito žáci často mění místo pobytu.

Odbor školství, mládeže a sportu MHMP v souladu se školským zákonem dětem občanů členských států EU, kteří v ČR dlouhodobě žijí a plní povinnou školní docházku zajistil ve spolupráci s Městskou částí Praha 4 bezplatnou jazykovou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou jejich potřebám na První jazykové ZŠ v Praze 4, Praha 4, Horáčkova 1100. Třída pro jazykovou přípravu na ZŠ Horáčkova se naplňuje do maximálního počtu 10 žáků, má celopražskou působnost a přímé finanční náklady jsou hrazeny z prostředků krajského úřadu.

Většinu žáků – cizinců však tvoří děti, které nepocházejí ze země EU, a škola je musí rovněž začlenit do základního vzdělávání. Řada škol řešila tuto situaci formou získávání finančních prostředků z různých programů, které vyhlášovaly instituce jako je např. MŠMT, MV nebo jednotlivé městské části. Tyto projekty se netýkaly pouze podpory výuky českého jazyka, která je zásadní při integraci žáků, ale i projektů směřujících k podpoře multikulturní výchovy dětí a mládeže, jako je výchova k vzájemné toleranci, proti rasismu a xenofobii, posilování vědomí obecně lidské sounáležitosti a úcty k ostatním národům, zprostředkování poznání jejich kultury, organizování společných kulturních, sportovních a dalších akcí pro děti a mládež s účastí žáků cizinců apod.

Významnou pomoc v této oblasti poskytují jednotlivé městské části podporou komunitních center při základních školách.

Zápis dětí do 1. ročníku základního vzdělávání

Pro školní rok 2012/2013 bylo zapsáno do prvních ročníků celkem 16 354 dětí (poprvé u zápisu bylo 13 608 dětí, po odkladu přišlo 2 746 dětí), žádostí o odklad školní docházky bylo 2 004. Do 1. ročníků školního roku 2012/2013 nastoupilo 12 860 žáků (nově přijatých bylo 10 300). Největší podíl tvořily děti zapsané na základních školách zřizovaných MČ. Odklady školní docházky se během jednotlivých

let podstatně nemění. Data jsou použita ze Statistické ročenky školství 2012/2013 – výkonové ukazatele.

Věkové složení žáků

Ve věkové struktuře žáků základní školy, která je určena pro věkovou kategorii 6 - 15 let, jsou i žáci mladší, neboť do první třídy ZŠ lze přijmout žáka mladšího 6 let na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře, pokud o to požádá zákonný zástupce dítěte. Žáci starší 15 let mohou pokračovat v základním vzdělávání v případě, že během školní docházky opakovali ročník nebo nastoupili do ZŠ po odkladu povinné školní docházky, nejdéle však do konce školního roku, v němž dosáhli 17. roku věku.

• Tab. č. 13: Věkové složení žáků

věk	mladší 6 let	6letí	7letí	8letí	9letí	10letí	11letí	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí a více
základní školy (včetně škol pro žáky se SVP)												
žáci	128	9 006	10 856	10 142	9 330	9 049	7 941	7 289	6 564	6 479	2 230	230
podíl v %	0,16	11,36	13,69	12,79	11,76	11,41	10,01	9,19	8,28	8,17	2,81	0,29
základní školy – speciální třídy												
žáci	-	60	252	337	314	344	358	397	406	449	294	170
podíl v %	-	1,78	7,46	9,97	9,29	10,18	10,59	11,75	12,01	13,28	8,70	5,03

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Odchody žáků ze základní školy

Důvodů, pro které žáci odcházejí ze základní školy během školní docházky, je více. Příčinou odchodu žáka v prvním ročníku může být dodatečný odklad povinné školní docházky. Po pátém a sedmém ročníku odcházejí ze základních škol žáci, kteří uspěli u přijímacích zkoušek na nižší stupeň víceletých gymnázií. Základní školu opouštějí před absolvováním devátého ročníku i žáci, kteří opakovali během školní docházky některý ročník a ukončili povinnou školní docházku v nižším ročníku základní školy. Tito žáci však nemají ukončené základní vzdělání. Doplnit si ho mohou v kurzech pro získání základního vzdělání.

• Tab. č. 14: Odchody žáků ze ZŠ

žáci, kteří odešli ze základní školy								
žáci, kteří ukončili školní docházku v:							žáci, kteří přešli do SŠ	
celkem v 1.-9 (10.) ročníku	v 1. - 5. ročníku	v 6. ročníku	v 7. ročníku	v 8. ročníku	v 9. ročníku	v 10. ročníku	z 5. ročníku	ze 7. ročníku
6 561	0	1	7	120	6 390	43	1 273	446

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji

Podíl žáků z jiných krajů, kteří navštěvovali základní školy zřizované městskými částmi ve školním roce 2012/2013, zůstává stejně jako v minulých letech obdobný. Největší podíl tvořili žáci ze Středočeského kraje. Žáci byli přijati do ZŠ, kde byly volné kapacity a také na základě dohod s přílehlými obcemi k hlavnímu městu, které nezřizují vlastní ZŠ.

Kurzy pro získání základního vzdělání

Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání a mají zájem si toto vzdělání doplnit, je určen kurz pro získání základního vzdělání. V souladu s § 12 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 55 odst. 3 školského zákona, je zřízen kurz pro získání základního vzdělání na Základní škole, Praha 2,

Botičská 8. Tato škola má kvalitní personální zázemí, zároveň má volné kapacity a nachází se v centru hlavního města. Dále tento kurz zajišťuje Základní škola, Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300 a Modrý klíč – základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s., Smolkova 567/2, Praha 4.

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Pro nadané žáky jsou v základních školách ve výuce vytvářeny podmínky pro jejich rozvoj formou individuálního přístupu vyučujících. Mimořádně nadaní žáci mají rovněž své speciální vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Jsou vzděláváni na základě principu integrace s využitím speciálních metod, postupů, forem a způsobů vzdělávání, didaktických materiálů, je jim poskytována odborná pomoc ve školských poradenských zařízeních. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který je vytvářen ve spolupráci s rodinou žáka. Řada těchto žáků se vzdělává ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Žáci mohou rozvíjet své nadání i v organizovaných kroužcích a výběrem z volitelných předmětů. Mohou také navštěvovat vybrané hodiny výuky ve vyšším ročníku. Ukázkou péče o nadané žáky je četná účast dětí v různých soutěžích a dosažené výsledky. Pedagogové se snaží vybírat, motivovat a připravovat žáky na soutěže, projekty a aktivity v různých oborech činností. Motivující je i skutečnost, že každé dítě může být úspěšné v některém oboru. Příkladem škol, kde se věnují nadaným žákům, je ZŠ nám. Curieových 2, Praha 1, zřizovaná MČ Praha 1 a Soukromá základní škola Cesta k úspěchu v Praze, s.r.o., Bělohorská 103, Praha 6.

Přípravné třídy

V hlavním městě bylo ve školním roce 2012/2013 otevřeno na základních školách zřizovaných městskými částmi 59 přípravných tříd, navštěvovalo je 793 dětí. Ve třídách byly zařazeny vedle dětí z méně podnětného rodinného prostředí i děti s odkladem povinné školní docházky a děti – cizinci, kterým zařazení do těchto tříd doporučila pedagogicko-psychologická poradna. Těmto dětem mohla být věnována individuální péče, která napomáhá odstranění handicapu, pro který byl odklad školní docházky doporučen. Tyto třídy se naplňují do počtu 15 dětí, jejich personální obsazení je na velmi dobré úrovni. Docházka do přípravných tříd a realizace výchovně vzdělávacího programu v těchto třídách přispívá k bezproblémovému začlenění dětí do prvního ročníku základního vzdělávání.

Přípravné třídy jsou tradičně zřízeny při ZŠ v lokalitách, pro které je typická větší koncentrace dětí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají děti z majoritní populace. Jedná se např. o základní školy v lokalitě Praha 3, Praha 5, Prahy 7, Prahy 10, Prahy 12 a Prahy 13. Tyto školy postupně vytváří komplexní výchovně vzdělávací program pro žáky z odlišného sociokulturního prostředí. Významnou roli na těchto ZŠ hraje asistent pedagoga, zvláště pak romský asistent, který pomáhá zvyšovat důvěru dětí i rodičů ke škole a také posiluje sebedůvěru romského etnika. Pomáhá pedagogovi ve vlastní výchovně vzdělávací činnosti, při individuálním přístupu, při mimotřídní a mimoškolní činnosti. Vzhledem k tomu, že tyto formy vzdělávání představují i vyšší finanční náročnost, využívají školy možnosti získat příspěvky rovněž formou grantu od jednotlivých zřizovatelů, MŠMT, MHMP i dalších institucí.

Asistent pedagoga

Základní školy, které integrují do běžných tříd žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž znevýhodnění si vyžaduje individuální přístup, využívají možnost zapojit do vyučování asistenta pedagoga. Jeho úkolem je zajistit pomoc žákovi při plnění úkolů ve vyučování. Zřízení funkce asistenta pedagoga ve škole se řídí ustanovením § 16 školského zákona. Zapojení asistenta pedagoga přináší efektivní spolupráci s učiteli, individuální přístup k žákům, účinnou pomoc asistenta při vzdělávání i výchovném procesu. Asistenti pedagoga jsou k dispozici pro integraci žáků s diagnózou PAS a hůře zvladatelnou formou ADHD, autismem nebo tělesným postižením.

Poradenské služby škol

Soustava výchovného poradenství v základních školách poskytuje specializované pedagogicko-psychologické služby dětem a jejich rodičům, školám a výchovným zařízením zajišťujícím péči o děti a zajišťuje odbornou poradenskou službu při volbě povolání. Na základních školách pracují výchovní poradci, kteří se věnují v součinnosti s PPP problematice poradenství při volbě povolání, spolupracují s odděleními péče o děti a rodinu odborů sociálních věcí jednotlivých MČ, s Policií ČR, s Úřadem práce hl. m. Prahy, s občanskými sdruženími a dalšími institucemi.

V rámci své činnosti přispívá soustava výchovného poradenství na základě současných poznatků společenských věd k celkovému rozvíjení osobnosti dětí, k jejich integraci a diferenciaci v procesu výchovy a vzdělání, pomáhá při uskutečňování komplexní péče o zdravý psychický a sociální vývoj dětí a mládeže. Přitom věnuje zvláštní pozornost vlivům a podmínkám nepříznivě ovlivňujícím výchovný a vzdělávací proces.

Významná je činnost v oblasti sociálně patologických jevů ve škole, včasného vyhledávání a diagnostikování dětí s poruchami vývoje a poskytování odborné pomoci. V základních školách na území hlavního města Prahy je úroveň této činnosti vzhledem k vysokému počtu zařízení zákonitě rozdílná. Situace je ovlivněna kvalifikovaností výchovných poradců, jejich osobnostními vlastnostmi a samozřejmě vedením školy.

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazování do vzdělávacího procesu. S integrovanými žáky pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga, ve výuce postupují podle individuálních vzdělávacích plánů. Školy se snaží zajistit kvalitní materiální vybavení. Ředitelé zřizují na základních školách speciální třídy zaměřené především na vývojové poruchy učení. Ve školním roce 2012/2013 na základních školách zřizovaných městskými částmi byli ve speciálních třídách soustředěni žáci převážně s vývojovými poruchami učení. Jednalo se o 56 speciálních tříd prvního stupně, ve kterých se vzdělávalo 629 žáků.

Mezinárodní spolupráce

Úroveň zahraničních styků základních škol se neustále zlepšuje. Řada základních škol spolupracuje s obdobnými typy škol v zahraničí. Aktivní spolupráce se zahraničními školami se pro některé základní školy stala tradicí. Uskutečňují se výměnné pobyty pedagogů i žáků. Svědčí o tom nejen počet žáků, kteří vyjíždějí do zahraničí, ale stále častěji jsou žáci i pedagogové zapojováni do mezinárodních pracovních projektů (např. Projekt RAMPS VIP III. - zaměřený na rozvoj a podporu poradenských služeb, program GLOBEe - mezinárodní program zaměřený na sledování životního prostředí, mezinárodní projekt ENO - rozvíjení dovedností z oboru informatiky a angličtiny aj.). Kontakty se zahraničními školami jsou přínosem pro každou zúčastněnou školu, neboť přispívají k výchově k evropanství. Žáci poznávají kulturu, společnost a životní styl v dalších evropských státech, rozvíjejí aktivní znalost jazyků a jsou účinnou zbraní proti xenofobii a rasismu. Mnoho škol realizuje mezinárodní projekt Adopce na dálku. Některé základní školy spolupracují i se zahraničními zastupitelstvími. ZŠ se také úspěšně zapojily do mezinárodních projektů EU. Zejména se jedná o grantové projekty financované z prostředků ESF, státního rozpočtu a rozpočtu hl. m. Prahy. Např. projekt CIEE – Council on International Educational Exchange, Inc (Mezinárodní program – spolupráce studentů USA v rámci vyučování AJ) a spolupracuje s Ambasadou USA (rodilí mluvčí ve výuce a konverzaci).

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Všechny základní školy hledají cesty ke spolupráci s rodinami, neboť vzájemná důvěra může přinést dobré výsledky ve vzdělávací i výchovné oblasti. Aktivita rodičů jsou pro školy žádoucí a mnohdy nenahraditelné. Rodiče se podílejí na vedení kroužků, na činnosti výchovných komisí, organizaci kulturních a sportovních akcí. Školy také využívají možnost sponzorování ze strany rodičů. Školy organizovaly pravidelně pro rodiče Dny otevřených dveří, mikulášské nadílky, vánoční besídky,

masopustní karnevaly, velikonoční trhy, oslavy Dne dětí, zahradní slavnosti, některé školy pořádaly školní akademie a další společenské akce, např. i reprezentační plesy nebo školní bály.

V souladu se školským zákonem jsou na všech základních školách ustaveny školské rady jako orgány školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. V průběhu roku plnily školské rady své úkoly v souladu s § 168 školského zákona – schvalovaly výroční zprávy o činnosti škol, školní řády, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednávaly návrhy rozpočtu, inspekční zprávy ČŠI, vyjadřovaly se k návrhům školních vzdělávacích programů a dávaly různé podněty. Některé školy v uplynulém školním roce zachovávaly v určité formě podobu sdružení rodičů a přátel školy.

MČ jako zřizovatelé převážné části ZŠ podporují zejména rozvoj materiálních podmínek vzdělávání. MČ řešily stejně jako v minulých letech postupné rekonstrukce a opravy budov i vybavení škol. Školy hodnotí spolupráci se zřizovateli pozitivně. Městské části podporují také rozvoj komunitních funkcí škol, zájmové aktivity dětí a mládeže apod. Významné jsou finanční příspěvky zřizovatelů na učebnice a učební pomůcky. Některé městské části výrazně dotují pobyty žáků ve školách v přírodě a na lyžařských kurzech ve vlastních zařízeních, kdy je umožněna účast většímu množství žáků za symbolickou cenu a v nezatíženém životním prostředí.

Základní školy spolupracují s mnohými institucemi a organizacemi. Aktivní spolupráce byla s Českým svazem bojovníků za svobodu, tradicí se stala účast na vzpomínkových setkáních k uctění obětí nacismu a květnových událostí roku 1945. Školy spolupracují s nadacemi Kapka naděje, Nadace Terezy Maxové, podporují adopci na dálku. Velmi podnětná je i spolupráce s Besipem, týkající se bezpečnosti dětí v silničním provozu. Církevní školy spolupracují s Arcibiskupstvím pražským, Českou biskupskou konferencí apod.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit se porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím, zkušeností apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, efektivní komunikace, smysluplné diskuse, konstruktivní spolupráce kritického myšlení a interaktivního přístupu. Žák musí mít možnost aktivně si utvářet postoje, trénovat dovednosti a schopnosti, pracovat s informacemi.

Ve školách prolíná multikulturní výchova všechny vzdělávací oblasti. V občanské výchově jsou žáci seznamováni s odlišnými kulturami při probírání menšinových etnik, aby byli schopni jejich odlišným zvykům porozumět a chápat je. V českém jazyce je probíráno učivo o národnostních menšinách, při četbě v literatuře žáci srovnávají úryvky psané v různých nářečích. Žáci se navzájem informují o svých zážitcích z cest do cizích zemí a o rozdílných kulturách navštívených zemí. Přínosem v této oblasti je spolupráce škol s občanskými sdruženími Adopce na dálku a Člověk v tísni.

Prevence sociálně patologických jevů

Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u žáků, a proto je součástí ŠVP všech ZŠ.

K prevenci sociálně patologických jevů pomáhají minimální preventivní programy, které jsou pravidelně vyhodnocovány a podléhají kontrole České školní inspekce. Tyto programy jsou zaměřené především na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Pedagogové ZŠ sledují a řeší negativní jevy ve vztazích mezi dětmi již v počátcích, průběžně monitorují případné projevy šikany, syndromu týraného či zanedbávaného dítěte. Školy pořádají besedy s policií, využívají metodické materiály, vytváření

modelových situací, žáci navštěvují tematicky zaměřená divadelní představení. Žákům jsou nabízeny různé činnosti k využití volného času formou zájmových kroužků a dalších akcí organizovaných školami.

ZŠ pravidelně zajišťují vzdělávání pedagogů, semináře pro metodiky prevence sociálně patologických jevů, semináře a cvičení pro učitele zaměřené na práci s třídními kolektivy.

Součástí prevence jsou také mimoškolní a zájmové aktivity. Různorodost volnočasových aktivit školy umožňuje žákům trávit smysluplně volný čas. Pro skupiny dětí s problematickým chováním a ohrožených nežádoucími sociálními jevy pořádají některé školy víkendové výjezdy zaměřené na posílení odpovědnosti, podporu sebedůvěry a rozvíjení spolupráce. V případech zhoršení vnitřního klimatu třídy jsou prováděny intervence metodiků prevence po konzultaci s třídními učiteli a vedením školy. Každá škola má svého metodika prevence a také ostatní pedagogové se účastní seminářů zabývajících se prevencí sociálně patologických jevů pro nastolení příznivější atmosféry důvěry a spolupráce ve třídě.

Školy oceňují velmi dobrou spolupráci s Městskou policií hl. m. Prahy a Policií ČR, zejména pak organizování přednášek ve školách na téma šikana, kyberšikana, prokazování totožnosti, právní vědomí, kriminalita mládeže, záškoláctví, bezpečné chování a další. Přínosem je i těsná spolupráce škol se sociálními odbory jednotlivých městských částí.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je povinnou součástí školních vzdělávacích programů, které ji do výuky mohou zařadit jako povinný předmět, projekt nebo mezipředmětově či jako jakoukoliv kombinaci těchto tří variant. Environmentální výchova je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

Žáci získávají zajímavou formou soustavu znalostí a dovedností týkajících se vztahů člověka a životního prostředí (ochrana a tvorba životního prostředí, třídění odpadů, sběr papíru, baterií atd.). Dále školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde žáci pozorují změny v přírodě. Ve školách jsou umístěny sběrné nádoby na tříděný odpad. Některým ZŠ byl udělen mezinárodní titul EKOŠKOLA.

Při realizaci environmentální výchovy spolupracují školy především s občanskými sdruženími a dalšími subjekty, jako je např. TEREZA, Toulcův dvůr, KEV, ekologická centra, které školám nabízí různé programy, užitečné materiály a vzdělávací semináře pro učitele. Další spolupráce probíhá s odbory životního prostředí jednotlivých MČ a MHMP.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Ve školních vzdělávacích programech základních škol environmentální výchova úzce souvisí i s výchovou k udržitelnému rozvoji, jejímž cílem je vybavit žáky kompetencemi z oblasti ekologie a vytvářet postoje včetně hodnotového systému žáků. V základním vzdělávání je cílem vybavit žáky takovými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi a postoji), které jim umožní realizovat zásady udržitelného rozvoje v praktickém životě a posilovat komunitní funkce škol, kdy se školy stávají prostředím pro rozvíjení spolupráce a zájmu o udržitelný rozvoj a také prostorem pro sdílení zkušeností s dalšími školami a s mimoškolním prostředím.

Výchova k udržitelnému rozvoji tak ve všech ZŠ prolíná celým výchovně vzdělávacím programem přiměřeně věku žáků. Školy začleňují výchovu k trvale udržitelnému rozvoji v rámci průřezových témat, referátů, projektů tak, aby se žáci snažili co nejvíce uvažovat a přemýšlet nad těmito tématy.

II.3 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří předpoklady pro samostatné získávání informací a celoživotní učení, připravuje žáky pro navazující terciární vzdělávání nebo pro výkon povolání. Střední školy poskytují žákům střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecné či odborné. Přehled o podílu žáků na jednotlivých stupních středního vzdělávání podávají následující tabulky.

• Tab. č. 15: Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání

vzdělávání ve středních školách - počet žáků - studií*					58 906
% z celkového počtu					100%
z toho:					
Střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)					301
% z celkového počtu					0,51%
Střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté	zkrácené			
	7 356	96			
					7 452
% z celkového počtu					12,65%
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené	
	12 228	3 718	33 693	0	
					49 639
% z celkového počtu					84,27%
Nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)					1 514
% z celkového počtu					2,57%

* uvedeny tzv. "počty studií", kde za „studium“ je považováno vzdělávání žáka směřující k získání stupně vzdělání odpovídajícího oboru vzdělání, ve kterém se žák vzdělává. Tzn., že se jeden žák může vzdělávat ve více studiích (oborech vzdělání) současně.

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2012/2013

Podíl žáků ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou se rok od roku zvyšuje, ve šk. r. 2007/2008 činil 78,04 %, ve šk. r. 2012/2013 už 84,27 % vzdělávací nabídky pražských středních škol.

• Tab. č. 16: Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání

vzdělávání ve středních školách - počet žáků - studií*		57 970		
% z celkového počtu		100%		
z toho:				
Střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)		88		
% z celkového počtu		0,15%		
Střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté	zkrácené	6 946	
	6 850	96		
% z celkového počtu		11,98%		
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené
	12 228	3 718	33 501	0
		49 447		
% z celkového počtu		85,30%		
Nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)		1 489		
% z celkového počtu		2,57%		

* uvedeny tzv. "počty studií", kde za „studium“ je považováno vzdělávání žáka směřující k získání stupně vzdělání odpovídajícího oboru vzdělání, ve kterém se žák vzdělává. Tzn., že se jeden žák může vzdělávat ve více studiích (oborech vzdělání) současně.

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2012/2013

Počet škol a žáků

Ve školním roce 2012/2013 poskytovalo střední vzdělání na území hl. m. Prahy celkem 196 středních škol různých zřizovatelů. Tímto počtem se v porovnání s ostatními kraji řadí hl. m. Praha na 1. místo v České republice. Nejvíce zastoupeny jsou školy poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou - odborné. Následují školy se středním vzděláním s maturitní zkouškou - všeobecným.

Hl. m. Praha ve školním roce 2012/2013 zřizovalo 108 právnických osob s výkonem činnosti středních škol, z toho 12 samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením. Třináct z nich vykonávalo dále i činnost vyšší odborné školy. Dalším nejpočetněji zastoupeným zřizovatelem je soukromý sektor. Střední školy zřizuje také církev, ústřední orgány státní správy (MŠMT, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti) a MČ.

• Tab. č. 17: Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání

	školy	žáci celkem	v tom forma vzdělání	
			denní	ostatní
SŠ celkem	189	63 942	58 901	5 041
Absolventi za školní rok 2011/2012	-	12 953	12 054	899

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2012/2013

Počty nově přijatých žáků a absolventů

Přehled o nově přijatých žácích do 1. ročníku a absolventech v členění na denní a ostatní formy studia podává následující přehled. Nejsou do něho začleněni absolventi a přijímaní do zkráceného a nástavbového studia.

• Tab. č. 18: Přihlášení, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia)

druh vzdělání	nově přijatí do 1. ročníku			
střední školy celkem	14 172			
z toho:				
střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)	132			
střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté		zkrácené	
	2 475		94	
celkem	2 569			
střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené
	1 732	669	8 230	0
celkem	10 631			
nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)	840			

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2012/2013

V denním studiu je jako už tradičně mnohem větší zájem o obory ukončené maturitní zkouškou. Hlásí se do nich téměř 4 x více žáků než do učebních oborů. Úbytek žáků v 1. ročnících souvisí s poklesem populace v dané věkové kategorii. Nejvíce bylo nově přijatých jako i v předchozích letech do 1. ročníku odborného vzdělávání s maturitní zkouškou.

Oborová struktura středních škol

Střední školy na území hl. m. Prahy nabízely vzdělání ve skupinách oborů v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. V pražských středních školách byly zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž lze dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou, s výjimkou skupin oborů: 21- Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 61- Filozofie, teologie, 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění.

Přehled o oborové struktuře pražských středních škol a počtech žáků v jednotlivých skupinách oborů v denním vzdělávání i v ostatních formách studia podávají tabulky č. 19 a 20.

• Tab. č. 19: Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP)
– SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2011/12 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
16	Ekologie a ochrana prostředí	1	1	56	56	22	22	8	8
18	Informatické obory	14	10	1 988	1 488	670	543	0	0
23	Strojírenství a strojírenská výroba	14	12	1 789	1 524	575	494	481	417
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	21	17	2 383	2 266	579	528	1 000	857
28	Technická chemie a chemie silikátů	5	4	383	383	116	116	83	83
29	Potravinářství a potravinářská chemie	8	6	473	402	167	138	102	88
31	Textilní výroba a oděvnictví	6	4	149	121	40	30	35	32
32	Kožedělná, obuvnická výroba, zpracování plastů	3	1	12	11	1	0	5	5
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	8	6	515	507	187	179	121	113
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	5	4	517	242	154	70	90	55
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	6	5	1 701	1 680	546	525	372	356
37	Doprava a spoje	5	4	942	821	238	223	229	180
39	Speciální a interdisciplinární obory	6	4	533	353	149	98	94	67
41	Zemědělství a lesnictví	7	5	733	652	253	225	171	147
43	Veterinářství a veterinární prevence	1	1	30	30	30	30	0	0
53	Zdravotnictví	5	4	963	869	257	234	175	162
63	Ekonomika a administrativa	35	19	5 284	3 607	1 069	810	1 171	865
64	Podnikání v oborech, odvětvích	30	14	783	575	460	343	566	303
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	26	9	5 071	2 984	1 429	920	1 136	606
66	Obchod	10	5	1 228	876	349	249	317	212
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	8	5	1 800	1 179	480	333	361	256
69	Osobní a provozní služby	13	7	1 363	945	397	308	344	188
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	12	6	760	374	187	92	155	60
78	Obecně odborná příprava	32	26	2 843	2 682	696	647	618	586
79	Obecná příprava	69	40	23 126	17 928	4 022	3 094	3 709	2 975
82	Umění a užité umění	19	10	2 279	1 519	686	445	406	263
	celkem	x	x	57 704	44 074	13 759	10 696	11 749	8 884

Zdroj: výkaz S 8-01 k 30. 9. 2012

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů středních škol v denním vzdělávání byla tradičně skupina 79 – Obecná příprava (gymnázium), ve které ve šk. r. 2012/2013 studovalo 23 126 žáků, což je o 173 žáků méně než v předchozím školním roce. Tento pokles souvisí se slabšími populačními ročníky. Následovala skupina 63 – Ekonomika a administrativa se 5 284 žáky, skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus – 5 071 žáky a skupina 78 Obecně odborná příprava - s počtem 2 843 žáků. Nejméně byla opět zastoupena skupina 32 – Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 12 žáků, skupina 43 - Veterinářství a veterinární prevence s počtem 30 žáků (nižší počet žáků je důsledkem vyučování oboru od školního roku 2012/2013) a skupina 16 - Ekologie a ochrana prostředí s 56 žáky. Všechny ostatní skupiny oborů překročily hranici 300 žáků s výjimkou skupiny 31 – Textilní výroba a oděvnictví - 149 žáků.

Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou je nejvíce zastoupena Obecná příprava s 17 928 žáky, následuje Ekonomika a administrativa se 3 607 žáky. Třetí nejvíce zastoupenou skupinou oborů je Gastronomie, hotelnictví a turismus s 2 984 žáky. I tady byla nejméně zastoupená skupina 32 - Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 11 žáků a skupina 16 – Ekologie a ochrana prostředí

s 56 žáky. Pod hranicí 300 žáků zůstaly stejně jako v předchozím školním roce skupiny oborů 31 - Textilní výroba a oděvnictví se 121 žáky a skupina 43 - Veterinářství a veterinární prevence s počtem 30 žáků.

Nejvíce přijatých bylo už tradičně ve skupině oborů 79 – Obecná příprava, skupině 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, skupině 63 – Ekonomika a administrativa a 78 – Obecně odborná příprava. V prvních dvou skupinách oborů je také nejvíce absolventů.

• Tab. č. 20: Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP)
– SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2011/12 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
18	Informatické obory	2	0	67	0	22	0	1	0
23	Strojírenství a strojírenská výroba	2	2	86	86	60	60	6	6
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	3	3	111	111	48	48	38	38
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	102	102	39	39	14	14
31	Textilní výroba a oděvnictví	1	1	74	74	29	29	4	4
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1	1	23	23	9	9	8	8
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	3	3	184	184	86	86	11	11
37	Doprava a spoje	2	1	40	6	0	0	32	5
41	Zemědělství a lesnictví	2	2	94	94	29	29	6	6
53	Zdravotnictví	2	2	134	134	49	49	7	7
63	Ekonomika a administrativa	11	1	687	231	112	66	176	36
64	Podnikání v oborech, odvětvích	23	6	1567	494	760	325	284	42
69	Osobní a provozní služby	1	1	47	47	0	0	16	16
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	4	1	353	137	114	29	38	13
79	Obecná příprava	5	1	373	236	116	92	83	58
82	Umění a užité umění	1	1	2	2	0	0	0	0
	celkem	x	x	5042	1961	1776	861	899	264

Zdroj: výkaz S 8-01 k 30. 9. 2012

V ostatních formách vzdělávání bylo zastoupeno podstatně méně skupin oborů než v denním vzdělávání. Nejpočetněji byla zastoupena skupina 64 – Podnikání v oborech, odvětvích s 1 567 žáky, následovala skupina 63 - Ekonomika a administrativa se 763 žáky a 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus s 687 žáky. Vůbec nebyly zastoupeny skupiny 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie a 66 – Obchod. Mezi školami zřizovanými hl. m. Prahou byla na 1. místě skupina oborů 64 s 494 žáky, na 2. místě skupina oborů 63 s 231 žáky a dále skupina 36 se 184 žáky.

Nejvíce nově přijatých žáků bylo v oborech 64 - Podnikání, 79 - Obecná příprava a 75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče.

Změny oborové struktury

V průběhu školního roku 2012/2013 došlo ke změnám v oborové struktuře škol především z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, profilace školy, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absence poptávky po studiu určitého oboru.

• Tab. č. 21: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
82-41-M/03	Scénická a výstavní tvorba	VOŠ oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 3	rozšíření vzdělávací nabídky
39-08-M/01	Požární ochrana	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	rozšíření vzdělávací nabídky
78-42-M/01	Technické lyceum	Střední průmyslová škola strojnická, škola HMP, Praha 1, Betlémská 4	rozšíření vzdělávací nabídky
23-56-H/01	Obráběč kovů	Střední průmyslová škola strojnická, škola HMP, Praha 1, Betlémská 4	rozšíření vzdělávací nabídky
43-43-M/01	Veterinářství	VOŠES a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10	rozšíření vzdělávací nabídky
41-53-L/52	Trenérství dostihových koní a sportovních koní	SŠ dostihového sportu a jezdeckví, se sídlem Praha 5 – Velká Chuchle, U závodíště 325/1	nové RVP
68-42-M/01	Bezpečnostně právní činnost	Střední zdravotnická škola, se sídlem Praha 10, Ruská 91	rozšíření vzdělávací nabídky
69-41-L/52	Vlasová kosmetika	Střední odborné učiliště kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225	nové RVP
26-52-H/01	Elektromechanik pro zařízení a přístroje	Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57	nové RVP
23-51-H/01	Strojní mechanik	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	nové RVP
64-41-L/51	Podnikání	Československá akademie obchodní, střední odborná škola, Praha 2, Resslova 5	rozšíření vzdělávací nabídky
63-41-M/02	Obchodní akademie	Obchodní akademie, Praha 3, Kubelíkova 37	nové RVP
82-41-M/01	Grafický design	Soukromá střední odborná škola (1. KŠPA) Praha s.r.o., Praha 8, Pernerova 383/29	rozšíření vzdělávací nabídky

Zdroj: SMS MHMP

• Tab. č. 22: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
53-41-J/004	Zubní instrumentářka	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	dobíhající obor
34-56-H/001	Fotograf	Střední odborné učiliště služeb, Praha 9, Novovysočanská 5	dobíhající obor
32-56-H/001	Sedlář	Střední odborné učiliště služeb, Praha 9, Novovysočanská 5	dobíhající obor
32-51-H/002	Umělecký rytec	Střední odborné učiliště služeb, Praha 9, Novovysočanská 5	dobíhající obor
64-51-L/524	Podnikání	Střední odborné učiliště služeb, Praha 9, Novovysočanská 5	dobíhající obor
63-41-M/02	Obchodní akademie (večerní forma vzdělávání)	Československá akademie obchodní Dr. Edvarda Beneše, střední odborná škola, Praha 2, Resslova 2	nezájem ze strany uchazečů
63-41-M/004	Obchodní akademie (večerní forma vzdělávání)	Československá akademie obchodní Dr. Edvarda Beneše, střední odborná škola, Praha 2, Resslova 2	dobíhající obor
23-41-M/001	Strojírenství	Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2	dobíhající obor
23-45-M/004	Silniční doprava	Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2	dobíhající obor
39-41-M/003	Mechatronika	Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2	dobíhající obor
26-43-L/001	Mechanik elektronik	Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2	dobíhající obor
64-41-L/524	Podnikání	Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2	dobíhající obor
64-41-L/51	Podnikání	Soukromé střední odborné učiliště Dr. Peška, s.r.o., Praha 6, Šmolíkova 864/5	nezájem ze strany uchazečů

Zdroj: SMS MHMP

Školní vzdělávací programy

S první vlnou zavádění rámcových vzdělávacích programů (dále jen „RVP“) do výuky, která se realizovala od 1. 9. 2009, školy v současné době již problémy nemají. Ve školním roce 2012/2013 proběhla tedy výuka podle ŠVP už i ve čtvrtých ročnících (a odpovídajících ekvivalentech na víceletých gymnáziích) a školy poprvé opustili žáci absolvující výuku dle nových ŠVP.

V odlišné situaci se nacházejí ŠVP ve školách odborných (pro obory vzdělání s výučním listem a obory vzdělání s maturitní zkouškou), jelikož RVP byly tvořeny pro každý obor zvlášť a byly vydávány a začleňovány postupně. Podle dalších 82 RVP byla zahájena výuka k 1. 9. 2010. Od 1. 9. 2011 bylo třetí vlnou zavedeno do výuky dalších 82 RVP a k 1. 9. 2012 se začalo vzdělávat podle 49 RVP, které byly schváleny ve čtvrté vlně. Podle posledních 4 RVP, které se týkají oborů vzdělání Strojník silničních strojů, Textilnictví, Vlasová kosmetika a Sociální činnost, začnou školy vyučovat nejpozději k 1. 9. 2014.

Obecně lze říci, že zavádění ŠVP do výuky nečiní školám velké komplikace. V rámci kontrolní činnosti ČŠI nebylo na školách zřizovaných hlavním městem Prahou shledáno pochybení při hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP.

Pedagogičtí pracovníci podílející se na tvorbě a úpravách ŠVP jsou s kurikulárními dokumenty dobře seznámeni. Případnou metodickou pomoc poskytuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a ČŠI.

Ověřování výsledků vzdělávání

V rámci vzdělávacího procesu je přikládána velká důležitost jeho zpětnému ověřování. Školy používají interní metody hodnocení, přičemž spolupracují se společnostmi nabízejícími standardizované metody pro ověřování výsledků vzdělávání. Zapojení škol do mezinárodních programů slouží rovněž k ověřování výsledků vzdělávání, a to v mezinárodním kontextu.

Interní metody ověřování vzdělávání

Pedagogičtí pracovníci chápou interní metody ověřování vzdělávání jako běžnou součást vzdělávacího procesu, který dává nejen jim, ale i žákům dostatečnou zpětnou vazbu o tom, do jaké míry zvládli učivo za daný časový úsek. Moderní pojetí vzdělávacího procesu klade důraz nejen na předávání vědomostí a dovedností žákům, ale také na celkovou atmosféru školy (tzv. klima školy), spokojenost pedagogů s pracovním zázemím či vybavenost školy. Tyto atributy se nejčastěji sledují tzv. autoevaluačními dotazníky. Mezi interní metody ověřování sledující průběh vzdělávacího procesu patří didaktické a srovnávací testy, ročníkové práce, školní soutěže a olympiády, sebehodnocení žáků, průběžné hodnocení žáků atd.

Externí metody ověřování vzdělávání

Externí metody ověřování jsou zajišťovány jak nestátními subjekty, které se specializují na ověřování výsledků vzdělávání (Společnost SCIO, Kalibro, tak státními organizacemi (např. ČŠI, CERMAT) nebo organizacemi s působností mezinárodní (např. PISA).

Školy průběžně využívají rozmanité formy a možnosti ověřování výsledků vzdělávání. Výsledky testování zpětně využívají předmětové komise a vedení školy ke zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Inspekční činnost České školní inspekce (dále jen „ČŠI“) je důležitou součástí kontroly celého vzdělávacího procesu, která napomáhá k jeho zkvalitňování, rozvoji a souladu s právními předpisy.

Ve školním roce 2012/2013 byly provedeny kontroly na školách zřizovaných hl. m. Prahou se zaměřením na:

- a) hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona,
- b) zjišťování a analyzování informací o zajištění podmínek, průběhu a výsledku maturitních zkoušek ve středních školách podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona, zajištění a průběh písemných i ústních maturitních zkoušek,
- c) veřejnosprávní kontrola - využívání prostředků státního rozpočtu poskytnutých dle § 160 odst. 1 písm. d) a § 163 školského zákona,
- d) hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP,
- e) předpoklady školy pro výkon své funkce podle požadavků školského zákona,
- f) opatření potřebná pro výkon institucionálního hodnocení – ekonomická oblast,
- g) šetření stížností,
- h) kontrolu správnosti vykazovaných údajů ve statistických výkazech škol,
- i) hodnocení ekonomických podmínek školy,
- j) kontrolu vybraných ustanovení školského zákona,

- k) kontrolu dodržování vybraných ustanovení školského zákona a souvisejících právních předpisů v oblasti školských výchovných ubytovacích zařízeních a v oblasti školního stravování,
- l) monitoring průběhu maturitní zkoušky v podzimním termínu ve spádových školách.

Např.:

- *Střední škola umělecká a řemeslná, se sídlem Praha 5, Nový Zlíchov 1063/1* – vyzdvížena zejména vysoká uplatnitelnost absolventů na trhu práce.
- *Střední odborné učiliště potravinářské, Praha 4 – Písnice, Libušská 320/111* – vedení školy je funkční, vhodné rozvržení pravomocí na další pedagogické pracovníky vytváří dobré podmínky pro chod školy.

Česká školní inspekce neshledala žádné závažné porušení právních norem. Drobné nedostatky byly dodatečně řešeny s vedením školy a byla přijata opatření vedoucí k jejich nápravě.

Výsledky ostatní kontrol

Mimo ČŠI se na kontrolách ve školách podílely další subjekty, zejména instituce hlavního města Prahy jako zřizovatele (hygienická stanice, odbor školství, mládeže a sportu MHMP, odbor finanční kontroly a přezkoumávání hospodaření MHMP), dále Všeobecná zdravotní pojišťovna, Pražská správa sociálního zabezpečení a jiné.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Proces integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (mezi něž mohou patřit žáci se zdravotním postižením, sociálním či zdravotním znevýhodněním) má v pražském školství již dlouholetou tradici. V této oblasti školy úzce spolupracují se školními psychology, speciálními pedagogy či pedagogicko-psychologickými poradnami. Na základě této spolupráce školy zohledňují znevýhodněné postavení žáků a snaží se zajistit rovný přístup ke vzdělání, úctu a vzájemnou solidaritu. Pedagogičtí pracovníci při vzdělávacím procesu využívají inovativní metody a formy výuky, při kterých mají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami možnost se nejen plnohodnotně zúčastnit výuky, ale jsou i nenásilně začleňováni do kolektivu.

Záměrem a zároveň ideálním cílem je zohlednit veškeré aspekty zdravotního stavu či sociálního původu a zároveň umožnit žákům plně využít jejich potenciální schopnosti a možnosti. U lehčích forem postižení (např. specifické poruchy učení, lehké fyzické postižení apod.) je na většině škol zřizovaných hlavním městem Prahou využíván individuální vzdělávací plán, který je v průběhu vzdělávání žáků s SVP upravován tak, aby vždy odpovídal konkrétním potřebám daného jedince.

Mění se způsob výuky a častější využívání moderních informačních a komunikačních technologií v procesu vzdělávání také nabízí žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a pedagogickým pracovníkům nové možnosti, např. konzultace online prostřednictvím webové kamery, elektronické učebnice či hlasem ovládané počítače.

Některé školy se snaží integrovat i žáky, jejichž postižení je těžšího charakteru. Např. Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22 do běžných tříd začleňuje žáky s poruchou autistického centra či žáky s diagnostikovaným Aspergerovým syndromem a Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33, úzce spolupracuje se Speciálním centrem pro zrakové postižené při vzdělávání nevidomé žákyně. I přesto, že se v dnešní době upřednostňuje integrace všech žáků se SVP, je vždy nutno přihlídnout k možnostem konkrétní školy. Začleňování těžších forem postižení klade na vybavení školy, materiální zabezpečení a pedagogy vysoké nároky.

Vzdělávání nadaných žáků

Školy napříč vzdělávacími obory se při vzdělávání nadaných žáků zaměřují především na individuální vzdělávací plány a individuální konzultace s pedagogy. Rozšiřují vzdělávací nabídku specializovanými semináři, kroužky či projekty, ve kterých si (nejenom) nadaní žáci mohou nad rámec ŠVP rozšiřovat znalosti a dovednosti ve vybraných odvětvích lidské činnosti. Školy podporují spolupráci svých žáků s vysokými školami a Akademií věd ČR (například v rámci soutěže Středoškolská odborná činnost mají žáci možnost pracovat na vybraných pracovištích AV ČR pod vedením profesionálů nebo na pracovištích partnerských vysokých škol).

Středoškoláci tak mají možnost účastnit se vědecko-výzkumných projektů, které jsou pro ně motivací k dalšímu studiu a podpořením zájmu o vybraný obor.

Především gymnázia se snaží rozšiřovat nabídku vzdělávání pro nadané žáky formou studijních skupin napříč ročníky, širokou škálou profilově orientovaných volitelných předmětů a důrazem na projektové vyučování.

Další možností pro talentované žáky je účast na předmětových olympiádách a oborově zaměřených soutěžích, ve kterých poměřují své znalosti a dovednosti nejen se žáky z celé republiky, ale často i ze zahraničí.

K rozvoji nadaných žáků přispívá i využívání stipendijních pobytů na zahraničních středních a vysokých školách:

- *Gymnázium Jana Nerudy, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Hellichova 3* – spolupráce s Centrem pro talentovanou mládež při Johns Hopkins Univerzity v USA.
- *Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlářova 2* – stipendijní pobyty v Oundle Scholl, Winchester College (Velká Británie) a The Prince of Wales Island International School, Penang (Malajsie).

Příklady vzdělávání nadaných žáků:

- *Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179* – škola ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UK v Praze umožňuje žákům získat certifikát evropské počítačové gramotnosti ECDL.
- *Malostranské gymnázium, Praha 1, Josefská 7* – zadávání individuálních dlouhodobějších projektů s praktickou tematikou.

Přestože se mimořádně nadaní žáci vyskytují na odborných školách zřídka, lze obecně konstatovat, že jak učitelé teorie, tak učitelé odborného výcviku věnují pozornost prospěchu a výkonům žáků a jestliže se v některé oblasti projeví u žáka nadání, je mu věnována individuální péče, jsou podporováni v účasti na soutěžích či přehlídkách, případně jsou jim zprostředkovány další možnosti osobnostního rozvoje – např. účast na odborných Top Kempech či speciální odborná stáž u sociálních partnerů školy. Pokud nadání přesahuje možnosti školy, je cestou rozvoje nadání žáka i napojení na odborníky vysokoškolských pracovišť. Velice aktivní je v tomto směru např. Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1, nebo Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280.

Věkové složení žáků

Věková skupina odpovídající středoškolské úrovni vzdělávání je 15 – 18 let. To platí zejména pro denní formu vzdělávání. Střední školy v Praze, podobně jako v ostatních krajích, navštěvují i žáci mladší. Nejpočetněji jsou zastoupeni 17letí a 18letí. V ostatních formách vzdělávání je nejpočetněji zastoupena skupina 25letých a starších.

• Tab. č. 23: Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22– 24letí	25letí a starší
Denní forma vzdělávání: 59 123													
počet	892	1 732	2 038	2 345	5 988	10 626	11 391	11 914	8 072	2 172	863	692	398

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Žáci dojíždějící z jiných krajů

Na pražských středních školách studuje značný počet žáků žijících v jiných krajích (nejvíce ve Středočeském kraji) – viz následující tabulka.

• Tab. č. 24: Žáci dojíždějící z jiných krajů

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	330	137	204	152	231	279	160	91	178	261	14 199	490	69	16 716
z toho nově přijatí	83	37	50	38	65	81	44	32	71	86	3 565	189	24	4 358

Zdroj: SMS MHMP

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Základním předpokladem pro úspěšné vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jejich přijetí ostatními žáky a začlenění do kolektivu, čemuž napomáhá jako významný prvek výše zmíněná multikulturní výchova.

Školy monitorují průběh vzdělávacího procesu u žáků-cizinců, zaměřují se na komparaci jejich dosažených výsledků s výsledky českých žáků a projevy jejich chování ve výuce. U žáků-cizinců je patrná tendence po asimilaci, snaha neodlišovat se a aktivní zapojení do práce ve skupinách.

Vyučující respektují v maximální možné míře individuální tempo (především při osvojování českého jazyka). Těmto žákům je také často poskytována individuální péče, ke které patří např. častější konzultace s vyučujícími či možnost konzultací v některém ze světových jazyků.

Počet žáků-cizinců dle statistických údajů neustále stoupá spolu s počtem zemí, z nichž pocházejí. Nejčastěji pocházejí ze zemí: Ruská federace, Ukrajina a Vietnam. Vlastní zkušenosti škol jsou spíše pozitivní, školy nezaznamenaly žádné významné problémy.

Žáci podle státní příslušnosti

Na středních školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2012/2013 vzdělávalo 3 354 žáků – cizích státních příslušníků, tj. 5,55 % z celkového počtu žáků. Je to o 222 žáků více než v předchozím školním roce.

• Tab. č. 25: Žáci podle státní příslušnosti

příslušnost	celkem	ČR	Slovensko	ostatní státy EU 27	ostatní státy Evropy	ostatní státy světa
Žáci	64 381	60 805	384	152	2 037	1 003
podíl v %	100	94,46	0,60	0,24	3,16	1,56

Zdroj: SMS MHMP

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Jazykové vzdělávání je na školách organizováno v rámci povinných vyučovacích předmětů, rozšiřuje se nabídka volitelných předmětů zaměřených na jazykové schopnosti a dovednosti a využívány jsou i disponibilní hodiny školního vzdělávacího programu. Rada hlavního města Prahy svým usnesením č. 394 ze dne 16. 3. 2010 schválila tzv. „Metropolitní program podpory středoškolské jazykové výuky“, jehož cílem je podpora a rozšíření jazykové výuky na školách zřizovaných HMP. Ve školním roce 2012/2013 poskytla celkem 77 školám, které se do programu zapojily, finanční prostředky v celkové výši 27,6 mil. Kč.

Snahou odborných škol je směřovat výuku k vyučovanému oboru tak, aby žáci zvládli odbornou terminologii.

Kromě výuky cizích jazyků školy organizují odborné zahraniční výměnné pobyty žáků, odborné exkurze a zájezdy, při nichž žáci využívají získané jazykové dovednosti, účastní se soutěží a olympiád.

Školy podporují své žáky k přípravě na mezinárodní zkoušky z cizích jazyků (FCE, CAE, DELF) - například na Gymnáziu, Praha 7, Nad Štolou 1 se konají mezinárodní zkoušky z francouzského jazyka DELF na základě smlouvy s Francouzským institutem.

Gymnázium Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Hellichova 3 – organizuje MOCK testy úrovně FCE, škola dokonce získala prestižní známku kvality Label France Education udělovanou školám po celém světě, které splňují vysokou úroveň výuky ve francouzském jazyce.

Další využívanou možností rozvíjení jazykových dovedností je pořádání či navštěvování divadelních představení v cizích jazycích, vlastní cizojazyčné semináře probíhající v jazykových (mnohdy speciálně vybavených) učebnách.

Oblast jazykového vzdělávání velmi úzce souvisí s výchovou multikulturní a zároveň také přispívá k bezproblémové integraci žáků cizinců.

Angličtina je většinou vyučována jako „hlavní“ či „první“ cizí jazyk, jehož znalost si žáci přinášejí již ze škol základních, někdy dokonce i mateřských - na tyto získané znalosti tedy plynule navazují. Druhým jazykem bývá nejčastěji jazyk německý, v dalším případě i jazyk francouzský. Při volbě druhého cizího jazyka mají žáci na výběr z dalších světových jazyků (španělština, ruština, italština a jiné). Na některých gymnáziích je stále zachována výuka latiny.

Příklady jazykového vzdělávání a podpory

- *Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1* – program Leonardo da Vinci – řada výjezdů do Nizozemí (zahradnické obory), Finska (dřevařské obory) a Německa (stavební obory); spolupráce s partnerskými školami v Londýně a Mühlbachu.
- *Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23* – možnost získat Německý jazykový diplom II. stupně, který umožňuje žákům přístup na německé vysoké školy bez dalších zkoušek.
- *Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1* – na základě smlouvy s Francouzským institutem se konala mezinárodní zkouška DELF referenční úrovně A1, A2 a B1.; v rámci projektu Advantage je možné hlásit se ke zkouškám z AJ (FCE a CAE); k jazykové výuce motivuje i studijní pobyty žáků – cizích státních příslušníků (Chile, Irán) – škola je hostitelskou institucí pro sdružení AFS Mezikulturní programy.

Přehled o vyučujících cizích jazyků podává následující přehled.

• Tab. č. 26: Vyučující cizích jazyků

zřizovatel	kraj	soukromník	církev
počet učitelů cizích jazyků celkem	1 158	519	15
s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	938	357	14
v tom bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	130	79	0
rodilí mluvčí	90	83	1

Zdroj: SMS MHMP

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

Nejvíce využívanou mezinárodní spoluprací pražských škol jsou výměnné pobyty, jejichž význam spočívá především v ukotvení cizojazyčných znalostí v reálném prostředí a v možnostech poznání jiných školských systémů. Výměnné pobyty se realizují dle jazykového zaměření školy, nejčastěji v SRN (Hamburk, Kolín nad Rýnem), ve Francii (Paříž), Španělsku, Rakousku, Velké Británii, ale i v Mexiku. V programu Leonardo da Vinci - Mobility jsou realizovány pobyty škol se stejně zaměřenými v Norsku, Finsku, Holandsku, Itálii a dalších zemích.

Podobný záměr a cíl, ovšem v kratším časovém horizontu, mají zahraniční zájezdy či výlety, které jednotlivé školy pořádají. V neposlední řadě je nutno zmínit zapojení škol do humanitárních programů, v nichž účast žáků nabývá kromě rozměrů vzdělávacích také mnohem hlubších, etických: žáci dobrovolně a bez osobního prospěchu pořádají sbírky oblečení, účastní se projektů Adopce na dálku apod.

Za všechny školy lze uvést několik zajímavých příkladů:

- *Střední odborné učiliště gastronomie, se sídlem Praha 10, U Krbu 45/521* – spolupráce se švýcarskými školami, na kterých se uskutečňují čtyřměsíční praxe žáků zaměřené na výuku jazyka, zvýšení odborných znalostí a jejich převedení do praxe.
- *Gymnázium, Praha 9, Litoměřická 726* – spolupráce s Gesamtschule Holweide v Kolíně nad Rýnem. Spolupráce v rámci projektů Comenius, Deliberation in Democracy, Millenium Development Goals.
- *Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150* – mezinárodní spolupráce s partnerskými školami v Německu a Francii.
- *Gymnázium, Praha 10, Omská 1300* – trvalá spolupráce se vzdělávacími institucemi v Nantes a Thale; bohatá účast na Prague Model United Nations a Evropském parlamentu mládeže.
- *Anglo-německá obchodní akademie a.s., Praha 6, Bělohorská 182/171* – spolupráce s Berufliche Oberschule Bayreuth.
- *Mensa gymnázium, o.p.s., Praha 6, Španielova 1111/19* – spolupráce se Školou pro mimořádně nadané a gymnáziem Bratislava (Slovenská republika) a se Základní školou Cirkovce a Základní školou Kidričevo (Slovinsko).

Dlouholetá spolupráce mezi školami, zaměstnavateli, profesionálními organizacemi a dalšími sociálními partnery přináší nesporné výhody pro všechny zúčastněné.

Žáci mohou využívat teoretické poznatky přímo v pracovním procesu, seznámí se s nejnovějšími technologiemi a postupy v oboru a zdokonalují se tak v přípravě na budoucí povolání pod dohledem odborníků. Zaměstnavatelé oproti tomu mohou částečně ovlivnit profil absolventů s ohledem na potřeby pracovního trhu a přímo na svém pracovišti formovat u žáků pracovní návyky, učit je ovládat nové technologie a aplikovat teoretické poznatky v praxi.

Spolupráce se sociálními partnery umožňuje školám využívat odborníky z různých oblastí společenského i profesního života přímo ve výuce, rozšiřovat nabídku volnočasových aktivit a rozvíjet své žáky po stránce osobnostní i sociální.

Umělecké školy - tradiční spolupráce s muzeem HMP, Národní galerií, Náprstkovým muzeem asijských, afrických a amerických kultur apod. Dále s firmami Bohemia Design, Sportisimo či Tally Weill. Umělecké školy jsou členy v mnoha uměleckých asociacích, dlouhodobě spolupracují s významnými fotografy, návrháři a společnostmi z oblasti módy, designu a umění, čímž svým žákům umožňují rozvíjet schopnosti a dovednosti z široké oblasti uměleckého zaměření.

Příklady spolupráce:

Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 3 – smluvní partneři pro praxe (Barrandov studio, Beata Rajska, Blažek Praha a. s., divadla, Sportisimo, Tally Weill).

Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2 – spolupráce s firmou Bohemia Design, spolupráce s UK.

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1 – je členem Asociace vyšších a středních škol s výtvarnými a uměleckořemeslnými obory a Asociace českých nábytkářů. Škola spolupracuje s Hospodářskou komorou ČR.

Střední odborné školy, Střední odborná učiliště - Spolupráce středních odborných škol se sociálními partnery je tradičně velmi pestrá. Školy udržují dlouholeté a navazují nové kontakty s podnikatelskou sférou, (výrobní podniky, firmy poskytující služby, podnikatelské svazy), odbornými cechy, školícími centry, neziskovým sektorem, úřady a s dalšími státními institucemi.

Přínosná je i spolupráce s vysokými školami (FELT ČVUT, ZČU, VŠCHT apod.), které poskytují moderní vědecko-technické zázemí pro soutěže, přednášky, besedy a nabízejí školám k využití nejnovější technologie v rozmanitých oborech vzdělání.

Příklady spolupráce:

Střední odborné učiliště gastronomie a podnikání, se sídlem Praha 9, Za Černým mostem 3 – smluvně dojednáno na 50 pracovišť praktického vyučování pro žáky všech oborů vzdělání.

Střední odborné učiliště služeb, Praha 9, Novovysočanská 5 – spolupráce s Komorou fotografů, zlatníků a Cechem kosmetiček a kadeřnic.

Odborné učiliště a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4 – 20 sociálních partnerů, kde žáci vykonávají odborný výcvik (např. Michelské pekárny, a.s., VŠE – menza, Sodexo, s.r.o., Zlatý kříž Praha 1).

Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299 - spolupráce s odbornými firmami 3E Praha Engineering, Tona, Letecké opravny Malešice; spolupráce s Asociací středních průmyslových škol ČR.

Hotelová škola, Praha 10, Vršovická 43 - spolupráce s Asociací hotelů a restaurací ČR, Asociací průvodců ČR, cestovními kancelářemi.

Střední zdravotnické školy - Zacílení spolupráce vyplývá z poskytovaných oborů vzdělání a specializací. Školy udržují spolupráci s nemocnicemi HMP, Sekcí odborných učitelek České asociace sester, s odbornými pracovišti jednotlivých nemocnic, poliklinik a očních optik.

Příklady spolupráce:

Střední zdravotnická škola, se sídlem Praha 10, Ruská 91 – spolupráce s Horskou službou, FN Motol.

Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 – spolupráce s Asociací dentálních hygienistek ČR, 3. lékařskou fakultou FN Královské Vinohrady, Společenstvím českých očních optiků, Tyfloservisem Českou lékárnickou komorou, VŠCHT, Carl Zeiss, Rodenstock, Essilor a Omega optix.

Obchodní akademie - školy spolupracují především s bankovním sektorem (ČS, a.s., KB, a.s., ČSOB, a.s.), státní správou a samosprávou (Hospodářská komora ČR, obecní úřady městských částí, MHMP apod.) a dalšími organizacemi zabývajícími se obchodně - ekonomickou činností (Český institut interních auditorů, Kaufland, Dopravní podnik HMP, Billa, ...).

Příklady spolupráce:

Československá akademie obchodní, SOŠ, Praha 2, Resslova 5 – spolupráce s Billou, Českou spořitelnou, Českým institutem interních auditorů, Koh-i-nor, Komerční bankou.

Československá akademie obchodní Dr. E. Beneše, SOŠ, Praha 2, Resslova 8 - spolupráce s Českou spořitelnou, Českou pojišťovnou, Českou televizí, Metrostavem a Pražskou energetikou.

Obchodní akademie, Praha 2, Vinohradská 38 - škola je fakultní školou VŠE Praha.

Gymnázia - Díky svému všeobecnému zaměření gymnázia udržují kontakty napříč obory lidské činnosti. Významnou součástí rozvoje vzdělávání jsou úzké a dlouholeté kontakty s pražským vysokým školstvím a Akademií věd. Pro žáky se připravují přednášky, besedy a programy, jsou jim k dispozici výzkumné laboratoře a pod odborným dohledem mohou zpracovávat žákovské projekty.

Školy také úzce spolupracují s neziskovým sektorem (především se podílejí na charitativních, ekologických a sociálních projektech). Žáci se účastní exkurzí, besed s odborníky z různých oblastí lidské činnosti a projekcí. Tato spolupráce napomáhá školám realizovat průřezová témata v praxi.

Žáci tak mají možnost zapojit se do celorepublikových a mezinárodních projektů, které přispívají k rozvoji sociálního citění, multikulturní toleranci a odpovědnému přístupu k životnímu prostředí.

Příklady spolupráce:

Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 - participace na charitativních projektech – česko-peruánský Nadační fond INKA, občanské sdružení Checomacoca na pomoc indiánským rodinám v Paraguay.

Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 – Michle, Ohradní 55 – pořádání festivalu Jeden svět na Ohradní (filmy s tematikou ochrany životního prostředí).

Soukromé školy – příklady spolupráce:

Soukromé střední odborné učiliště Dr. Peška, s.r.o., Praha 6, Šmolíkova 864/5 - spolupráce se školními jídelnami, restauracemi, hotely a samoobslužnými restauracemi při praxích a praktické maturitní zkoušce

Mensa gymnázium, o.p.s., Praha 6, Španielova 1111/19 – Občanské sdružení Život dětem (Srdíčkový den), Fond Sidus, o.p.s. – veřejné sbírky

SOŠ uměleckořemeslná s.r.o., Podkovářská 4, Praha 9 – je členem sdružení pro umělecká řemesla Rudolfinea. Díky této spolupráci má škola možnost nabízet žákům rozšiřující přednášky, na něž přicházejí odborníci vybraných uměleckořemeslných oborů.

GYMNÁZIUM JANA PALACHA PRAHA 1, s.r.o., Praha 1, Pštrossova 13/203 – Charitativní činnost (Bílá pastelka, Sluníčkový den), Projekt EU: Příroda, společnost, kultura a jeho cesta, Projekt prevence rizikového chování (Zastav, zažij, zapřemýšlej)

Anglicko-české gymnázium Amazon s.r.o., Praha 1, Rytířská 406/10 – ASSE – výměnné studijní programy, Embassy of the United States of America, Anglo-american University, University of Cambridge

Soukromá střední odborná škola umění a managementu, s.r.o., Praha 1, Senovážné nám. 23 – spolupráce s VŠUP Praha, AVU Praha, spolupráce s ČSOB Praha 1, spolupráce s UNO Praha s. r.o.

Anglo-německá obchodní akademie a.s., Praha 6, Bělohorská 182/171 – účast na charitativních akcích, British Council (vzdělávací pořady), ČNB (odborné exkurze)

Úspěšnost škol v mimoškolních aktivitách

Žáci pražských středních škol se dlouhodobě umísťují na předních příčkách tematicky zaměřených soutěží, festivalů či olympiád celostátního i mezinárodního rozsahu. Vysoký motivační kvocient představuje umístění na předních místech, především v mezinárodní soutěži, jelikož dochází ke zvýšení prestiže školy i žáka, pro něhož je účast, či dokonce vítězství výborným doporučením a vizitkou pro případné studium na vysoké škole či pro praktické využití v odborných oborech.

Stručný výčet úspěchů žáků pražských středních škol:

Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 – Doteky papíru 2012 – v kategorii středních škol – 1. místo.

Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 3 – mezinárodní soutěž Jeansation konaná v Monaku – ze 78 finalistů z 22 zemí studentky VOŠ získaly 2 ceny z 5 udělovaných – cenu GLAMOUR AWARD – cenu za nejlepší večerní model získala Eva Kolářová a cenu PRESS AWARD – cenu za nejfotogeničtější model získala Lucie Komárková.

Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1 – 1. místo ve II. kategorii v ústředním kole olympiády z Ruského jazyka (ČR) (Lukáš Arazim); Zlatá medaile na mistrovství republiky open ve zpracování textu na počítači.

Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36 – 1. místo v soutěži „Nebojme se myslet“ organizované FF UP v Olomouci a postup na celosvětové finále soutěže v Dánsku.

Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3 – celostátní soutěž Rozpočtujeme s Callidou 2013 - 1. místo týmu.

Střední škola – Walsdorfské lyceum, se sídlem Praha 4, Křejského 1501 – Mladý Demosthénes - 2. místo v celostátní soutěži; účast na studentském summitu OSN – dobré ohodnocení.

Střední škola dostihového sportu a jezdeckví, se sídlem Praha 5, U Závodiště 325/1 – Šampionát rovinných jezdců – žáků - 1. – 3. místo; Šampionát klusáckých jezdců – žáků - 1. – 3. místo; Seriál žákovských dostihů - 1. – 3. místo.

Soukromé střední odborné učiliště kadeřnické Praha 2, s.r.o., Praha 2, Korunní 586/2 – 1. místo na soutěži Sollertia; 1. a 3. místo na soutěži kadeřníků a kosmetiček AVANDARDA 2013.

Soukromá střední škola gastronomie, s.r.o., se sídlem Praha 8, Svidnická 599/1A – 3. místo v soutěži Barman ČR roku 2012 Coca – cola; 1. místo v soutěži Cocktail Prague cup – classic junior.

První soukromá hotelová škola, spol. s r.o., Praha 8, Svidnická 506 – 2. místo v celostátní jazykové soutěži hotelových škol.

Rakouské gymnázium v Praze, Praha 7, U Uranie 14 – 1., 2. a 3. místo v mezinárodní soutěži Biologie in Team; 1. místo v literární soutěži Media Literacy Award.

Mensa gymnázium, o.p.s., Praha 6, Španielova 1111/19 – 1. místo na mistrovství ČR v kanoistice; 1. místo na mistrovství ČR ve slalomu; 1. místo na mistrovství ČR v biatlonu; 1. místo na mistrovství ČR ve skocích na trampolíně.

Další důležité aktivity škol

V současném pojetí pedagogických teorií školy nemohou být pouhým poskytovatelem vzdělávání, ale musí reagovat na další potřeby svých žáků, rodičů a členů místní komunity. Školy se stávají centry kultury, sportovního využití a setkávání. Stále častěji je akcentován prvek výchovný, který bývá v dnešní společnosti opomíjen.

Mezi významné školní aktivity patří:

- Dny otevřených dveří, které jsou jednou z hlavních každoročních prezentačních akcí jednotlivých škol a zároveň možností seznámit zájemce a případné budoucí návštěvníky školy (ovšem i jejich rodiče) s náplní oborů vzdělání a s prostředím školy.
- Školy zřizované hlavním městem Prahou se účastní každoroční přehlídky středních škol „Schola Pragensis“, kde pomocí stánků či panelů prezentují zaměření školy, vyučované obory a pokud to obor umožňuje, jsou prezentovány výrobky žáků.
- Významné události v životě škol jsou jedinečnou příležitostí prezentace samotné školy, jejich tradic a úspěchů, které je věnována náležitá pozornost.
- Školy se snaží rozšiřovat nabídku mimoškolních aktivit a nabídnout tak žákům smysluplné trávení volného času. Zájmové kroužky, které doplňují výuku a jsou různého zaměření - divadelně, hudebně, výtvarně, jazykově či odborně. Patří mezi ně například Kluby mladých diváků, keramika, školní sbory, šachový kroužek apod.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je průřezovým tématem školních vzdělávacích programů pro předměty společensko-vědního základu, vycházející ze stále samozřejmějšího předpokladu poznávání a setkávání se s minoritními skupinami obyvatel. K multikulturní výchově dávají podněty sami žáci především díky skutečnosti, že většinu pražských škol navštěvují cizí státní příslušníci. V rámci předmětů ZSV, Dějepis, ČJ a literatura, cizí jazyky, žáci-cizinci seznamují své spolužáky s kulturními tradicemi své země, s jazykovými zajímavostmi, náboženstvím, literaturou a hudbou. Většina žáků-cizinců nemá problém s českou kulturou a stylem života a začlenili se bez problémů do školní komunity.

Cílem multikulturní výchovy je seznamovat (nejen) české žáky s možnými diferenciacemi, vést je k pochopení a toleranci pro odlišnosti, rozšiřovat jejich kulturní povědomí a spolu s ním i občanské kompetence a znalosti.

Prevence sociálně patologických jevů

Primární prevence je jedním z nejúčinnějších a také z nejlevnějších prostředků intervence v oblasti negativního působení sociálně-patologických jevů na děti a dospívající. Školy si její důležitost uvědomují, a proto je na preventivní působení kladem v rámci výchovně - vzdělávacího procesu velký důraz.

Pedagogové chápou preventivní program (dále jen „PP“) jako součást každodenního života školy, který je zaměřen na komplexní a všestranný rozvoj osobnosti, pravidelné a dlouhodobé působení, aktivní přístup a komunikaci mezi učiteli a žáky. Proto jsou okruhy PP často součástí ŠVP a nalézáme ho u průřezových témat, v základech společenských věd, biologií, chemii a dalších předmětech. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči, školními psychology a výchovnými poradci a na podporu vzdělávání školních metodiků prevence. Rozšiřuje se nabídka mimoškolních aktivit, aby žáci aktivně trávili volný čas.

K naplňování primárně preventivního programu se využívají jak interní možnosti (adaptační pobyty, třídnické hodiny, působení v hodinách, dotazníková šetření z oblasti rizikového chování apod.), tak externí spolupráce s organizacemi a institucemi zabývajícími se otázkami PP.

Nejčastěji jsou využívány besedy žáků s odborníky, exkurze do léčeben závislostí a komunit, spolupráce s Policií ČR, Městskou Policií hl. m. Prahy a neziskovými organizacemi. Navazování spolupráce s neziskovým sektorem, který školám poskytuje odborné, kontinuální a dlouhodobé primárně preventivní programy, se v současné době ukazuje jako jeden z účinných prostředků prevence.

Environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova se nejčastěji realizuje v rámci průřezových témat školních vzdělávacích programů, nicméně jsou této výchově věnovány i hodiny biologie, chemie, zeměpisu a dalších předmětů. Důraz je kladen na propojení ekonomických, environmentálních, ale i právních ukazatelů udržitelného rozvoje. Školy se snaží probouzet u svých žáků zájem o životní prostředí naplňováním zásad šetrného přístupu, např. instalováním kontejnerů na tříděný odpad, úpravou svého blízkého okolí, zateplováním budov či šetřením s energiemi.

V rámci environmentální výchovy se žáci s úspěchem zapojují do mezinárodních a celorepublikových projektů The Globe, PERSPEKTIS 21, 3V – vědě a výzkumu vstříc, KEV – Klub ekologické výchovy), soutěží (Recyklohraní, ENERSOL) a navazují úzkou spolupráci s neziskovými organizacemi zaměřenými na tuto problematiku. Environmentální výchova se v procesu vzdělávání stává prostředkem k šetrnému postoji k životnímu prostředí, udržitelnému rozvoji a k pochopení významu ekologického přístupu každého jednotlivce.

Aktivity škol v oblasti environmentální výchovy:

- třídění odpadu, šetření energiemi, práce s přírodními a ekologickými materiály ve výuce, kontinuální meteorologická, biometrická a fenologická měření, jež se zpracovávají a digitalizují,
- spolupráce s Ekocentrem Toulcův Dvůr a Tereza, střediskem ekologické a environmentální výchovy Rýchovská bouda, ekologickými sdruženími Brontosaurus, Arnika, Asekol, Ekodomov atd.,
- pořádání exkurzí (Spalovna Malešice, elektrárna Temelín, Vodárenské Muzeum Podolí, NP Šumava, CHKO Jeseníky atd.),
- přednášky a besedy s odborníky,
- volitelné předměty se zaměřením na ekologickou a environmentální výchovu.

Příklady aktivit a úspěchů:

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179 – regionální vzdělávací centrum pro EVVO; realizace projektu Perspektis 21 - Obnovitelné zdroje - perspektiva pro 21. století - vybavení Informačního centra EVVO nejnovějšími technologiemi OZE s důrazem na měření a sběr dat za účelem osvěty a vzdělávání formou interaktivní vizualizace Online; podíl na organizaci 9. ročníku celostátního programu vzdělávání ENERSOL 2013; projekt „Naučíme Vás, jak být efektivnější“.

Obchodní akademie Hovorčovická, se sídlem Praha 3, U Vinohradského hřbitova 3 – držitel titulu „Škola udržitelného rozvoje“ nejvyššího stupně.

Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 – pro roky 2012 – 2014 propůjčen škole titul Škola udržitelného rozvoje I. stupně.

Výchova k udržitelnému rozvoji je dobře aplikovatelná ve výuce odborných předmětů (Surovinová základna, Využití zdrojů energie, Úspory energií, Nové technologie, apod.). Žáci se seznamují s vizí o rovnováze lidského a ekonomického blahobytu s kulturními tradicemi a respektem pro přírodní zdroje Země, s odpovědností vůči budoucím generacím. V předmětu Ekonomie se zdůrazňuje, že samotný ekonomický užitek a tvorba zisku je nedostačující, pokud se nebere zřetel na udržení postačující životní úrovně budoucích generací.

II.4 Konzervatoře

Vzdělávání v konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon náročných uměleckých nebo umělecko-pedagogických činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

Na území hl. m. Prahy působí 8 konzervatoří. Hl. m. Praha zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře. Z toho jedna vykonává i činnost vyšší odborné školy. Jsou to:

- Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7
- Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1
- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

Ve školním roce 2012/2013 studovalo na pražských konzervatořích 1 625 žáků (zřizované krajem Hl. m. Praha – 1 102, na soukromých 455 a na konzervatoři zřizované MŠMT – 68 žáků).

• Tab. č. 27: Konzervatoře – denní forma vzdělávání

zřizovatel	školy			žáci	Nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za šk. r. 2011/2012
	celkem	z toho v délce				
		6 let	8 let			
kraj	4	3	1	1 102	213	121
soukromý	3	1	2	455	88	16
MŠMT	1	1	-	68	12	11
celkem	8	5	3	1 625	313	148

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele, statistický výkaz o konzervatoři k 30. 9. 2012

V pražských konzervatořích (zřizovaných HMP) studuje velké množství žáků, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji. Podíl dojíždějících činí více než 43 % z celkového počtu žáků. Nejvíce je ze Středočeského kraje – 15,15 %.

• Tab. č. 28 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník – denní forma vzdělávání

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	47	21	39	42	59	70	30	24	40	33	167	43	12	627
z toho nově přijatí	11	5	4	6	6	20	7	7	2	7	33	12	3	127

Zdroj: SMS MHMP

Věkové složení a žáci podle státní příslušnosti

Největší zastoupení v konzervatořích mají žáci 19letí a 20letí. Žáci 12letí, 11letí a mladší jsou spíše výjimkou, tvoří pouze 1,04 % z celkového počtu.

• Tab. č. 29: Věkové složení žáků

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22– 24letí	25letí a starší
počet	17	29	38	32	91	118	123	140	188	182	175	285	207
%	1,04	1,78	2,34	1,97	5,6	7,26	7,57	8,62	11,57	11,20	10,77	17,54	10,74

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Kvalita pražských konzervatoří je známa i v zahraničí, proto se na školách vzdělávají také žáci a studenti z celého světa. Tradičně nejvíce studujících pochází ze Slovenska (20), Ruska (8), Ukrajiny (5), Japonska (5) a Běloruska (5). Výjimkou nejsou ani žáci a studenti z Číny, Thaj-wanu, Bulharska, Rakouska a jiných států Evropy, Asie a Afriky.

• Tab. č. 30: Žáci podle státní příslušnosti

příslušnost	celkem	ČR	Slovensko	ostatní státy EU 27	ostatní státy Evropy	ostatní státy světa
žáci	1 626	1 503	43	13	52	15
podíl v %	x	92,44	2,64	0,80	3,20	0,92

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2012/2013 byla provedena kontrola na 1 škole se zaměřením na hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona (bez porušení).

Ověřování výsledků vzdělávání

Školy ověřují výsledky vzdělávání během celého školního roku především využitím hospitačních činností a žákovskou účastí na koncertech a představeních.

V obecně vzdělávacích předmětech se ověřování realizuje standardními interními metodami. Dále školy využívají testování SCIO – především v českém jazyce, anglickém jazyce a matematice.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Školy udržují kontakty s obdobně zaměřenými školami v zahraničí a účastní se workshopů a seminářů se zahraničními osobnostmi (případně se podílejí na jejich přípravě a realizaci). Žáci vystupují na mezinárodních festivalech a přehlídkách.

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – povinně se vyučuje 1 cizí jazyk (anglický nebo německý), nepovinně francouzský; v oboru klasický zpěv je povinný jako 2. cizí jazyk italský jazyk.

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7 – povinně se vyučují 2 cizí jazyky (1. anglický a 2. francouzský jazyk); motivace - zahraniční kontakty se školami podobného zaměření, účast na mezinárodních festivalech a vystoupeních.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – od 1. ročníku se povinně vyučují anglický jazyk, ve 3. a 4. ročníku si žáci přibírají jako další jazyk latinu; žáci se účastní workshopů a seminářů se zahraničními osobnostmi v oboru tance.

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – povinně se vyučuje 1 cizí jazyk (anglický nebo německý); udržování kontaktů s obdobně zaměřenými školami

v zahraničí; žáci a studenti se účastní mezinárodních festivalů a vystoupení; příprava a účast na workshopech a seminářích se zahraničními osobnostmi.

• Tab. č. 31: Vyučující cizích jazyků

zřizovatel		soukromník	kraj
počet učitelů cizích jazyků celkem		10	17
v tom	s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	8	14
	bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	0	1
	rodilí mluvčí	2	2

Zdroj: SMS MHMP

Mezinárodní spolupráce, zapojení škol do rozvojových programů

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – účast na projektu programu Comenius Music (an open door to Europe – multilaterální partnerství mezi školami – projekt financován EU v rámci Programu celoživotního učení za účasti dalších partnerských škol); Conservatorio Profesional de Musica v Toledu, Państwowa szkoła muzyczna Karola Szymanowského ve Varšavě, Makgräfin Wilhelmine Gymnasium v Bayreuthu a Conservatório de Musica v Aveiru v Portugalsku (období srpen 2011 – červen 2013); návštěvy v partnerských školách v Německu, Polsku a Itálii.

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7 – spolupráce se Státní baletní školou Bytom, Národní baletní akademií Budapešť, Královskou konzervatoří v Haagu, Tanečným konzervatoriem Evy Jaczovej Bratislava a Státní baletní školou ve Varšavě.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – účast v mezinárodních programech International Visegrad Fund, mezinárodní choreografická soutěž o cenu Jarmily Jeřábkové, Performing Arts Track of the Management of Performing Arts Dept /MAPPA/ (Turecko); členství v mezinárodních organizacích ELIA/European League of Institutes of the Arts, Artesnet Europe - European Commission Lifelong Learning Programme; PROSPERO: A European Network of Higher Vocational Education Institutes in the Performing Arts; La Friche la Belle de Mai, Marseille (Francie).

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – spolupráce s East West European Jazz Orchestra, Glen Bushmann Jazz Akademií a Technickou univerzitou v Dortmundu.

Soukromé konzervatoře se zapojují do programu EIS umožňujícím maturantům získat mezinárodní osvědčení o kvalitě absolvované školy.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1:

1. místo v Prague 48 Hours Film Project 2012.
1. místo v Mezinárodní klavírní soutěžní přehlídce.
1. místo v Písňové soutěži B. Martinů
1. místo v Interpretační soutěži Karla Ditterse z Dittersdorfu
1. místo v Mezinárodní klarinetové soutěži Xaverii Mercadante v Noci

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7:

2. místo v Mezinárodní baletní soutěži
- Absolutní vítězství na 7. ročníku Grand Prix Carpeaux International

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4:

- 1. místo v pěvecké soutěži konzervatoří
- 2. místo v soutěži orchestru Archioni Plus
- 1. místo v Mezinárodní soutěži J. Haydna
- 1. místo v Mezinárodní soutěži Piano Seasons in Prague

Další důležité aktivity škol

Je především vyučována v rámci občanské nauky a pedagogiky. Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. K rozvoji multikulturního povědomí a citění přispívají také žáci-cizinci, kteří na konzervatořích v hojné míře studují.

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – přednáška organizace Člověk v tísni v rámci projektu Jeden svět na školách; soubor vzdělávacích prezentací na téma Občanem EU – budoucnost a výzvy.

Spolupráce se zaměstnavateli, profesními organizacemi a dalšími partnery

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – společný koncert s Pražskou komorní filharmonií; operní představení žáků pěveckého oddělení s Talichovým komorním orchestrem.

Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křižovnická 7 – dlouhodobá spolupráce s Národním divadlem, taneční katedrou HAMU, Tanečním sdružením ČR.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – spolupráce s AMU, HAMU, FAMU, UMPRUM, FFUK.

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – členství v Mezinárodní asociaci jazzových škol IASJ, ZUŠ.

Dále konzervatoře uvádějí nejčastější spolupráci s Obecním domem, Stavovským divadlem, NSD Praha, ND Brno, HAMU, Divadlem pod Palmovkou (pořádání koncertů a divadelních představení), Domovem Sue Ryder (využívání prostorů pro koncerty, představení, porady a setkání pedagogů), KC Vltavská (koncerty a další akce), uměleckými agenturami (studenti jako komparsisti ve filmech).

Prevence sociálně patologických jevů

V konzervatořích se při prevenci sociálně patologických jevů zaměřují především na tvůrčí aktivitu žáků a spolupráci s rodiči, kteří jsou zváni na žákovská a studentská představení a zapojování do různých aktivit konzervatoří. Dále jsou žáci pravidelně seznamováni s rizikovými jevy v rámci základů společenských věd, pedagogiky a psychologie.

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – projektové práce v jednotlivých ročnících zakončené prezentací před třídou a diskusí k dané problematice.

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – přednáška akreditovaná MŠMT „Řekni drogám ne!“, společný projekt s partnerskou školou SOU a SOŠ Sušice – „Kampaň proti kouření“.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – přednáška akreditovaná MŠMT „Řekni drogám ne!“

Environmentální výchova, popř. výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova je profilové téma, které se prolíná zejména základy společenských věd, kineziologií, biologií a taneční technikou. Základy ekologické výchovy konzervatoře uplatňují především v praxi (třídění odpadu, úprava bezprostředního okolí školy apod.).

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – zapojení do vzdělávacího projektu ČEZ.

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – seminář „Meze růstu“ vedený Ing. Alešem Machálkem.

Multikulturní výchova

Je především vyučována v rámci občanské nauky a pedagogiky. Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. K rozvoji multikulturního povědomí a cítění přispívají také žáci-cizinci, kteří na konzervatořích v hojné míře studují.

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – přednáška organizace Člověk v tísni v rámci projektu Jeden svět na školách; soubor vzdělávacích prezentací na téma Občanem EU – budoucnost a výzvy.

II.5 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studentů získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své studium ukončili maturitní zkouškou. Délka vyššího odborného vzdělávání je podle školského zákona v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělání až 3,5 roku.

Většina vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy vznikla a existuje podobně jako v celé České republice při středních školách. Ve školním roce 2012/2013 působilo v hl. m. Praze celkem 39 vyšších odborných škol (17 zřizovaných hl. m. Prahou, 14 z nich vykonává činnost střední školy a 1 činnost konzervatoře, pouze 2 jsou samostatné vyšší odborné školy), ve kterých studovalo 4 554 studentů v denní formě vzdělávání (6 056 studentů včetně ostatních forem vzdělávání – dále jen OFV). Ve sledovaném období byly zavedeny 2 nové obory, u ostatních pouze MŠMT prodloužilo platnost akreditace vzdělávacích programů pro stávající obory. Do 1. ročníku bylo nově přijato 1 959 studentů (2 533 včetně OFV). Studium ve školním roce 2012/2013 ukončilo 997 studentů (1 314 včetně OFV). Kromě toho se na území hl. m. Prahy nachází ještě jedna vyšší odborná škola policejní, zřizovaná Ministerstvem vnitra.

Přehled o školách, studijních skupinách a počtech studentů podává následující tabulka.

• Tab. č. 32: Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti

zřizovatel	počet škol	denní forma vzdělávání - počty				ostatní formy vzdělávání - počty		
		skupin	studentů	nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za 2011/2012	studentů	nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za 2011/2012
kraj	17	122	2617	1170	615	799	349	224
soukromý	16	78	1304	523	296	517	136	70
církev	6	31	633	266	86	186	89	23
celkem	39	231	4554	1959	997	1502	574	317

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2012/2013

Oborová struktura vyšších odborných škol

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyšších odborných škol v denní formě vzdělávání byla skupina 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče s 883 studenty (školy HMP 633 studentů), následovala skupina 53 – Zdravotnictví s 868 studenty (školy HMP 579 studentů) a skupina 82 – Umění a užité umění s 647 studenty (školy HMP 355). Nejméně zastoupeny byly: skupina 61 – Filozofie, teologie se 4 studenty a 39 – Speciální a interdisciplinární obory s 21 studentem. Tato skupina oborů se vyučuje pouze na VOŠ zřizované HMP. Některé skupiny oborů se naopak na školách zřizovaných HMP nevyučují vůbec, např. 61 – Filozofie, teologie, 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus.

• Tab. č. 33: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti do 1. ročníku		absolventi za šk. rok 2011/12 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1	1	86	86	40	40	15	15
26	Elektrotechnika, telekom. a výp. technika	4	2	143	113	71	55	43	30
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	65	65	44	44	6	6
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	1	1	40	40	33	33	0	0
37	Doprava a spoje	2	1	131	88	58	40	44	25
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	21	21	0	0	0	0
53	Zdravotnictví	5	2	868	579	370	256	196	117
61	Filozofie, teologie	1	-	4	-	4	-	4	-
63	Ekonomika a administrativa	7	2	466	340	198	150	112	80
64	Podnikání v oborech, odvětví	5	-	192	-	70	-	72	-
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	4	-	361	-	141	-	59	-
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3	1	233	110	97	52	49	34
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	2	1	414	187	176	100	83	67
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	883	633	390	256	229	208
82	Umění a užité umění	9	6	647	355	267	144	85	33
	celkem	x	x	4554	2617	1959	1170	997	615

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2012/2013

V ostatních formách vzdělávání byla nejpočetněji zastoupena také skupina 75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče se 426 studenty, u VOŠ zřizovaných hl. m. Prahou rovněž s 344 studenty. Nejméně zastoupeny byly skupiny: 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika se 3 studenty a skupina 29 – Potravinářství a potravinářská chemie se 4 studenty. Některé skupiny oborů, jako např. 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, nebyly ve školách zřizovaných HMP opět vůbec otevřeny.

• Tab. č. 34: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti do 1. ročníku		absolventi za šk. rok 2011/12 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
26	Elektrotechnika, telekom. a výpočetní technika	2	-	52	-	7	-	16	-
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	4	4	0	0	0	0
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	42	42	28	28	19	19
53	Zdravotnictví	3	1	318	191	95	71	79	64
61	Filozofie, teologie	2	-	101	-	40	-	0	-
63	Ekonomika a administrativa	4	1	241	158	102	75	10	4
64	Podnikání v oborech, odvětví	5	-	101	-	37	-	27	-
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	1	-	36	-	9	-	0	-
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3	1	178	60	65	33	27	21
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	2	1	3	0	3	0	13	13
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	4	2	426	344	188	142	126	103
	celkem	x	x	1502	799	574	349	317	224

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2012/2013

Změny oborové struktury VOŠ

V průběhu školního roku 2012/2013 došlo podobně jako u středních škol ke změnám v oborové struktuře z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky nebo překlopení oboru.

• Tab. č. 35: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
75-32-N/06	Sociální pedagogika	VOŠ sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a	zájem ze strany uchazečů
65-43-N/01	Cestovní ruch denní a dálková forma	Vyšší odborná škola – Vyšší obchodní podnikatelská škola s.r.o., Praha 1, Národní 58/32	náhrada za obor Management cest. ruchu

Zdroj: SMS MHMP

• Tab. č. 36: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
64-31-N/01	Management cestovního ruchu, denní a dálková forma	Vyšší odborná škola – Vyšší obchodní podnikatelská škola s.r.o., Praha 1, Národní 58/32	ukončení akreditační doložky, doporučena náhrada oborem Cest. ruch

Zdroj: SMS MHMP

V Bankovní akademii – Gymnáziu, Střední odborné škole a Vyšší odborné škole, a.s., se sídlem Praha 3, Vlkova 12, byla ukončena ve školním roce 2012/2013 výuka posledního ročníku VOŠ v denní i dálkové formě. Aktuálně škola nepočítá s otevíráním nových ročníků VOŠ.

Akreditované vzdělávací programy

Každá vyšší odborná škola žádá o akreditaci vlastního vzdělávacího programu na MŠMT a akreditační komise rozhoduje, zda příslušný vzdělávací program schválí pro výuku na konkrétní škole. Akreditace vzdělávacího programu se uděluje na dobu rovnající se nejvýše dvojnásobku délky vzdělávání v denní formě studia. Platnost akreditace lze i opakovaně prodloužit.

- Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočaská 48/280
Rozhodnutím MŠMT č.j. 37 459/2011-24 ze dne 17. 2. 2012 se prodlužuje platnost akreditace vzdělávacího programu 26-47-N/09 Přenosové a síťové technologie do 31. 8. 2015.

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
12. 2. 2013 byla škole udělena akreditace vzdělávacího programu stávajícího oboru vzdělání 37-41-N/04 Dopravní logistika a obchod s platností od 1. 9. 2013 do 31. 8. 2019.

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Fr. Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16
Byl vytvořen nový vzdělávací program oboru vzdělání 26-41-N/02 Silnoproudá elektrotechnika, jemuž udělilo akreditaci MŠMT Rozhodnutím č. j. MSMT-6282/2013-212 ze dne 19. 4. 2013.

- Vyšší odborná škola ekonomická a Obchodní akademie, Praha 8, Kollárova 5

Vzdělávání v oboru vzdělání 63-41-N/21 Firemní ekonomika v globálním ekonomickém prostředí probíhá podle tříletého aktualizovaného projektu.

- Akademie tělesné výchovy a sportu PALESTRA – vyšší odborná škola, spol. s r.o., se sídlem Praha 9, Slovačkova 400/1

Akreditace oboru vzdělání 64-31-N/09 Management sportu prodloužena do 30. 6. 2016.

Věkové složení studentů

Věková skupina odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání je 19 – 21 let, vyšší odborné školy v hl. m. Praze navštěvují i mladší a starší studenti. Nejvyšší je zastoupení 21letých (1 284). Podrobný přehled podává následující tabulka. V tomto přehledu je zahrnuta i policejní VOŠ.

• Tab. č. 37: Věkové složení studentů VOŠ

věk	mladší 18 let	19letí	20letí	21letí	22letí	23letí	24letí	25– 29letí	30– 34letí	35– 39letí	40letí a starší
všechny formy vzdělávání: 6 056											
počet	10	478	961	1284	1000	105	581	706	202	219	282
denní forma vzdělávání: 4 554											
počet	9	468	921	1212	913	2	482	458	32	29	28
ostatní formy vzdělávání: 1 502											
počet	1	10	40	72	87	103	99	248	170	190	254

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2012/2013, SMS MHMP

Na vyšších odborných školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2012/2013 vzdělávalo 228 studentů – cizích státních příslušníků, tj. 3,76 % z celkového počtu studentů.

• Tab. č. 38: Studenti podle státní příslušnosti

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 27	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
žáci	5 828	80	6	108	34
podíl v %	96,2	1,3	0,1	1,8	0,6

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2012/2013, SMS MHMP

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce mají vyšší odborné školy již vybudovanou tradici. Většina z nich se zapojuje do mezinárodních programů.

- Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6

Pořádá zahraniční stáže učitelů v rámci programu Erasmus, studentské stáže v rámci programu Leonardo da Vinci.

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Fr. Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16

Účast studentů a pedagogů na odborné praxi ve školícím středisku firmy InBIT v Německu v rámci Projektu mobility financované EU.

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Vyšší odborné školy úzce spolupracují s profesními organizacemi a zaměstnavateli v rámci svého zaměření, čímž svým studentům poskytují možnost využít teoretické znalosti načerpané během studia v praktickém životě.

Součástí vzdělávacích programů VOŠ jsou odborné praxe studentů na vybraných pracovištích, např. studio Velehrad v Olomouci (oblast odborné výuky v zaměření Audiovizuální a digitální média), společnost OMEN (realizace zaměření Autorská žurnalistika), společnost Anopress (poskytnutí digitálního monitoringu médií pro studenty a pedagogy), Palata, Domov Sue Ryder, Hospic Štrasburk, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Thomayerova nemocnice, nemocnice Sv. Karla Boromejského, stacionář Zvonek, Bethesda – dům pro seniory a handicapované.

- Vyšší odborná škola a Střední odborná škola slaboproudé techniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280

Studenti mohou získávat odborné zkušenosti u stejných sociálních partnerů jako žáci střední školy, jedná se tedy o tyto firmy: AV Media, Siemens, H-Elektronics, Atis group, Království železnic, Apollo Multimedia či společnost National Instruments.

- Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2

Škola dlouhodobě spolupracuje s UK, konkrétně s 1. lékařskou fakultou na medicínských výukových programech, které tvoří součást povinné praxe studentů VOŠ (studenti vytváří kresby částí lidského těla a orgánů, které jsou následně využívány ve výuce).

- Vyšší odborná škola ekonomických studií a Střední průmyslová škola potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10

Dlouholetý člen Asociace vyšších odborných škol.

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18

Odborná výuka studentů probíhá ve spolupráci s odbornými firmami, např. DEKRA Klíčany (jízdní zkoušky vozidel, homologace brzd), BOSCH Praha (nová zařízení pro diagnostiku automobilů), TUV Praha 9 (zkoušky emisí, zkoušky spalovacích motorů na dynamometrech).

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Fr. Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16

Velmi dobrá je spolupráce s firmou PRE distribuce a.s. Dlouholeté kontakty škola udržuje s firmami Elektrizace železnic, ČD Praha, ČKD DIZ a.s., LOM Praha a.s., Brema s.r.o., PRE měření a.s., Semot s.r.o. Úzká spolupráce je též s katedrou elektrických pohonů FEL ČVUT.

- Vyšší odborná škola ekonomická a Obchodní akademie, Praha 8, Kollárova 5

Mezi stálé partnery školy patří např. firmy BOSCH, MERCEDES-BENZ, WINCOR NIXDORF, I.L.T.S., Kúhne+Nagel.

- Akademie tělesné výchovy a sportu PALESTRA – vyšší odborná škola, spol. s r.o., se sídlem Praha 9, Slovačikova 400/1

Odborná praxe probíhá např. ve firmách SK Slavia Praha, TJ Spoje Praha, DIMP o.s. Říčany, HC Letňany, TJ Bohemians Praha, Corridor Český Brod, Soukromá plavecká škola Medúza Kladno, Futsal klub Chotěboř, USK Praha plavecký oddíl, Lázně Poděbrady, AC Sparta Praha – fotbal ženy, apod.

Dalšími partnery zejména pro církevní školy jsou např. Sdružení evangelických teologů, Asociace ředitelů církevních škol, sester, zdravotnických škol, APPLA, VERTIKÁLA, Etické fórum ČR. Studenti se účastní setkání křesťanské mládeže, účastní se dobrovolné práce v Charitě, Armádě spásy a Diakonii.

Další důležité aktivity škol

Vyšší odborné školy se pravidelně prezentují na výstavě Schola Pragensis, pořádají dny otevřených dveří pro zájemce o studium a úzce spolupracují s univerzitami a vysokými školami.

- Vyšší odborná škola a Střední odborná škola slaboproudé techniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280

Škola má vlastní 3D laboratoř, ojedinělou nejen v rámci Prahy, ale také v rámci ČR. Tím se studentům VOŠ otevřela možnost seznámit se s touto technologií a rozšířit tak své možnosti uplatnění na trhu práce.

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18

Členem Asociace leteckých provozovatelů ČR a má zastoupení v Podvýboru pro vědu, výzkum, letectví a kosmonautiku hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR; škole byl udělen certifikát Projektu partnera IQ AUTO Sdružení automobilového průmyslu; dále je škola členem Svazu spedice a logistiky ČR s Akreditačním certifikátem k zajišťování odborné výchovy v oboru spedice ve smyslu standardu znalosti, vydaném Mezinárodní federací spedičních svazů FIATA.

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Fr. Křížka, Praha 1, Na Příkopě 16

Členem Asociace průmyslových škol ČR, která je součástí CZESHA; členem Asociace VOŠ; Asociace energetického a elektrotechnického vzdělávání; Českého svazu zaměstnavatelů v energetice; Elektrotechnického svazu českého a České národní komise pro osvětlování při mezinárodní organizaci CIE. Zúčastnila se Veletrhu celoživotního vzdělávání středních škol a učilišť 2012 ve Společenském klubu ve Zdicích.

- Akademie tělesné výchovy a sportu PALESTRA – vyšší odborná škola, spol. s r.o., se sídlem Praha 9, Slovačikova 400/1

Studenti se podíleli na organizačním zajištění mnoha významných sportovních akcí jako např. Tesco Grand Prix, Praha – Staroměstské náměstí, Mistrovství ČR v silničním běhu na 10 km – Běchovice, Jizerská padesátka – Bedřichov v Jizerských horách, Hervis ½ Maraton Praha – běžecký závod v centru Prahy, Prague International Marathon – sportovní akce s mezinárodní účastí a další.

- Vyšší odborná škola publicistiky, Praha 1, Opatovická 18

Partner - Týden vědy a techniky (1. - 15. 11. 2012) - již potřetí spolupracovala na "týdnu vědy a techniky", který pořádala Akademie věd ČR nejen v Praze, ale i ve všech krajských městech ČR. Na produkci a organizaci festivalu se podílelo 33 studentů, kteří pomáhali s přípravou i realizací celé akce, se zajišťováním videozáznamů jednotlivých odborných přednášek a fotodokumentace z celé akce. Je také již několik let členem Asociace vyšších odborných škol sdružující vyšší odborné školy v ČR, která se zaměřuje na rozvoj vyššího odborného školství, rozvoj neuniverzitního vysokoškolského sektoru a reformu terciálního vzdělávání.

Úspěšnost v soutěžích

- Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovské náměstí 1

Celostátní soutěž uměleckých škol Figura 2012 – 1. místo v kategorii portrét a 2. místo v kategorii malba postavy.

- Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 333

Mezinárodní soutěž Jeansation konaná v Monaku – ze 78 finalistů z 22 zemí studentky VOŠ získaly 2 ceny z 5 udělovaných – cenu GLAMOUR AWARD – cenu za nejlepší večerní model získala Eva Kolářová a cenu PRESS AWARD – cenu za nejfotogeničtější model získala Lucie Komárková.

- Soukromá vyšší odborná škola umění a reklamy s.r.o., Pošepného nám. 2022, Praha 4

1. místo v soutěži MHMP na vytvoření reklamního plakátu na akci Schola Pragensis 2012.

- MICHAEL - Střední škola a Vyšší odborná škola reklamní a umělecké tvorby, s.r.o., Machkova 1646/II, Praha 4

Student 2. ročníku získal čestné uznání na mezinárodním bienále grafického designu.

- Vyšší odborná škola publicistiky, Praha 1, Opatovická 18

Dva studentské týmy školní komunikační agentury PubliCity, která je tvůrčí dílnou studijního zaměření PR a marketingová komunikace, se umístily na druhém a třetím místě v soutěži „Ukaž, napiš, propaguj,“ v kategorii Kulturní instituce a Občanské sdružení. Soutěž pořádalo Centrum současného umění DOX ve spolupráci s Marketingovým institutem při VŠE Praha v rámci výstavy „Kategorie naděje: Příběhy sociální změny.“

Výchova k udržitelnému rozvoji

Na VOŠ jsou studenti vedeni adekvátním způsobem k odpovědnému přístupu každého jedince k životnímu prostředí, k pochopení souvislostí mezi lidskými aktivitami v oblasti výroby, spotřeby, likvidace zboží a lokálními i globálními ekologickými problémy.

Problematika se prolíná mnoha předměty např.: Ošetřovatelství, Výchova ke zdraví, Psychologie, Zdravotnická etika.

Studenti se účastní exkurzí, odborných seminářů, přednášek zaměřených na problematiku udržitelného rozvoje a dalších aktivit týkajících se této oblasti.

Podpora jazykového vzdělávání

Školy vyučují především jeden cizí jazyk (angličtinu), v některých případech i další jazyky (podle četnosti němčinu, francouzštinu, španělštinu, latinu). Studenti pokračují ve studiu jazyků v návaznosti na SŠ, většinou se zaměřením dle příslušné odbornosti.

VOŠ grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22 uvádí jako 1. povinný jazyk angličtinu a v zaměření Zpracování tiskovin a Vydavatelská činnost mají zařazen také druhý cizí jazyk - němčinu. Na Vyšší odborné škole ekonomické a Obchodní akademii, Praha 8, Kollárova 5 probíhá výuka většiny odborných předmětů (vyjma 1. ročníku), v cizím jazyce. Anglický a německý jazyk je vyučován povinně pro všechny studenty. Ve Vyšší odborné škole publicistiky, Praha 1, Opatovická 18 si studenti povinně volí v 1. ročníku jeden cizí jazyk. Mají možnost výběru z AJ, NJ a FJ. Na začátku studia jsou studenti rozděleni na základě rozřazovacích testů do jednotlivých skupin podle úrovně jazykové pokročilosti. VOŠP také nabízí studentům možnost studovat další cizí jazyk volitelně.

Vyšší odborné školy zdravotnické se v průběhu vzdělávání studentů zaměřují na jazyk latinský.

II.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (ve školách zřizovaných HMP)

HL. m. Praha ve školním roce 2012/2013 zřizovalo celkem 38 právních subjektů vykonávajících činnost školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve sledovaném období nebyla zřízena, zrušena ani sloučena žádná škola samostatně zřízená pro tyto děti a žáky. V případě, kdy je to možné a pominou důvody začlenění žáků do speciálního vzdělávání, se školy se speciálními vzdělávacími potřebami snaží začlenit tyto žáky zpět do škol hlavního vzdělávacího proudu. Tab. č. 39 podává přehled o jednotlivých druzích škol, jejichž činnosti uvedených 38 právních subjektů vykonává.

• Tab. č. 39: Počet škol zřizovaných HMP

právní subjekty	z toho subjekty:	MŠ	ZŠ	SŠ	konzervatoře
38*		15	32	11	-

* Počet právních subjektů celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích vzdělávání.

Zdroj: SMS MHMP

Tab. č. 40 nabízí přehled škol zřizovaných HMP, které poskytují vzdělávání dětem a žákům podle druhu zdravotního postižení. V předškolním vzdělávání jsou nejčastější vady řeči. V základním vzdělávání nejvíce žáků navštěvuje školy pro žáky s mentálním postižením, s vývojovými poruchami učení a s postižením více vadami. Ve středním vzdělávání je nejvíce poskytováno vzdělávání žákům s kombinovanými vadami a s mentálním postižením.

• Tab. č. 40: Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení

zdravotní postižení	Celkem		MŠ		ZŠ		SŠ	
	školy	děti/žáci	školy	děti	školy	žáci	školy	žáci
z toho: celkem:	x	3 127	x	404	x	2 227	x	496
mentální	26	1 078	3	10	16	954	7	114
zrakové	8	137	3	5	2	81	3	51
sluchové	11	193	5	26	3	120	3	47
vady řeči	22	358	10	184	10	171	2	3
tělesné	19	135	7	24	6	57	6	54
kombinované vady	24	489	6	78	14	251	4	160
autismus	17	188	7	50	6	111	4	27
vývojové poruchy učení	20	410	2	6	13	339	5	65
vývojové poruchy chování	12	280	5	34	7	246	0	0

Komentář k tabulce: V tabulce nejsou zahrnuty počty žáků se sociálním znevýhodněním, žáci zdravotně oslabení, žáci bez postižení a žáci přípravných tříd. Pokud má žák více než jeden druh zdravotního postižení, je tento žák uveden v tabulce pouze jedenkrát, aby nedocházelo k několikanásobnému započítání žáka do celkového počtu žáků se zdravotním postižením. V tabulce nejsou zahrnuty počty žáků ve školách při zdravotnických zařízeních.

Zdroj: SMS MHMP

Školy zřizované HMP při zdravotnických zařízeních

Hlavní město Praha zřizuje celkem 5 škol při zdravotnických zařízeních:

- Základní škola a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2
- Základní škola a Mateřská škola při Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800
- Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1
- Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91
- Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce, Praha 8, Budínova 2

Průměrné počty žáků v základním vzdělávání v těchto školách ve školním roce 2012/2013 činily podle statistik ÚIV 291 žáků, z toho 123 žáků 1. stupně a 168 žáků 2. stupně.

Přípravný stupeň základní školy speciální

Přípravný stupeň základní školy speciální je součástí základních škol speciálních. Poskytuje přípravu na vzdělávání dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem. Přípravný stupeň základní školy speciální byl ve školním roce 2012/2013 zřízen na následujících školách:

Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45 (6 dětí v přípravném stupni)

Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83 (4)

Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením na území hl. m. Prahy se vzdělávají také děti a žáci s trvalým pobytem mimo hl. m. Prahu, největší počet je s ohledem na polohu HMP ze Středočeského kraje.

• Tab. č. 41: Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	17	6	11	12	11	15	11	1	6	33	453	33	1	610
z toho nově přijatí	3	1	4	5	3	4	0	1	1	10	80	5	0	118

Zdroj: SMS MHMP

Školní vzdělávací programy

Ve školním roce 2012/2013 se na školách vyučovalo podle školních vzdělávacích programů, které školy zpracovaly na základě rámcových vzdělávacích programů. Školy upravily své ŠVP dle potřeby, aby co nejefektivněji reagovaly na potřeby dětí a žáků a zohledňovaly jejich speciální vzdělávací potřeby.

Na speciálních školách se vyučuje podle těchto vzdělávacích programů:

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – RVP PV
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání + příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením – RVP ZV a RVP ZV-LMP
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální – RVP ZŠS
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání praktická škola - RVP PRŠ
- Rámcový vzdělávací program pro gymnázia – RVP G
- Rámcové vzdělávací programy pro odborné vzdělávání – RVP OV

Dle potřeby jsou pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářeny individuální vzdělávací plány, které vycházejí ze vzdělávacích programů školy. Vzdělávání ve třídách přípravného stupně probíhalo podle ŠVP pro přípravný stupeň ZŠ speciální, který respektuje vývojové zvláštnosti dětí s těžším stupněm mentálního postižení a zvláště postižením více vadami před nástupem k povinnému vzdělávání. Základní školy praktické, na kterých se vyučuje paralelně podle RVP ZV-LMP a RVP ZV, sledují cíl vybavit žáky s LMP souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, vytvořit základ pro vstup do života a pracovního procesu.

Ověřování výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání na školách jsou průběžně hodnoceny standardními metodami – známkováním a slovním hodnocením. Přestože celorepublikové generální zkoušky ověřování výsledků vzdělávání na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol nebyly pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami povinné, některé školy se do nich zapojily. Při ověřování výsledků vzdělávání školy využívají standardizované testy a hodnotící škály, testy vytvořené svými předmětovými komisemi, sady vlastních evaluačních testů pro výstupní hodnocení na 1. a 2. stupni. Výsledky vzdělávání žáků jsou těžko měřitelné a porovnatelné s jinými školami, protože spektrum postižení a znevýhodnění je široké.

V mateřských školách jsou výsledky vzdělávání zaznamenávány do diagnostických archů, z nichž lze nejlépe sledovat individuální pokrok každého dítěte.

V rámci pražských škol pro sluchově postižené a jejich vzájemnému srovnávání nabytých vědomostí organizuje ULI - stanice zájmových činností (při SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169) Ulitoolympiády, které probíhají na základní i středoškolské úrovni. Jejich cílem je porovnání vědomostí v oblasti jazykového vzdělávání: český jazyk, anglický jazyk a český znakový jazyk.

Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, Praha 4, Vídeňská 28, spolupracuje s NÚV na tvorbě a ověřování jednotného zadání závěrečných zkoušek pro obory středního vzdělání Čalouník, Rekondiční a sportovní masér, Knihař, Výrobce a dekorátér keramiky a obor vzdělání Keramická výroba.

Na základních školách zřizovaných při zdravotnických zařízeních probíhá ověřování výsledků žáků v rámci spolupráce s kmenovou školou dlouhodobě hospitalizovaných žáků.

Výsledky inspekční činnosti provedené ČŠI

Inspekční činnost České školní inspekce byla provedena ve školním roce 2012/2013 na těchto školách:

název školy	inspekční zpráva č. j.
Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19	CSIA-882/13-A
Gymnázium, Střední odborná škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 2, Ječná 27	CSIA-380/13-A
Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4	CSIA-872/13-A
Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28	CSIA-915/13-A
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6, U Boroviček 1	ČŠIA-335/13-A
Základní škola logopedická a Základní škola praktická, Praha 8, Libčická 399	ČŠIA-187/13-A
Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Praha 10, Moskevská 29	ČŠIA-337/13-A
Základní škola a Mateřská škola při Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800	ČŠIA-139/13-A
Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1	ČŠIA-484/13-A

Při kontrolách nebylo zjištěno závažné porušení právních předpisů. Případné dílčí nedostatky byly odstraněny.

Kurzy na doplnění základního vzdělání nebo základů vzdělání

Kurzy na doplnění základů vzdělání nebyly ve školním roce 2012/2013 organizovány.

Pedagogická asistence

Ve vzdělávacím systému hl. m. Prahy se stále zvyšuje tendence vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných mateřských, základních a středních školách. Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných hl. m. Prahou pracovalo ve školním roce 2012/2013 celkem 120,32 asistentů pedagoga, při přepočtení na úvazky.

• Tab. č. 42: Počty AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se SPV zřizovaných HMP

název školy	asistent pedagoga (přepočtený počet)
Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4	16,15
Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19	3,05
Základní škola Zahrádka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8	0,98
Gymnázium, SOŠ, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27	3,67
Mateřská škola speciální, Praha 4, Na Lysinách 6	0,75
Základní škola, Praha 4, Ružinovská 2017	7,33
Základní škola a Střední škola waldorfská, se sídlem Praha 4, Křejského 1501	6,0
Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28	14,63
Základní škola a Střední škola pro žáky se SPCH, se sídlem Praha 5, Na Zlíchově 19	8,0
Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3	3,75
Gymnázium pro zrakově postižené a SOŠ pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115	1,7
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169	7,05
Základní škola, Praha 5, nám. Osvoboditelů 1368	0,45
Základní škola praktická a Základní škola speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743	9,0
Základní škola, Praha 5, Pod Radnicí 5	2,18
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6, U Boroviček 1	2,05
Základní škola Vokovice, se sídlem Praha 6, Vokovická 3	1,58
Základní škola logopedická a Základní škola praktická, Praha 8, Libčická 399	2,8
Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83	11,18
Základní škola, Praha 10, Práčská 37	1,83
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476	0,65
Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570	3,55
Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45	2,18
Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8	1,0
Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Praha 10, Moskevská 29	0,5
Základní škola, Praha 10, Vachkova 941	1,85
Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1	2,0
Mateřská škola speciální, Praha 8, Štíbrova 1691	4,8
Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Za Invalidovnou 3/579	1,55
celkem	120,32

Zdroj: SMS MHMP

Počet asistentů pedagoga ve školách i rozsah jejich činnosti závisel na typu a stupni zdravotního postižení žáků jednotlivých škol. Asistenti pedagoga pracovali především u žáků se souběžným postižením více vadami, u žáků s autismem nebo těžší formou mentálního postižení, někteří pouze

v určitých vyučovacích předmětech, jiní ve všech hodinách při vyučování nebo školních aktivitách mimo výuku. Největší počet asistentů pedagoga pracoval v Jedličkově ústavu a MŠ a ZŠ a SŠ, Praha 2, V Pevnosti 4.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Z údajů škol, které uvedly počty vyučujících cizí jazyky, vyplývá, že přibližně 2/3 pedagogů vyučujících jazyky mají odbornou kvalifikaci podle zákona o pedagogických pracovnících. Na speciálních školách nevyučují cizí jazyky rodilí mluvčí.

Na některých školách jsou pedagogičtí pracovníci motivováni ke studiu cizích jazyků vytvářením podmínek k návštěvě kurzů, zejména úpravou rozvrhu tak, aby zvolené kurzy mohli navštěvovat, škol spolupracují se školami v zahraničí a vzájemně se navštěvují, zapojují se do mezinárodních projektů. V Jedličkově ústavu a v ZŠ speciální, Praha 10, Starostrašnická 45, probíhaly kurzy českého znakového jazyka pro pedagogické pracovníky. Také pedagogové SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169, se v rámci dalšího vzdělávání účastní kurzů českého znakového jazyka, kurzů angličtiny a francouzštiny v ULITĚ – stanici zájmových činností, která se soustřeďuje především na oblast jazyků.

Mezinárodní spolupráce a zapojení škol do rozvojových programů, aktivity a prezentace škol na veřejnosti

Hlavní město Praha realizovalo v letech 2011 až 2013 projekt „Studium pedagogických pracovníků k rozšíření odborné kvalifikace pro integrativní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a SŠ běžného typu“ (dále jen „Integrace“). Projekt byl financován z ESF prostřednictvím Operačního programu Praha - Adaptabilita. Dodavatelem služeb pro tento projekt se stala Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33.

Cílem projektu bylo zkvalitnit proces integrace do škol běžného vzdělávacího proudu na území hl. m. Prahy, specifickým cílem pak prohloubení odborné kvalifikace, pedagogů a asistentů pedagogů, kteří se žáky se SVP v běžných školách pracují. Odborné vedení pro získání či rozšíření speciálně pedagogických znalostí, dovedností a kompetencí při práci se žáky s různými druhy postižení zajišťovali pedagogové ze škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením ve spolupráci s odborníky ze speciálně pedagogických center. Každý vzdělávací blok byl zaměřen na jiný druh zdravotního postižení, lektori pocházeli z institucí na daný druh zdravotního postižení specializovaných.

Projekt Integrace se skládal ze tří celků: vzdělávacího programu, seminářů a konferencí. Výstupem pro účastníky programu byly metodické příručky na téma práce s žáky s konkrétním druhem zdravotního postižení zpracované členy odborného týmu.

• Tab. č. 43: Přehled škol a školských zařízení zapojených do projektu Integrace

druh postižení	instituce	ředitel
mentální postižení	Základní škola praktická a Praktická škola, Praha 2, Vinohradská 54	PaedDr. Stanislav Drboud
zrakové postižení	Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19	PhDr. Marcela Süßlandová zast. Mgr. Martina Malotová
tělesné postižení	Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4	PhDr. Jan Pičman Mgr. Antonín Herrmann (školy)
pervazivní porucha	SŠ, ZŠ a MŠ, Praha 10, Chotouňská 476	PhDr. Josef Novotný, CSc.
řečové a komunikační poruchy	ZŠ logopedická a ZŠ praktická, Praha 8, Libčická 399	Mgr. Milan Fleischmann
více vad	ZŠ speciální, Praha 10, Starostrašnická 45	Mgr. Michaela Smrčková
poruchy učení a chování	ZŠ pro žáky se specifickými poruchami chování, Praha 5, Zlíchově 19 Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4, Praha 10, Francouzská 56	Mgr. PhDr. Helena Hainová PhDr. Václava Masáková
sluchové postižení	SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 5, Holečkova 4 (zřizovatel MŠMT)	Mgr. et Mgr. Václav Chmelíř

Zdroj: SMS MHMP

Mnohé ze škol se zapojily do rozvojových a mezinárodních programů, např.:

Základní školy pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6 – Řepy, U Boroviček 1 – mezi pravidelné aktivity žáků školy patří vystoupení v Domově sv. Rodiny Karla Boromejského v Praze 17 - Řepích (u příležitosti Mikuláše, Masopustu, Velikonoc). Žáci školy se aktivně zúčastnili akce „Den dyslexie“, která se uskutečnila v prostorách Národní galerie. Na základě spolupráce s organizátorkou této výstavy, výtvarnicí Alenou Kupčíkovou, autorkou interaktivního Slabikáře pro dyslektiky, byl natočen dokumentární film „Dar dyslexie“, ve kterém vystupují také žáci a pedagogové školy.

Základní škola, Praha 10, Vachkova 941 – mimoškolní aktivity školy se pravidelně zaměřují na sportovní soutěže, kde mají žáci možnost si vyzkoušet různé druhy sportů, poznávat nová prostředí a nové kamarády. Většinu sportovních soutěží organizuje IMPULS, jehož je škola členem od roku 1995, jejímž zřizovatelem je Svaz mentálně postižených sportovců při českém olympijském výboru. Tyto soutěže jsou v úrovni celopražské i celostátní.

Gymnázium pro zrakově postižené a SOŠ pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115 – v rámci česko-slovenského projektu realizovaného s partnerskou školou z Levoče se uskutečnila literární Levočské múzy a goalballový turnaj O pohár ředitele školy.

ZŠ pro žáky se specifickými poruchami chování, Praha 5, Na Zlíchově 19 – získala grant na podporu vzdělávání na území HMP pro rok 2013 a od 2. pololetí školního roku 2012/2013 probíhala výuka v rámci projektu „Aplikace metody instrumentální obohacení Reuvena Feuersteina do výuky žáků se specifickými poruchami chování aneb Myslím, tedy jsem“.

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476 – získala v březnu 2012 v rámci grantového řízení od MHMP finanční podporu na realizaci projektu „Krok za krokem“. Do projektu jsou zapojeny školy při zdravotnických zařízeních v Praze.

Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8 – oslavila 30. výročí založení školy, v rámci kterého uspořádala zahradní slavnost pro žáky, učitele a rodiče. V říjnu 2012 vystoupila škola s v Dejvickém divadle s divadelní hrou Archa Noemova, v listopadu se v rámci oslav v Paláci Akropolis konal benefiční koncert skupiny Traband.

Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19 – spolupracuje v rámci programu Comenius s partnerskou školou z Bratislavy. Pedagogičtí pracovníci obou škol si vzájemně vyměňují své zkušenosti, pro žáky jsou připravovány aktivity v oblasti sportovní a umělecké.

Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28 – se zapojila do programu na podporu rozvoje škol zřizovaných HMP – Nové formy výuky – tvorba studijních textů, v jehož rámci jsou připravována pro žáky školy skripta, pracovní sešity a studijní prezentace s odbornou tematikou jednotlivých vyučovaných oborů, které na trhu chybí. Dalším programem, do kterého se škola zapojila, byl program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami – Zvyšování sociálních kompetencí studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola se též zapojila do mezinárodního projektu odborného vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – European Agency for Development in Special Needs Education (Vocational education and training). Škola dlouhodobě spolupracuje s mnoha zahraničními školami. V rámci projektu Comenius-Sokrates se školami v Belgii, Lucembursku a Německu, v rámci programu eTwinning se školami ve Francii a Anglii.

Jedličkův ústav a MŠ a ZŠ a SŠ, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4 – oslavil 100. výročí založení a škola se při této příležitosti prezentovala mnoha akcemi. Proběhla konference v Lékařském domě o dnešní rehabilitaci v JÚŠ, koncert proti konci světa se skupinou The Tap Tap, který přenášela Česká televize i Český rozhlas, dále premiéra dokumentárního filmu „Století Jedle“, hudební festival „Pojď dál“ a výstava „Postižení normalitou“ v centru výtvarného umění DOX. V JÚŠ proběhla návštěva Prince Edwarda, hraběte z Wessexu, a jeho choti hraběnky Sophie.

Základní škola, Praha 10, Práčská 37 – od roku 1995 každoročně pořádá Přehlídku sborového zpěvu žáků speciálních škol a Vánoční zpívání žáků speciálních škol.

Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 8 –, navázala spolupráci se dvěma speciálními školami ze Slovinska. V rámci výměny zkušeností ji navštívili pedagogové ze škol v městech Velenje a Dobrna. Ve školním roce 2012/2013 škola úspěšně prezentovala výtvarné práce svých žáků ve francouzském městě Mions.

Základní škola Vokovice, se sídlem Praha 6, Vokovická 3 – pořádala v rámci oslav 80. výročí založení v průběhu školního roku 2012/2013 různé školní akce i akce pro veřejnost – např. vernisáž a výstavu dětských prací v OC Šestka a v prostorách MHMP, sportovní hry pro žáky speciálních škol, slavnostní přijímání prvňáčků a slavnostní rozloučení s absolventy školy.

Základní škola, Praha 4, Ružinovská 2017 – je již podruhé držitelkou mezinárodního ocenění Ekoškola (Eko-Schools), které je platné na dvouleté období do června 2015. Titul byl udělen mezinárodní organizací Foundation for Environmental Education, jejímž koordinátorem je v ČR Sdružení Tereza.

ZŠ praktická a ZŠ speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 – obdržela finanční prostředky ze 2 rozvojových programů vyhlášených MŠMT: 1. rozvojový program – „Kompenzační učební pomůcky pro žáky se zdravotním postižením na rok 2013“, 2. rozvojový program – „Na podporu financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním na rok 2012“.

Speciální školy zřizované HMP spolupracují se všemi dostupnými partnery a organizacemi, umožňují konání praxí studentů vysokých a vyšších odborných škol, dále spolupracují s úřady státní a veřejné správy, vysokými školami, se školami jiných zřizovatelů.

Některé školy se zaměřují na spolupráci s organizacemi, které pomáhají začlenění osob se zdravotním postižením do společnosti a do budoucího pracovního prostředí, např. s organizacemi APLA, Autistik, o. s. SIMP aj., spolupracují také s neziskovými organizacemi Růžovou linkou bezpečí, FOD, společností Duha, dílnou Eliáš, sdružením Rytmus.

Školy specializované na děti a žáky se zrakovým postižením spolupracují se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých, Tyflocentrem, Tyfloservisem, aj.

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Dětem a žákům se státní příslušností jinou než ČR či jiného etnika je věnována individuální péče, aby co nejrychleji překonali nejen jazykovou bariéru a začlenili se tak do nového prostředí. Děti a žáci z vrstevnické skupiny jsou zároveň vedeny k toleranci kulturních odlišností a respektu k ostatním dětem bez ohledu na jejich národní příslušnost. ŠVP podporuje u všech rovné příležitosti přístupu ke vzdělávání. Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jedním z klíčových úkolů přípravné třídy základní školy. Zde připravuje škola děti na úspěšné zahájení školní docházky.

II.7 Jazykové vzdělávání

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. m. Prahy, Praha 1, Školská 15 je jedinou jazykovou školou zřízenou hl. m. Prahou. Nabízí řadu jazykových kurzů, z nichž větší část má charakter zájmového studia.

Vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

• Tab. č. 44: Žáci – státní jazyková zkouška

žáci		tom žáci, kteří složili státní jazykovou zkoušku					
		základní		všeobecná		speciální	
celkem	vlastní	celkem	vlastní	celkem	vlastní	celkem	vlastní
312	134	113	52	118	41	81	41

Zdroj: Statistické výkazy 2012/2013

Ve školním roce 2012/2013 škola organizovala následující kurzy jazyků: anglický, arabský, čínský, finský, francouzský, hebrejský, holandský, italský, japonský, německý, portugalský, ruský, španělský, švédský, turecký, český, hindský, řecký novodobý a vietnamský. Škola se stala examinačním centrem pro cambridgeské zkoušky s právem zkoušet vlastní studenty. Jedná se o zkoušky PET, PET for Schools, FCE, CAE a TKT. Poprvé se tyto zkoušky konaly v prosinci 2011. Zkoušky Cambridge ESOL, tzv. Cambridgeské zkoušky jsou organizovány University of Cambridge Local Examination Syndicate. Dále škola organizuje řádné pomaturitní studium na základě Rozhodnutí MŠMT ČR o jednoletém pomaturitním jazykovém kurzu. Tyto kurzy jsou koncipovány jako kombinace dvou jazyků s dotací 16 hodin týdně hlavního jazyka a 4 hodiny vedlejšího jazyka.

• Tab. č. 45: Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů

	anglický		francouzský		německý		ruský		španělský		italský		ostatní	
	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci
základní	31	248	17	136	8	61	4	32	11	88	10	80	38	288
střední	21	168	9	72	10	77	0	0	3	24	3	24	6	43
přípravné	10	120	3	24	7	56	2	16	1	12	3	19	0	0
konverzační	3	30	2	12	2	21	1	8	0	0	1	6	0	0
speciální	18	91	2	15	3	24	0	0	1	6	1	8	0	0

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Kromě uvedených kurzů pořádala jazyková škola ještě kurzy českého jazyka, ve 22 základních kurzech se vzdělávalo 173 žáků, v 1 středním kurzu 8 žáků a ve 3 přípravných kurzech ke státní jazykové zkoušce 24 žáků.

• Tab. č. 46: Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)

Žáci celkem	v tom v kurzech			v tom studující jazyk			
	základní	střední	ostatní	anglický	francouzský	německý	ostatní
1 740	511	799	430	1 626	32	40	42

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Aktivity jazykové školy

Autorsky vytváří, technicky realizuje a distribuuje ostatním jazykovým školám s právem státní jazykové zkoušky jednotné testy pro písemnou státní jazykovou zkoušku základní i všeobecnou.

Vytváří státní jazykové zkoušky speciální překladatelské a tlumočnické.

Pro své žáky i kandidáty z řad veřejnosti organizuje dvakrát v roce písemné i ústní státní jazykové zkoušky čtyř typů (základní, všeobecná, speciální pro obor překladatelský a speciální pro obor tlumočnický) a během celého školního roku zkoušku B1 pro úředníky.

Poskytuje pomoc státním i soukromým jazykovým školám při přípravě a examinaci jejich žáků a při školení examinatorů.

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hlavního města Prahy pořádá též mezinárodně platné zkoušky z německého, švédského, nizozemského a anglického jazyka a připravuje na mezinárodní zkoušky z dalších jazyků.

Kontrolní činnost

Kontrola odboru SMS MHMP zaměřená na FKSP, pokladny, dodavatelské a odběratelské faktury (nebyly zjištěny nedostatky v kontrolovaných oblastech)

Kontrola odboru OKC MHMP zaměřená na plnění opatření přijatých k odstranění nedostatků zjištěných při kontrol vybraných úseků hospodaření se zaměřením na správnost účtování nákladů a výnosů v PO (všechna opatření byla splněna).

Mimořádná kontrola odboru SMS MHMP zaměřená na inventarizaci, majetek a personální a platové dokumentace PO (nebyly zjištěny nedostatky)

Kontrola PSSZ zaměřená na plnění nemocenského a důchodového pojištění a odvody pojistného

Mezinárodní spolupráce

Spolupráce s německým centrem v Berlíně, British Council, Cambridge ESOL, Cambridge Local Examination Syndicate a Alvin, Instituto Cervantes apod.

Učitelé češtiny se účastní zasedání a workshopů ALTE na různých místech Evropy a Asie.

Spolupráce s Orientálním Ústavem AVČR a Česko – japonskou společností.

Spolupráce s projektem Grundtvig – program celoživotního učení.

Spolupráce právnické osoby s partnery

Soudní komora tlumočnicků ČR, Výzkumný ústav pedagogický, Úřady práce, asociace učitelů cizích jazyků, Goethe Institut, Instituto Cervantes, Francouzský institut, Ministerstvo vnitra, MŠMT aj.

Poradní sbor skupiny regionálního školství MŠMT pro oblast jazykového vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky.

Učitelé jsou členy asociací zaměřených na jazyky.

Spolupráce s vydavatelstvími a nakladatelstvími Devar, Pearson, Fraus a Macmillan

Další vzdělávání realizované právnickou osobou

Jazykové kurzy v řadě podniků a organizací, včetně důležitých státních úřadů (Finanční ředitelství hl. m. Prahy, Státní úřad pro zkoušení zbraní a střeliva, Centrum služeb pro silniční dopravu, Metroprojekt, C-Klima, Česká obchodní inspekce, LOM Praha, a další).

V souvislosti s vládním nařízením o jazykové kvalifikaci vedoucích státních úředníků je stále zájem některých organizací o ověření jazykových znalostí svých úředníků a o vydání osvědčení o jazykové způsobilosti.

Další aktivity, prezentace

Vedení školy spolupracovalo s Ministerstvem vnitra a MŠMT a OAMP MV ČR v oblasti kontroly, průběhu a výsledku zkoušek A1.

Účast na výstavě Schola Pragensis 2012.

II.8 Základní umělecké a zájmové vzdělávání

II.8.1 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké školy (dále jen „ZUŠ“) poskytují základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Tento typ vzdělávání má významný podíl na formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich individuální schopnosti a talent, vytváří a formuje jejich umělecké vnímání a cítění. Průběh a výsledky vzdělávání v ZUŠ, jeho personální a materiální zajištění, hodnotí Česká školní inspekce. Ve školním roce 2012/2013 proběhla kontrola ČŠI ve dvou ZUŠ. ČŠI nezjistila ve sledovaných oblastech žádná pochybení.

ZUŠ zpravidla organizují všechny typy vzdělávání: přípravné, základní I. a II. stupně, rozšířené a studium pro dospělé. Pro přijetí žáka je nutné úspěšné vykonání talentové zkoušky. Úkolem ZUŠ je podchytit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a také připravovat k dalšímu studiu na středních školách uměleckého zaměření, konzervatořích, vyšších odborných nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického směru. Ve školním roce 2012/2013 bylo z žáků, kteří se připravovali na ZUŠ, přijato na umělecké školy k dalšímu studiu 123 žáků, z toho 56 na vysoké školy.

Na území hl. m. Prahy je vytvořena fungující a dopravně dobře dostupná síť ZUŠ. Potřebná hustota sítě ZUŠ je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy doplněna řadou jejich odloučených pracovišť. Ke změnám v počtu ZUŠ v Praze ve sledovaném školním roce nedošlo, jejich počet je dlouhodobě stabilní. Školy různých zřizovatelů vytvářejí vyváženou vzdělávací nabídku. Působí zde celkem 35 ZUŠ, z toho 26 zřizovaných hl. m. Prahou, 2 zřizované MČ, 5 škol soukromých zřizovatelů a 2 školy církevní.

• Tab. č. 47: Zastoupení oborů v ZUŠ

ZUŠ podle vyučovaných oborů					
počet oborů	4	3	2	1	celkem
počet ZUŠ	19	9	5	2	35

Zdroj: SMS MHMP

Největší zájem mezi žáky je tradičně o hudební obor, který ve školním roce 2012/2013 navštěvovalo 67,3 % z celkového počtu žáků ZUŠ, následuje obor výtvarný (18,4 %) a taneční (10,0 %). Nejméně žáků (4,3 %) navštěvovalo literárně dramatický obor.

• Tab. č. 48: Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2012/2013

	obor				celkem
	hudební	výtvarný	taneční	liter. dramatický	
počet žáků	16 705	4 561	2 483	1 066	24 815
počet žáků v %	66,6	18,9	10,5	4,0	100

Zdroj: Výkaz o ZUŠ S – 24-01 k 30. 9. 2012

Vývoj počtu žáků v ZUŠ byl ve školních letech 2004/2005 až 2012/2013 vcelku stabilní. Nabídka tohoto typu vzdělávání je pro cílovou skupinu v převážné míře 6 – 15letých přitažlivá. Přestože ve školním věku jsou nyní slabší populační ročníky, mírně stoupá procento dětí zapojených do základního uměleckého vzdělávání.

• Tab. č. 49: Počty žáků ZUŠ v letech 2005/2006 až 2012/2013

školní rok	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
počet žáků	22 452	23 136	23 623	24 060	24 517	24 756	24 515	24 815
počet žáků v %	100	103,0	105,2	107,2	109,2	110,3	109,2	110,5

Zdroj: Statistické výkazy 2005/2006 – 2012/2013

• Tab. č. 50: Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2012/2013 dle zřizovatelů

zřizovatel	počet ZUŠ	počet žáků	% z celkového počtu
Hlavní město Praha	26	21 438	86,4
Městské části	2	813	3,3
Soukromník	5	2 120	8,5
Církev	2	444	1,8
celkem	35	24 815	100

Zdroj: Statistické výkazy 2012/2013

V ZUŠ se vzdělávají především žáci základních a středních škol, v menším počtu děti předškolního věku a dospělí. Zastoupení žáků ve studiu pro dospělé činilo 2,6 % z celkového počtu žáků ZUŠ. Pokračuje trend nárůstu žáků s cizí státní příslušností (ze 154 v šk. r. 2001/2002 na 1 061 ve šk. r. 2012/2013).

Zvýšený počet dětí, které mají zájem o studium, zaznamenávají zvláště školy v rozvíjejících se částech města, např. Černý Most, Stodůlky, Prosek atd.

Za vzdělávání žáků v ZUŠ se stanoví úplata. Výše příspěvku je stanovena v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ředitelem školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, osvobodit žáka od placení příspěvku zčásti nebo zcela. Tím je zabezpečena přístupnost tohoto typu vzdělávání i pro děti ze sociálně slabších rodin.

Školní vzdělávací programy

Vyučování podle vlastních ŠVP jednotlivých ZUŠ bylo zahájeno 1. 9. 2012. Školení k tvorbě ŠVP absolvovala většina pedagogů.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

Žáci pražských ZUŠ se zúčastnili přehlídek, festivalů a koncertů v mnoha evropských i mimoevropských zemích nebo přivítali mladé umělce z ciziny v Praze (např. Dánsko, Francie, Hongkong, Chorvatsko, Itálie, Japonsko, Kypr, Německo, Litva, Polsko, Rakousko, Slovensko, Srbsko, Sjednocené arabské emiráty, USA). Při těchto akcích prezentovali nejen práci svou a svých učitelů, ale i naše město a naši zemi.

Pražské ZUŠ významně využívají finanční podporu v rámci Celoměstských programů podpory vzdělávání na území hlavního města Prahy (program 3.5. Zahraniční prezentace základních uměleckých škol). Tyto finanční prostředky získané v grantech jim umožňují částečně hradit účast na mezinárodních soutěžích, spolupráci se zahraničními školami a dalšími partnery.

ZUŠ, Praha 10 - Hostivař, Trhanovské náměstí 8, v rámci projektu Comenius spolupracuje s partnerskými školami z ČR, Slovenska a Chorvatska (koncert žáků v Passau, koncert učitelů partnerských škol v Rakousku apod.).

Úspěšnost v soutěžích, prezentace na veřejnosti

Organizaci krajských kol celostátních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hlavním městě Praze odbor školství, mládeže a sportu MHMP (dále jen „SMS MHMP“) prostřednictvím pověřených škol. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však reálné náklady organizátorů soutěží dlouhodobě nepokrývá.

Výsledky ústředních kol jednotlivých soutěží ve školním roce 2012/2013 opět potvrdily trvale vysokou úroveň pražských ZUŠ.

Žáci ZUŠ všech zřizovatelů se ve školním roce 2012/2013 zúčastnili řady prestižních hudebních, výtvarných a divadelních akcí (např. festival Libeňské jaro mladých, Wolkerův Prostějov 2013, Jiráskův Hronov, Kociánova houslová soutěž, Violoncellová soutěž Jana Vychytila, Maraton pražských ZUŠ, Karlínské jeviště, koncerty Filharmonie mladých v pražském Rudolfinu, Loutkářská Chrudim, Festival neprofesionálních orchestrů - Fénix, Písňová soutěž Bohuslava Martinů, Mozartovská soutěž pro mladé klavíristy Amadeus, Pražská poetická setkání, celostátní přehlídka scénického tance „Tanec, tanec,...“ atd.).

Základní umělecká škola, Praha 5, Štefánikova 19, pořádala festival Zahrada písní. Dlouholetou tradici má festival „Jižní Město zpívá, hraje a tancuje“, který s mezinárodní účastí pořádá ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673.

Žáci ZUŠ zřizovaných hl. m. Prahou získali řadu ocenění i na mezinárodních soutěžích a festivalech (např. 1. místo na skladatelské soutěži „Artostes en herbe“ v Lucembursku, 1. místo na IX. Mezinárodním festivalu Glubczyce v POLSKU, 2. místo ve violoncellové soutěži „Concours flame“ v Paříži a další).

Spolupráce škol s partnery

Spolupráce ZUŠ s městskými částmi, ve kterých sídlí, je tradičně velmi dobrá. Školy pořádají mnoho veřejných akcí, koncertů, přehlídek a výstav, často ve spolupráci s městskými částmi (přímo i v prostorách radnic), dále akce pro školy všech stupňů včetně mateřských, ale i domovy důchodců apod. Školy také spolupracují s místními kulturními středisky, pobočkami Městské knihovny, Domy dětí a mládeže, církvemi. Při většině škol působí občanská sdružení, která se podílejí např. na pořádání zahraničních akcí, soustředění během prázdnin a další činnosti škol. Některé školy spolupracují s charitativními organizacemi a účinkují na jejich akcích (Nadace Klíček, Adra, Domov Sue Ryder atd.). Školy také spolupracují s uměleckými tělesy (např. Česká filharmonie, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Pražská komorní filharmonie), organizacemi (Český rozhlas, Česká televize, HAMU, JAMU, Památník Lidice, Sdružení výtvarníků Karlova mostu, Jedličkův ústav, VŠ uměleckoprůmyslová a další) a partnerskými ZUŠ v celé republice i v zahraničí.

Podpora talentů

Podpora talentů je hlavním cílem vzdělávání v základních uměleckých školách, žáci se pravidelně zúčastňují nejen celostátních, ale i mezinárodních soutěží, přehlídek a festivalů. Na zahraniční prezentaci využívají školy i grantové programy vyhlašované hl. m. Prahou.

II.8.2 Zájmové vzdělávání

Systém vzdělávacích aktivit ve volném čase na území hl. m. Prahy

Ze sociologických studií vyplývá, že volný čas hraje a bude hrát v životě člověka významnou roli, a to zejména v oblasti tvorby a rozvoje jeho zdraví, kultivace a socializace. Aktivita ve volném čase významně přispívá k regeneraci tvořivých sil, jsou nedílnou složkou společenského i individuálního života a součástí aktivního životního stylu. Rozvíjí individuální předpoklady, sociální vztahy ve skupině, nadání a talent jednotlivců. Kromě upevňování zdraví plní i funkci výchovnou, rekreační a minimalizují negativní vlivy.

Z uvedeného důvodu se hl. m. Praha dlouhodobě podílí na tvorbě podmínek pro udržení a rozvoj aktivit ve volném čase v různých směrech a na různé úrovni. Na základě dlouhodobé podpory města vznikl funkční komunální systém zájmového vzdělávání, sportu a rekreačních činností s odborným i všeobecným zaměřením, který zajišťují především nestátní neziskové organizace (NNO) a příspěvkové organizace hl. m. Prahy (domy dětí a mládeže). Uvedené organizace přinášejí v rámci nabídky aktivit výchovný a vzdělávací prvek.

Hlavním cílem je naučit mladou generaci hodnotně využívat svůj volný čas. Dílčími cíli jsou rozvoj aktivit pro neorganizovanou mládež nad 13 let, rozvoj komunikace a spolupráce mezi jednotlivými složkami tohoto systému, podpora spolupráce mezi odborníky ze státní i nestátní sféry (oblast volného času dětí a mládeže, sportovní aktivity v tělovýchovných jednotách a sportovních klubech, protidrogová problematika, oblast prevence kriminality a národnostních menšin).

Charakteristika sportu a volného času dětí a mládeže v Praze

Naplňování volného času je otázkou životního stylu vycházející z hodnotové orientace každého jedince. V současné době dochází k stálému zvyšování pohodlí dětí a mládeže nárůstem využívání širokého spektra komunikačních prostředků. To je hlavní důvod pro výrazné snižování aktivního trávení volného času především pohybové složky a zvýšení výskytu nadváhy, obezity a četných chronických onemocnění, které snižují kvalitu života, ohrožují život a zatěžují rozpočty ve zdravotnictví. Pravidelné sportování ve volném čase se stává velmi důležitou zdravotní prevencí, zároveň zlepšuje psychiku, koncentraci a podporuje sebevědomí. Vztah ke sportování má základy v raném dětství, má dopad na dětskou obezitu a s tím spojeným rozšířeným onemocněním diabetes. Pro zvýšení aktivity především dětí a mládeže je nezbytné naplnit jejich volný čas všestrannými a přitažlivými činnostmi, které obsahují pohybovou složku. Pokyny EU pro pohybovou aktivitu obsahují doporučení pro děti školního věku, které by měly denně vykonávat 60 minut intenzivního sportování ve formě, která je vývojově vhodná, přináší jim radost a zahrnuje rozmanité činnosti.

V souladu se směřováním větší části mládeže nad 13 let v posledních 20 letech od organizovaných a kolektivních aktivit ke krátkodobému individuálnímu prožitku je nutné koncipovat systém části nabídky volnočasových aktivit tak, aby oslovil a zaujal i tuto cílovou skupinu. Silnou stránkou aktivit pro věkovou skupinu 13 – 20 let může být jejich výjimečný obsah nebo výjimečná osobnost lektora, organizátora či vedoucího a výkonnostní rozvoj.

Pod označení sport lze zahrnout všechny formy tělesných činností, které ať již prostřednictvím organizované účasti ve sportovních klubech, tělovýchovných jednotách nebo individuální formou, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních. Jedná se o kolektivní a individuální sporty, všechny formy tance, turistiku a lyžování, aerobik, plavání, posilování, cyklistiku, běh a chůzi.

Volnočasové aktivity probíhají formou realizace zálib a zájmů na základě vlastní volby podle svých možností v souladu s širokým spektrem příležitostí jak v kolektivu, tak individuálně. Obsahují pravidelné výchovné, vzdělávací a rekreační činnosti pro děti a mládež s talentem i bez dané míry talentových dispozic. Jedná se o činnosti v kroužcích, kurzech a oddílech se zaměřením na pohybové aktivity, tanec, sport, divadlo, zpěv, hudbu, jazyky, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, keramické a technické činnosti, turistiku. Zároveň obsahují nabídku jednorázových akcí, mezi které lze zařadit zejména prázdninové tábory a soustředění, turnaje, soutěže, divadelní a hudební představení, tematické akce, festivaly, víkendové výjezdy, přednášky, besedy, apod. a otevřených aktivit pro neorganizované děti a mládež formou volnočasových „otevřených“ klubů.

Charakteristika zájmového vzdělávání v hl. m. Praze

Významnou součástí nabídky aktivit ve volném čase je zájmové vzdělávání, které vychází ze školského zákona a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Uskutečňuje se ve školských zařízeních zejména ve střediscích volného času - domech dětí a mládeže (DDM) v několika rovinách. **Pravidelná činnost** představuje celoročně zajišťovanou systematickou práci s dětmi a mládeží bez ohledu na míru talentových dispozic, prohlubuje jejich zájem o vybrané obory. Na základě výsledků je nabídka profilována i na práci s talentovanými dětmi a mládeží. Zájmové útvary zahrnují široké spektrum činností od pohybových aktivit, tance, sportu po zpěv, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, rukodělné a technické činnosti, turistiku. **Příležitostná činnost** se uskutečňuje formou jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména prázdninové tábory a soustředění, turnaje, příležitostné soutěže, divadelní a hudební představení, exkurze, přednášky, semináře, besedy, víkendové výjezdy, společné akce rodičů a dětí, tematické propagační akce apod. DDM zajišťují i tematické vzdělávací aktivity pro školní kolektivy. **Spontánní činnost** obsahuje otevřené formy práce s dětmi a především mládeží nad 13 let. Současná struktura vychází ze tří směrů - volnočasové otevřené kluby, venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové otevřené akce. Kromě pravidelných aktivit pro **talentované děti a mládež** zajišťují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi odborné soutěže a veřejné závody. Práce s **handicapovanou mládeží** se uskutečňuje v rámci příležitostných akcí (uživatelské kurzy na PC, rukodělné aktivity a akce ve spolupráci se Svazem tělesně postižených v Praze apod.). Nabídku aktivit DDM využívají i děti z rodin cizích státních příslušníků žijících v hl. m. Praze. DDM zpracovávají vzdělávací programy, které slouží jako podklady pro roční plány činnosti těchto školských zařízení. Kvalita personálního zabezpečení zájmového vzdělávání v DDM se trvale zvyšuje, převážná část pedagogických pracovníků má požadovanou kvalifikaci nebo si jí průběžně doplňuje. Dlouhodobě však přetrvává nedostatek kvalifikovaných pedagogů specializovaných především pro práci s neorganizovanou mládeží.

Domy dětí a mládeže

Na území hl. m. Prahy je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť 15 DDM, z nichž 13 zřizuje hlavní město Praha a dva jsou zřizovány městskými částmi Praha 13 - Stodůlky a Praha 20 - Horní Počernice. Díky jejich rozmístění včetně odloučených pracovišť v různých částech města je zajištěna nabídka na 38 pracovištích zájemcům v celé metropoli s dostupností i na okrajové oblasti.

Pravidelné činnosti pražských DDM se ve školním roce 2012/2013 zúčastnilo 21 363 účastníků do 26 let. Nárůst účastníků byl zaznamenán zvláště v aktivitách pro předškoláky a u soutěží. Největší zájem je dlouhodobě především o sportovní, taneční a výtvarné aktivity. Mírný nárůst byl zaznamenán v rámci využívání pravidelné činnosti. Po cca 15 letech začíná narůstat zájem o technické obory a dramatické a divadelní aktivity. V rámci otevřených aktivit klesá zájem o nabídku volnočasových klubů v sídlištních lokalitách, zato se zvýšila využitelnost venkovních volnočasových areálů. U DDM Praha 3 – Ulita vzniklo nové volně přístupné „discgolfové“ hřiště, které využívají všechny věkové i sociální skupiny.

V průběhu letních prázdnin 2013 byl realizován další ročník společného projektu „Léto pražských dětí“ s atraktivním programem. Nabídku využilo více než 27 tisíc pražských účastníků do 26 let. Projekt nabízí výjezdové pobytové a putovní tábory, příměstské tábory, prázdninové kluby pro neorganizované děti a mládež, otevřené venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové prázdninové akce. Nejžádanější byly týdenní výjezdové pobytové tábory, příměstské tábory a tábory pro předškoláky.

V souvislosti s cílenou propagací nabídky se výrazně rozvíjejí především internetové stránky jednotlivých organizací v souladu s aktuálními trendy včetně společného portálu pražských DDM „www.volnycaspraha.cz“. V rámci celopražských propagačních akcí realizovaly pražské DDM dvoudenní Veletrh kroužků v centru města na Karlově náměstí. Tato akce na začátku školního roku

byla doplněna sérií lokálních, dnes již tradičních akcí pod názvem Zastávka volný čas, které byly realizovány během jednoho dne na různých městských částech.

• **Tab. č. 51: Souhrnný přehled počtu činností a účastníků v pražských DDM ve školním roce 2012/13**

Typ činností	Počet aktivit	Počet účastníků
Pravidelná činnost	2 388	21 363
Příležitostné akce	5 217	150 193
Spontánní aktivity	8 090	144 173
Soutěže a přehlídky	919	93 827
Prázdninové akce (tábory)	1 151	14 072
Celkem	17 765	426 827

Zdroj: SMS MHMP

• **Tab. č. 52: Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2005 – 2013**

Typ činnosti	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Pravidelná činnost	17 028	17 727	19 424	20 401	22 271	20 265	21 344	21 363
Příležitostná činnost	126 850	179 786	173 532	190 158	152 194	176 840	165 194	150 193
Spontánní činnost	106 043	133 765	145 308	153 935	131 930	135 426	145 001	144 173
Soutěže	61 665	40 254	35 519	32 670	68 101	52 115	76 304	93 827
Prázdninové akce	9 989	10 993	12 256	10 885	34 331	17 746	15 687	14 072
Celkem	321 575	382 525	386 039	408 049	408 827	402 392	423 530	426 827

Zdroj: SMS MHMP

Nestátní neziskové organizace

Systém volnočasových aktivit na území hl. m. Prahy významně doplňují nestátní neziskové organizace (NNO). Mezi ně spadají občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a zájmová sdružení právnických osob. Jedná se především o občanská sdružení dětí a mládeže a občanská sdružení pracující s dětmi a mládeží založená na základě zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, v platném znění. Přímou výchovně vzdělávací a rekreační činnost s dětmi a mládeží s širokým spektrem aktivit vykonávají jak jednotlivé základní články (oddíly) tradičních organizací s celostátní působností (Junák s členskou základnou v Praze nad 3 500 dětí a mládeže, Pionýr, Sdružení hasičů, Česká tábornická unie, Kondor, Mladí ochránci přírody, ČSOP, Klub českých turistů, Liga lesní moudrosti s členskou základnou 100 až 2000 dětí a mládeže v Praze), tak i menší lokální organizace s členskou základnou 20 až 100 dětí a mládeže, např. Chmelnický dětský klub, Turisticko tábornický oddíl Srub, Počítačový klub Kapsa, Centrum volného času Bilbo, Gemini, Hnutí Brontosaurus, Kazimírka, Expedice Natura, Asociace turistických oddílů mládeže, Občanské sdružení Leonardo, Výtvarný spolek Hruška, Dětské divadlo Margaritas, dětské pěvecké sbory Jiskřička, Prážata, Svítání a dalších cca 100 organizací. V rámci nabídky otevřených aktivit nabízejí NNO jak akce pro veřejnost (výtvarné dílny, divadelní představení, karnevaly, dny dětí, prázdninové tábory, sportovně zaměřené akce a další), tak formu nízkoprahových klubů (Proxima sociale, Salesiánské středisko mládeže, Prevcentrum, YMCA, Sdružení na pomoc dětem s handicapem, Jahoda a další).

NNO jsou zakládány především za konkrétním účelem s obecně prospěšným cílem. U těchto organizací je struktura pracovníků odlišná od školských zařízení. Organizace s větší členskou základnou mají většinou centrální aparát, kde pracují placení pracovníci, ale běžnou činnost s dětmi a mládeží zajišťují dobrovolníci ve svém volném čase. U řady lokálních organizací pracují kromě dobrovolníků především externí pracovníci (např. při pořádání táborů, kurzů) za odměnu. V posledních letech dochází k výraznému úbytku „stálých“ dobrovolných pracovníků. Jakákoliv podpora těmto organizacím slouží k snížení nákladů a tím i k snížení poplatku účastníků.

NNO s velkou členskou základnou mají své vlastní vzdělávací systémy, mnohé z nich vychází z tradičních modelů a hierarchie organizace, ale uplatňují se v nich i moderní metody a formy práce. Řada lokálních organizací využívá pro vzdělávání nabídku akreditovaných kurzů MŠMT realizovaných DDM. V rámci spolupráce města s neziskovými organizacemi se rozvíjejí projekty zaměřené na mladou generaci nad 13 let. Jedná se o nabídku hudebních a výtvarných akcí a aktivit a akcí zaměřených na žonglování.

Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Hl. m. Praha spolupracuje s NNO v několika rovinách. Především se jedná o komunikaci při zajištění agendy grantové podpory v rámci každoročně vypisovaných programů pro oblast volného času dětí a mládeže. K další komunikaci dochází na úrovni základních článků při pravidelných dohlídkách přímé práce v klubovnách a dalších prostorech pro činnost, na akcích a táborech. Další rovinou je monitorování aktuální situace v NNO a vývoje v souladu s aktuálními trendy v oblasti volného času dětí a mládeže. Získané informace jsou následně vyhodnocovány a využity v rámci finanční i metodické podpory města. Ze znalosti organizací a jejich potřeb s ohledem na jejich různorodé zaměření vychází i aktuální nastavení jednotlivých grantových programů.

Mezinárodní spolupráce

Neziskové organizace se sportovním, pěveckým či tanečním zaměřením se zúčastňují různých mezinárodních festivalů, přehlídek, závodů a soutěží. Další formou je pořádání táborů a zájezdů do zahraničí (putování po horských oblastech a slovenských řekách, pobyty v přímořských oblastech, lyžařské zájezdy do Rakouska a Itálie apod.). Neziskové organizace se rovněž podílejí i na zajišťování mezinárodních seminářů, přijímají zahraniční pracovníky činných v oblasti volného času dětí a mládeže a studenty v rámci krátkodobých pobytů či stáží.

Podpora talentů

Kromě aktivního využití volného času pro široké spektrum dětí a mládeže podporuje hl. m. Praha i aktivity talentovaných jedinců na výkonnostní úrovni. Práce s talentovanými dětmi a mládeží je realizována především formou cílené pravidelné činnosti v pěveckých, dramatických a tanečních souborech, v rámci hudebních a výtvarných aktivit (výuka hry na hudební nástroje, příprava k talentovým zkouškám na výtvarné školy), ve sportovních oddílech, klubech a tělovýchovných jednotách. Vyústěním uvedených aktivit je účast na soutěžích a závodech. Výsledky v jednotlivých soutěžních oblastech potvrzují trvale vysokou úroveň pražských účastníků jak v celorepublikové, tak v mezinárodní konkurenci.

Organizaci krajských kol celostátních předmětových a sportovních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje odbor školství, mládeže a sportu MHMP prostřednictvím jednotlivých DDM. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však dlouhodobě nepokrývá reálné náklady organizátorů. Proto další finanční prostředky poskytuje hl. m. Praha v rámci grantové podpory v oblasti vzdělávání a volného času dětí a mládeže.

Naplňování dlouhodobého záměru

Prioritní cíle dlouhodobého záměru jsou průběžně naplňovány. Jedná se především o trvale kvalitní zajištění zájmového vzdělávání a nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež prostřednictvím příspěvkových organizací hl. m. Prahy a nestátních neziskových organizací. V rámci grantové politiky hl. m. Praha každoročně vyhlašuje Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže. Na oblast volného času dětí a mládeže bylo v roce 2013 uvolněno z rozpočtu hl. m. Prahy 24 mil. Kč. Hl. m. Praha zároveň vytváří všeobecně dostupný informační systém o nabídce volnočasových aktivit a metodické vedení v rámci systému volnočasových aktivit pro děti a mládež.

II.9 Školská zařízení

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Druhy školských zařízení: školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, školská účelová zařízení, výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

II.9.1 Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce a pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Jedná se o:

- pedagogicko-psychologické poradny
- speciálně pedagogická centra

Pedagogicko-psychologické poradny

Hl. m. Praha zřizovalo ve školním roce 2012/2013 celkem 7 pedagogicko-psychologických poraden (dále jen „PPP“). Kromě toho působí na území hl. m. Prahy ještě jedna soukromá a jedna církevní pedagogicko-psychologická poradna.

PPP - služby klientům

Poradenské služby PPP jsou ve školách a školských zařízeních poskytovány dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Činnost PPP je zakotvena ve školském zákoně a navazujících vyhláškách.

Standardními činnostmi PPP jsou:

- komplexní nebo zaměřená psychologická a speciálně pedagogická diagnostika,
- psychologická a speciálně pedagogická intervence,
- informační a metodická činnost, příprava podkladů pro vzdělávací opatření, dokumentace apod.

Odborné služby jsou poskytovány formou individuální nebo skupinové psychologické a speciálně pedagogické péče. Jedná se především o činnosti:

- diagnostika školní zralosti, práce s dětmi předškolního věku s nerovnoměrným vývojem, s obtížemi v adaptaci,
- diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb u dětí, žáků a studentů,
- psychologická a speciálně pedagogická diagnostika jako podklad pro integraci žáků,
- kariérové poradenství pro žáky základních a středních škol,
- diagnostika sociálního klimatu třídních kolektivů,
- poradenské nebo terapeutické vedení rodin s dítětem nebo žákem,
- poradenské konzultace pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům dětí a žáků,
- poskytování metodické podpory výchovným poradcům a školním metodikům prevence,

- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- spolupráce se školami a školskými zařízeními,
- vypracování odborných posudků a návrhů podpůrných nebo vyrovnávacích opatření pro školy a školská zařízení, včetně posudků pro účely uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky,
- prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci sociálně patologických jevů, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence,
- poskytuje poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti aj.

PPP se věnují i dalším aktivitám, mezi které patří přednášková činnost, semináře, kurzy, programy pro děti a žáky. PPP se tak zapojují do projektů v rámci rozvojových programů.

PPP - pomoc pedagogickým pracovníkům

Pedagogicko-psychologické poradny poskytují na základě vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, poradenství pedagogickým pracovníkům formou různých služeb a aktivit:

- poradenské konzultace a doporučení pedagogickým pracovníkům vzdělávajícím děti a žáky, kterým je poskytována individuální nebo skupinová diagnostická a intervenční péče poradny (tzv. intervence ve škole pro žáky),
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům v oblasti péče o děti předškolního věku, žáky základních škol a žáky středních škol, jejichž školní vzdělávání vyžaduje zvláštní pozornost,
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům základních a středních škol v souvislosti s integrací žáků se zdravotním postižením a s vytvářením a naplňováním individuálních vzdělávacích plánů pro tyto žáky,
- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- metodické vedení práce výchovných poradců a školních metodiků prevence v základních a středních školách,
- školicí aktivity, besedy, přednášky pro výchovné poradce, školní metodiky prevence a další pedagogické pracovníky,
- na žádost pedagogických pracovníků se pracovníci PPP účastnili výchovných komisí na školách, prováděli různá šetření, byli přítomni při vyučování z důvodu upřesnění diagnostiky žáků.

PPP - péče o nadané děti a žáky

Pedagogicko-psychologické poradny zřizované hlavním městem Prahou poskytovaly v rámci péče o nadané děti a žáky tyto služby:

- psychologická a pedagogická diagnostika nadaných dětí a žáků,
- péče o nadané žáky s poruchami učení a poruchami chování,
- péče o nadané děti a žáky ve spádových školách pedagogicko-psychologických poraden,
- doporučení k integraci do běžných základních škol a spolupráce s těmito školami,
- konzultační činnost s rodiči před nástupem výukově úspěšných dětí do jazykových škol a víceletých gymnázií,
- metodická pomoc při sestavování individuálního studijního plánu s ohledem na rozvoj kompetencí žáka v konkrétních oblastech,
- konzultace a spolupráce se školami, pedagogickými pracovníky a rodiči,
- pořádání seminářů a besed pro pedagogické pracovníky a rodiče nadaných dětí a žáků,
- spolupráce s MŠMT a organizacemi zabývajícími se nadanými dětmi a žáky.

Krajskou koordinátorkou péče o nadané děti a žáky je PhDr. Pavla Picková (ppickova@ppppraha.cz). Zastřešující organizace je Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4. Krajským koordinátorem péče o nadané za skupinu speciálních pedagogů je PaedDr. Šárka Kučerová ze ZŠ, Praha 2, Na Smetance 1 (poradna.smetanka@seznam.cz).

PPP - zapojení poraden do rozvojových programů

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4, se zapojila do 3 projektů:

- a) projekt „Integrace“ (HMP ve spolupráci s Vyšší odbornou školou pedagogickou a sociální, Střední odbornou školou pedagogickou a Gymnáziem, Praha 6, Evropská 3)
- b) projekt RAMPS – VIP III/MŠMT ve spolupráci s NÚV - Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb (RAMPS) v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- c) projekt DIS - „Diagnostika dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami“, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Poskytovatele dotace je MŠMT, realizátorem projektu je NÚV.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9, se zúčastnila rozvojového programu MŠMT „Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji“, na jehož základě získala finanční prostředky.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 5, se zúčastnila projektu MHMP „Zdravé město Praha 2013“, v jehož rámci byl uskutečněn letní tábor pro děti se specifickými poruchami učení a terapeutická skupina pro děti a jejich rodiče.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 6, v roce 2012/2013 pokračovala v zajišťování funkcí školního psychologa na 15 školách Prahy 6. Služby jsou částečně hrazeny MČ Praha 6 a částečně si tyto služby hradí školy.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 7 a 8, se zapojila do dvou rozvojových programů, které byly financovány MČ Prahou 8 - Granty v oblasti primární prevence 2013 a hl. m. Prahou – I. program pro školy a školská zařízení „Zdravé město Praha – 2013“.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10, ukončila v říjnu 2012 dvouletý projekt spolufinancovaný Evropským sociálním fondem v rámci operačního programu Praha - Adaptabilita „Podpora inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základních školách v Praze 10, Praze 15 a Praze 22“. Díky projektu bylo přijato do poradny dalších 14 speciálních pedagogů (celkem 9,2 úvazku), kteří od října 2010 do června 2012 na 20 školách pravidelně poskytovali odbornou podporu žákům, rodičům a učitelům. Celkově se v projektu podařilo podpořit intenzivní péči 725 žáků a 366 učitelů.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 11 a 12, byla zapojena do dvou rozvojových programů ESF – RAMPS III Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb a Rozvoj čtenářských kompetencí v prostředí inkluzivní školy.

• Tab. č. 53: Počty klientů ve školním roce 2012/2013

	MŠ	ZŠ - 1. st.	ZŠ - 2. st. (vč. nižšího st. 6-8letého G a taneční konzerv.)	SŠ	konzervatoře	VOŠ	z rodin, školsky nezařazení	celkem
PPP pro Prahu 1,2 a 4	1190	1364	1010	1395	24	6	32	5021
PPP pro Prahu 3 a 9	1067	1366	925	832	0	4	28	4222
PPP pro Prahu 5	1195	1756	1347	855	0	0	6	5159
PPP pro Prahu 6	589	779	621	300	0	0	19	2308
PPP pro Prahu 7 a 8	452	843	560	477	0	2	22	2356
PPP pro Prahu 10	1021	1220	412	372	0	0	12	3037
PPP pro Prahu 11 a 12	736	681	507	92	0	1	8	2025
Celkem	6250	8009	5382	4323	24	13	127	24128

Zdroj: Statistické výkazy ÚIV za 2013/2014

Speciálně pedagogická centra (SPC)

Ve školním roce 2012/2013 fungovalo na území hl. m. Prahy 14 SPC zřizovaných hl. m. Prahou, 2 SPC zřizovaná MŠMT, 1 SPC zřizovaná MČ a 3 soukromé SPC.

SPC - poskytované služby

Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby při výchově a vzdělávání žáků se zdravotním postižením, dětí s hlubokým mentálním postižením, v odůvodněných případech také při výchově a vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním. V příloze č. 2 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, jsou vymezeny standardní činnosti center – společné a speciální (centrum poskytuje služby žákům s vadami řeči, se zrakovým, sluchovým, tělesným, mentálním postižením, poruchami autistického spektra, žákům hluchoslepým a žákům s více vadami, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením vzdělávajícím tyto žáky).

II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání. Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

Domovy mládeže

Domov mládeže poskytuje žákům SŠ a studentům VOŠ ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních a vyšších odborných škol, zajišťuje jim stravování a vede je k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových aktivit.

Na území hl. m. Prahy fungovalo ve šk. r. 2012/2013 dvacet dva domovů mládeže, hl. m. Praha zřizovalo 12 domovů mládeže jako součásti středních škol a 4 jako samostatné právní subjekty. Jejich celková kapacita činila 2 619 lůžek, využívaná kapacita byla 2 383 osob. Naplněnost činila 91 %.

O hlavních prázdninách se volná kapacita využívá pro ubytování návštěvníků hlavního města Prahy formou pronájmu cestovní agentuře. Zisk z pronájmu se po zdanění rozdělí do fondů domovů mládeže. Od školního roku 2009/2010 je zaznamenán nižší zájem o využití této formy ubytování

turistů v Praze. Většina DM a ŠJ se věnovala provádění drobných oprav a doplnění potřebného vybavení pro zkvalitnění ubytovacích a stravovacích služeb.

Internáty

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně základní školy ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování. Ve školním roce 2012/2013 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno v hl. m. Praze 13 internátů, hl. m. Praha zřizovala 8 internátů, ubytování poskytovalo pouze 6 z nich, které se také objevily ve školské statistice. Internáty zřizované HMP měly cílovou kapacitu 283 lůžek. Skutečná obsazenost lůžek ke stejnému datu činila 193 lůžek. Do školské statistiky nebyl zahrnut internát při Jedličkově ústavu, který je financován z prostředků MPSV a internát při Mateřské škole speciální, Praha 4, Na Lysinách 41/6, který od roku 2001 neposkytuje ubytování. Kromě toho poskytovaly ubytování ještě 3 internáty zřizované MŠMT a 2 církevní.

• Tab. č. 54: Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)

typy školských výchovných a ubytovacích zařízení	počet	lůžková kapacita	počet ubytovaných celkem	z toho: počet ubytovaných dětí, žáků, studentů	počet nevybavených žádostí o umístění	naplněnost v %
Domovy mládeže	22	2 619	2 383	2 219	216	91
Internát	11	559	381	372	0	68

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Naplněnost domovů mládeže je na rozdíl od internátů poměrně vysoká, dosahuje 91,0 %. Domov mládeže a školní jídelna, Praha 6 - Dejvice, Studentská 10, Domov mládeže a školní jídelna, Praha 9, Lovosická 42 a Střední škola dostihového sportu a jezdeckví, se sídlem Praha 5 – Velká Chuchle, U Závodiště 325/1 zajišťují provoz o zimních, jarních i hlavních prázdninách.

II.9.3 Zařízení školního stravování

Školský zákon stanoví právnickým osobám vykonávajícím činnost školy nebo školského zařízení povinnost zajistit školní stravování všem dětem mateřských škol, žákům základních škol a nezletilým žákům středních škol po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení.

Školní stravování na území hl. m. Prahy bylo ve školním roce 2012/2013 zabezpečováno školními jídelnami zřizovanými nejen hl. m. Prahou, ale i jednotlivými MČ hl. m. Prahy, dále soukromými zřizovateli a církvemi. Hl. m. Praha zřizuje jídelny při školách, pouze jedna je zřízena jako samostatný právní subjekt.

Zařízení školního stravování mohou kromě školního stravování zajišťovat závodní stravování pro zaměstnance škol a školských zařízení a za úplatu stravovací služby i pro další osoby.

Školní stravování je financováno ze tří zdrojů. Potraviny včetně DPH hradí strážníci, mzdové náklady jsou hrazeny ze státních prostředků a náklady věcné režie z prostředků zřizovatele.

K 30. 9. 2012 zabezpečovalo školní stravování v hl. m. Praze 625 zařízení školního stravování. Z toho bylo 117 školních jídelen – výdejen a 5 vývařoven – kuchyní bez jídelny. Největší počet představovaly jídelny - 504, tj. zařízení, která mají jak kuchyň, tak jídelnu. K pravidelnému stravování bylo zapsáno 210 916 strážníků, v tom 179 337 dětí, žáků a studentů a 31 579 ostatních pravidelně stravovaných, z toho bylo 21 584 zaměstnanců škol a školských zařízení. Školní stravování zajišťovalo na území hl. m. Prahy 3 600 fyzických osob (z toho 632 vedoucích školních jídelen a 1 567 kuchařů), v přepočtu na plně zaměstnané to bylo 3 163,7 zaměstnance. Zdroj dat: Statistická ročenka MŠMT 2012/2013.

II.9.4 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2012/2013 celkem 345 školních knihoven, které evidovaly 358 692 výpůjček a zajistily 3 100 vzdělávacích akcí. Zdroj dat: Statistická ročenka MŠMT 2012/2013.

II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Kromě zájmových zařízení uvedených v kap. II.8 poskytují zájmové vzdělávání žákům školní družiny a školní kluby.

Školní družiny

Školní družiny poskytují zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati k činnosti školního klubu.

Školní kluby

Školní kluby poskytují zájmové vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny.

• Tab. č. 55: Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků

zřizovatel	školní družiny - počty			školní kluby - počty	
	družin	oddělení	zapsaných účastníků	klubů	zapsaných účastníků
Obec	194	1 129	3 1787	51	3 930
Kraj	28	81	1 039	4	295
Soukromý	13	39	942	4	319
Církev	8	26	508	5	954
MŠMT	2	4	39	1	11
celkem	245	1 279	3 4315	65	5 509

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

O umístění dětí v družině, popř. ve školním klubu, je velký zájem. Školní družiny mají vesměs velmi dobrou úroveň. Důvodem je snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo vyučování v rámci primární prevence sociálně patologických jevů. Na většině škol se proto podobně jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky.

II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Hl. m. Praha zřizuje na svém území dva dětské domovy (dále jen „DD“), které zajišťují dětem, zpravidla ve věku od tří do osmnácti let, náhradní výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření. Dětské domovy poskytují po dohodě plné přímé zaopatření také zletilým osobám až do 26 let věku, pokud studují. Pečují o děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Plní úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

V souladu s Konceptí péče o ohrožené děti na území hl. m. Prahy (2009 – 2012) byly dětským domovům – příspěvkovým organizacím zřizovaným HMP - přiděleny byty pro rodinné skupiny a startovací byty pro zletilé klienty. Za období čtyř let bylo DD přiděleno 5 bytů pro rodinné skupiny a 8 startovacích bytů.

Dosavadní zkušenosti se životem dětí a mladistvých v bytech mimo zařízení DD hodnotí ředitelé obou dětských domovů velmi pozitivně. Již první zkušenosti potvrdily zlepšení vztahů mezi dětmi v rodinných skupinách, snížil se počet výchovných problémů, přirozeněji se začleňují do společnosti. U zletilých klientů, kteří mají možnost samostatně bydlet a hospodařit, dochází k systematické integraci z dětského domova do samostatného života, k vlastní orientaci klienta v osobním i občanském životě.

• Tab. č. 56: Zařízení ústavní a ochranné výchovy

zařízení ústavní a ochranné výchovy	počet	lůžková kapacita	počet klientů	naplněnost v %
Dětský domov	3	135	111	82,2
Diagnostický ústav	4	186	188	101,0
Dětský domov se školou	1	30	23	76,6
Výchovný ústav	1	64	54	83,4
Celkem	9	415	376	85,8

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2012/2013 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2012/2013 fungovaly v hl. m. Praze 3 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, 2 dětské domovy se školou a 1 výchovný ústav s celkovým počtem 376 klientů. Hl. m. Praha zřizovalo 2 dětské domovy, 1 dětský domov měl soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 415 lůžek. Naplněnost kapacit byla 85,8 %.

V DD v Dolních Počernicích bylo k 31. 10. 2012 umístěno 51 svěřenců, pracovalo tam 35 vychovatelů a 1 sociální pracovník. V DD v Klánovicích bylo umístěno ke stejnému datu 44 svěřenců, o které pečovalo 25 vychovatelů, 2 pomocní vychovatelé, 7 speciální pedagogové, 1 psycholog a 2 sociální pracovníci.

V rámci volnočasových aktivit děti z DD navštěvují různé kroužky, převážně mimo zařízení, jedná se např. o kroužky florbalu, stolního tenisu, kroužky taneční, výtvarné a hudební. DD Dolní Počernice realizuje program Lépe připraven do života, který má za úkol doplňovat kompetence dětí na úspěch na trhu práce, schopnost udržet si bydlení, hospodařit s penězi. Dětské domovy organizují letní tábory, lyžařské výcviky i zahraniční zájezdy. Oba dětské domovy zřizované hl. m. Prahou organizují množství akcí pro děti z dětských domovů nejen na pražské úrovni. DD Dolní Počernice je dlouhodobě spoluorganizátorem Dětského domov Cupu - soutěže o nejvšestrannější sportovní dětský domov v ČR (přehazovaná, fotbal, stolní tenis, pétanque, běh atd.).

II.10 Pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogickými pracovníky jsou v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, učitelé, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, pedagogové volného času, asistenti pedagoga, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci. Na nich je závislá kvalita výchovně vzdělávacího procesu.

Na rozdíl od výkonových ukazatelů, kterými jsou např. počty žáků sledované za školní rok, sledují se počty zaměstnanců a jejich mzdy, popř. platy za kalendářní rok, tj. pro účely této výroční zprávy za rok 2012, neboť za rok 2013 ještě nejsou statistické výkazy zpracovány do statistických ročenek.

II.10.1 Počty pracovníků

V roce 2012 pracovalo na území hl. m. Prahy ve školách všech zřizovatelů 20 500,6 zaměstnanců v přepočteném počtu. Vývoj počtu zaměstnanců v hl. m. Praze v některých druzích škol za všechny zřizovatele podává následující tabulka.

• Tab. č. 57: Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2006 - 2012

	průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
MŠ	3 178,6	3 216,8	3 313,5	3 466,0	3 691,9	3 898,0	4 057,7
ZŠ	7 523,5	7 476,2	7 331,6	7 258,2	7 289,5	7 294,0	7 425,6
SŠ a konzervatoře	8 043,9	7 635,5	7 688,5	7 602,4	7 520,1	7 729,4	7 573,1
VOŠ	536,4	520,2	499,2	491,1	458,1	470,0	458,5
ZUŠ	876,7	898,1	910,5	927,5	920,9	918,1	935,9
IŠ s PSJZ	124,8	94,8	84,5	70,9	57,4	52,5	49,8

Zdroj: MŠMT, Statistické ročenky školství 2006 – 2012 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků

Věková struktura pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Údaje o věkovém složení pedagogů nejsou podle jednotlivých škol a školských zařízení k dispozici. Lze však konstatovat, že nedostatek mladých pedagogů je trvalý. Výdělečná úroveň zejména začínajících je příliš nízká ve srovnání s ostatními odvětvími. Absolventi pedagogických fakult mají velmi dobré komunikační schopnosti, řadu vědomostí a dovedností, s nimiž se s úspěchem uplatňují v jiných povoláních. Někteří z nich vůbec do školství nenastoupí, někteří školství velmi brzy opouštějí, i když tento trend již není tak výrazný. Nově zavedené platové tarify by mohly přilákat do škol mladé vysokoškolsky vzdělané pedagogy, neboť základní platový tarif není nižší než 20 000 Kč měsíčně. Problém je však s profesní dráhou, protože navýšení platového tarifu po 30 letech praxe je velmi nízké, a tak lze očekávat, že mladí pedagogové, kteří získají praxi ve školství, po několika letech odejdou za lukrativnějšími nabídkami. Silný nedostatek mladých učitelů se projevuje především v technických oborech, obzvláště na pozicích učitelů odborného výcviku.

II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků

Kvalifikace pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Ředitelé pražských škol a školských zařízení věnují trvalou péči zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků. Větší prostor pro jejich vzdělávání přinesl zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění, a vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických

pracovníků, v platném znění. Přesto se kvalifikaci pedagogických sborů bohužel stále nedaří na všech druzích a typech škol bezezbytku naplnit. Údaje o kvalifikovanosti pedagogických pracovníků nejsou statisticky podchycena, data jsou čerpána z údajů v jednotlivých výročních zprávách škol.

• Tab. č. 58: Kvalifikovanost pedagogických pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %

rok	MŠ	ZŠ	ZUŠ	SŠ	konzervatoře	VOŠ	školy pro žáky se SVP		
							MŠ	ZŠ	SŠ
2006	.	84	98	88	96	92	82	78	83
2007	.	.	97	89,3	95,7	92,8	83,3	83,5	90
2008	.	.	97	87,8	98,6	87,2	86,0	84,4	81,9
2009	.	84,2	97,8	88,2	99	96,7	87,3	83,8	84,4
2010	.	.	95,2	87,8	89,6	94	82,23	81,04	81,86
2011	85	85	97,8	89,2	91	94,5	83,6	79,1	81,4
2012	86	87	98	91	91	97	84	80	82

Zdroj: SMS MHMP

Nejvyšší kvalifikovanost za rok 2012 vykazují ZUŠ, VOŠ a konzervatoře. Od r. 2005 v souvislosti s novým školským zákonem se kvalifikovanost pedagogů nesleduje podle typů škol (gymnázia, SOŠ, SOU), ale podle druhů škol (tj. pouze SŠ jako celek). Kvalifikovanost pedagogů středních škol je zcela jistě negativně ovlivněna školami s výukou oborů H a E (obory s výučním listem), kde pedagogům stále ještě chybí kvalifikace v oblasti pedagogiky. Přesto se situace mírně zlepšuje.

Kvalifikace pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol

• Tab. č. 59: Kvalifikovanost pedagogických pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %

rok	MŠ		ZŠ		SŠ		VOŠ	
	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní
2007	89	77	93	86	85	97	90	96,6
2008	72,5	85,5	94,6	82,3	83,7	79,7	95,7	95,5
2009	60	75	94	95	89	94	97	97
2010	72	70	93	68	84	85	94	97
2011	75	70	94	69	88	87	95	97
2012	75	72	94	70	90	89	95	97

Zdroj: SMS MHMP

Kvalifikovanost na soukromých a církevních školách se také postupně zlepšuje. Nejvyšší kvalifikovanost vykazují VOŠ. Vysoká kvalifikovanost vykazují učitelé na soukromých základních školách. Konzervatoře mají kvalifikovanost 100%.

II.10.4 Odměňování

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou a MČ hl. m. Prahy jsou odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění (hlava III. Plat). Jejich platový tarif je pevně stanoven a jednotlivé složky platu, kterých mohou dosáhnout, jsou také vymezené. Mzdy pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol byly postaveny stejně jako mzdy dalších zaměstnanců v podnikatelské sféře na smluvním základu. Většina církevních škol místo smluvních mezd přebírala principy odměňování zaměstnanců, kterým přísluší za vykonanou práci plat.

• Tab. č. 60: Porovnání průměrných platů pedagogických pracovníků v HMP s průměrnými platy ped. pracovníků v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR a průměrnou mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč

rok	průměrná měsíční mzda/plat				podíl průměrného měsíčního platu pedagogů v hl. m. Praze (%)		
	pedagogů v hl. m. Praze	pedagogů v ČR	zaměstnanci v ČR	zaměstnanci v nepodnikové sféře v ČR	k platu pedagogů v ČR	ke mzdě v ČR	k platu v nepodnikové sféře v ČR
2005	21 480	20 815	19 631	20 055	103,2	109,4	107,1
2006	22 462	21 975	20 844	20 975	102,2	107,8	107,1
2007	23 926	23 170	22 382	22 387	103,3	106,9	106,9
2008	24 498	23 899	24 282	23 337	102,5	100,9	105,0
2009	25 869	25 175	23 598	24 433	102,8	109,6	105,9
2010	25 052	24 350	23 951	24 289	102,9	104,6	103,1
2011	26 328	25 202	24 319	24 287	104,5	108,3	108,4
2012	26 950	26 038	25 101	25 018	103,5	107,4	107,7

Zdroj: MŠMT, statistické ročenky 2005 – 2012 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Průměrný plat pedagogických pracovníků hl. m. Prahy převyšoval v r. 2012 průměrnou mzdu v ČR o 7,4 % a plat v ČR o 7,7 %, průměrný plat pedagogických pracovníků v ČR o 3,5 %. Mezi lety 2009 a 2010 došlo k propadu průměrných mezd (platů) o přibližně 820 Kč. Od roku 2010 průměrné platy (mzdy) pedagogů opět mírně rostou. Průměrný meziroční nárůst platů (mezd) pedagogů, 2011 až 2012, je 622 Kč.

• Tab. č. 61: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč

rok	průměrný měsíční plat/mzda			podíl průměrného měsíčního platu v %	
	učitele ZŠ*	učitele SŠ*	zaměstnanci	učitele ZŠ* /zaměstnanci	učitele SŠ* /zaměstnanci
2005	21 562	23 793	24 782	87,0	96,0
2006	22 847	25 179	26 160	87,3	96,3
2007	24 135	27 263	27 803	86,8	98,1
2008	24 871	27 805	30 496	81,6	91,2
2009	26 434	29 415	29 726	88,9	99,0
2010	25 357	28 668	29 744	85,3	96,4
2011	27 130	29 396	31 109	87,2	94,5
2012	26 780	29 800	32 621	82,1	91,4

* Údaje za ZŠ a SŠ jsou uváděny bez škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením, do SŠ jsou zahrnuty také konzervatoře. Zdroj: Statistické ročenky školství 2005– 2012 – zaměstnanci a mzdové prostředky

V roce 2008 i přes mírný nárůst průměrných měsíčních platů došlo k velkému propadu průměrných platů učitelů ZŠ a SŠ k průměrné mzdě v hl. m. Praze, která se za rok 2008 nejvíce zvýšila. V roce 2009 se platy učitelů zejména SŠ v Praze výrazně přiblížily průměrné mzdě v Praze. Tuto skutečnost lze přičíst hospodářské krizi, která citelněji zasáhla soukromý sektor. V roce 2010 však opět došlo k propadu průměrných platů učitelů oproti průměrným mzdám zaměstnanců na území hl. m. Prahy. V roce 2012 se rozdíl podstatně zvětšil. V celostátním srovnání vychází učitelské platy lépe. Průměrný plat učitele ZŠ v hl. m. Praze je 106,7 % průměrné mzdy v ČR a 118,7 % v případě učitelů SŠ.

• Tab. č. 62: Porovnání průměrného měs. platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč

rok	průměrný měsíční plat učitelů základních škol			průměrný měsíční plat učitelů středních škol		
	Praha	ČR	podíl v %	Praha	ČR	podíl v %
2005	21 562	21 645	99,6	23 793	22 873	104,0
2006	22 847	22 943	99,6	25 179	24 384	103,3
2007	24 135	24 151	99,9	27 263	25 970	105,0
2008	24 871	25 038	99,3	27 805	26 717	104,1
2009	26 434	26 611	99,3	29 415	28 021	105,0
2010	25 357	25 598	99,0	28 668	27 289	105,0
2011	27 130	26 851	101,0	29 396	28 047	104,8
2012	26 780	27 161	98,6	29 800	28 096	106,1

Zdroj: Statistické ročenky školství 2005 – 2012 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Platy učitelů základních škol v hl. m. Praze mírně zaostávaly za platy učitelů v ČR. Tento stav může souviset s určitou přezaměstnaností, to znamená, že ZŠ nedokáží reflektovat na každoroční pokles počtu žáků. V roce 2011 poprvé převýšily o 1 procento platy učitelů za ČR, v roce 2012 se však dostaly na nejnižší úroveň od roku 2005. Situace by se mohla do budoucna mírně zlepšit v souvislosti s nástupem populačně silných ročníků zatím na 1. stupeň základních škol. Platy učitelů středních škol v hl. m. Praze v porovnání s platy učitelů za celou ČR jsou naopak vyšší, v roce 2012 dosáhly nejvyšší úrovně od roku 2005.

Indexy růstu průměrných měsíčních platů učitelů škol na území hl. m. Prahy a na území celé ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) se od sebe příliš nelišily. V roce 2008 vzrostly platy podstatně méně než v předchozích letech, v Praze byl index ještě nižší než v celé ČR. V roce 2009 došlo opět k meziročnímu nárůstu o cca 3 %. V roce 2010 došlo k poklesu nominálních platů učitelů jak v hl. m. Praze, tak v celé ČR, průměrný měsíční plat poklesl o cca 1 000 Kč. V roce 2011 došlo sice opět k navýšení oproti roku 2010, ale průměrné platy nedosáhly výše z roku 2009. V roce 2012 došlo sice opět k mírnému navýšení nominálních platů, ale s ohledem na inflaci nikoliv reálných platů.

• Tab. č. 63: Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč

rok	platy učitelů		roky	meziroční nárůst		roky	index růstu v %	
	Praha	ČR		Praha	ČR		Praha	ČR
2006	22 671	22 582	x	x	x	x	x	x
2007	23 889	23 791	2007-2006	1 218	1 209	2007/2006	105,4	105,4
2008	24 336	24 553	2008-2007	447	762	2008/2007	101,9	103,2
2009	25 564	25 891	2009-2008	1 228	1 338	2009/2008	105,0	105,4
2010	24 499	24 954	2010-2009	- 1 065	- 937	2010/2009	95,8	96,4
2011	25 504	25 847	2011-2010	1 005	893	2011/2010	104,1	103,6
2012	26 096	26 491	2012-2011	592	644	2012/2011	102,3	102,5

Zdroj: Statistické ročenky 2006 - 2012 – zaměstnanci a mzdové prostředky

II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je chápáno jako celoživotní proces týkající se všech pedagogických pracovníků školy. Probíhá formou studia, samostudia, účasti na seminářích, kurzech, přednáškách, workshopech atd. Vedení jednotlivých škol klade důraz na profesní růst svých zaměstnanců, tj. na oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogové si také studiem na vysokých školách rozšiřují aprobace, pokračují v doktorandském studiu, případně získávají pedagogickou kvalifikaci.

Ve školním roce 2012/2013 bylo DVPP realizováno v následujících druzích.

a) studium ke splnění kvalifikačních předpokladů

- studium v oblasti pedagogických a speciálně pedagogických věd
- studium pro ředitele škol a školských zařízení
- studium k rozšíření odborné kvalifikace, nejvíce způsobilost vyučovat další předměty, především cizí jazyky

b) studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, zejména studium pro vedoucí pedagogické pracovníky, pro výchovné poradce a k výkonu specializovaných činností – hlavně prevenci sociálně patologických jevů

c) studium k prohlubování odborné kvalifikace v rámci průběžného vzdělávání formou kurzů a seminářů, zaměřených především na jednotlivé vyučovací předměty, autoevaluaci, nové formy a metody výuky, prevenci syndromu vyhoření, cizí jazyky, ale také na legislativu BOZP a hospodaření školy. Mnoho kurzů a seminářů bylo zaměřeno na ICT s cílem zvýšit informační gramotnost.

Vzdělávací akce pro další vzdělávání pedagogických pracovníků realizují kromě vysokých škol různé vzdělávací instituce, např. NIDV, NÚV, ČMOS pracovníků školství, AV ČR, Goethe Institut aj. Vzdělávání pedagogických pracovníků pražských škol a školských zařízení zajišťuje také MHMP, např. formou grantů nebo projektů financovaných z ESF – projekt „Jazykové a metodické vzdělávání pedagogických pracovníků, další semináře a školení byly zaměřeny na oblast školské legislativy, školení k zajištění maturitní zkoušky realizuje CERMAT. Ze soukromých institucí jsou to především Descartes, INFOA International, s.r.o., Brother Consulting s.r.o. apod. Vzdělávání pedagogů svých škol podporují také jednotlivé MČ.

Ve školním roce 2012/2013 bylo DVPP realizováno především formou kurzů, seminářů, školení a konferencí.

a) **Semináře** - pedagogičtí pracovníci se ve školním roce 2012/2013 účastnili především seminářů zaměřených na hospodaření školy, nové metody a formy výuky, jazykové vzdělání, oborové didaktiky, pedagogicko-psychologickou problematiku (komunikace, nové formy a metody výuky, ekologie ve škole, motivace, prevence syndromu vyhoření apod.), sociálně - patologické jevy, bezpečnost práce atd.

Stejně jako v minulém roce byly hlavní součástí DVPP pro tento školní rok semináře týkající se státní maturity (školení hodnotitelů, komisařů, zadávání údajů do IS Certis apod.), pořádané Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání.

Příklady dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků:

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Františka Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16 – účast na veletrhu celoživotního vzdělávání středních škol a učilišť 2012 ve Společenském klubu ve Zdicích.

Střední odborné učiliště služeb, Praha 9, Novovysočanská 5 – módní trendy, přírodní konopná kosmetika.

b) **Kurzy** - v rámci kurzů pedagogičtí pracovníci rozšiřovali své vědomosti a dovednosti především v oblasti jednotlivých vyučovacích předmětů, autoevaluaci, moderní dějiny, jazykové kurzy apod.

Příklady dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Československá akademie obchodní Dr. E. Beneše, SOŠ, Praha 2, Resslova 8 – Specifika účtování v s.r.o., změny v daňových zákonech, Aktuální problematika daně z příjmu právnických osob, Účetní a daňová specifika s.r.o.

VOŠ uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1 – kurzy anglického jazyka.

- c) **Školský management** – ředitelé a vedoucí pracovníci se účastnili školení ke státním maturitám, výkladů školského zákona a dalšího vzdělávání z oblasti školské legislativy a prohlubovali své dovednosti v oblasti andragogiky, personálního řízení a koučování.
- d) **Doplňkové pedagogické studium** – vzdělávání bylo zaměřeno především na výchovné poradenství, prevenci sociálně - patologických jevů, speciální pedagogiku a další součásti pedagogických disciplín.
- e) **Rozšiřování aprobace** – jednou z důležitých součástí odborného rozvoje je pro pedagogické pracovníky mimo jiné rozšiřování aprobace. Ve školním roce 2012/2013 si učitelé rozšiřovali aprobaci v oblasti jazykového vzdělání (španělský jazyk, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk), společenských věd (pedagogika, psychologie, sociální pedagogika, etopedie, etika) a výchovného poradenství.
- f) **Jiné** – pedagogičtí pracovníci se také účastní zahraničních stáží, konferencí (všeobecná příprava učitelů, profesní rozvoj učitelů, nové přístupy a metody ve vyučování), výjezdních zasedání (ředitelů, vyučujících předmětů), sympozií a školení (práce s elektronickou třídní knihou), letní školy pro učitele.

II.11 Další vzdělávání realizované středními a vyššími odbornými školami

Školy se v posledních letech snaží efektivně využívat svůj potenciál nejen pro výchovu a vzdělávání dětí a dospívajících, ale i pro další vzdělávání dospělých. S ohledem na rychle měnící se potřeby pracovního trhu, nástup nových technologií a rychle se rozvíjející vědecké poznatky se školy mohou stát centry poskytování odborných kurzů a rekvalifikačních realizovaných v rámci celoživotního vzdělávání. Díky materiálnímu, prostorovému, technickému a odbornému zázemí poskytují v této důležité součásti vzdělávání vysoce kvalifikované služby. Přesto v této oblasti jsou značné rezervy.

Nejčastější formy včetně příkladů dalšího vzdělávání organizovaného školami:

Rekvalifikační kurzy

a) na školách zřizovaných HMP:

Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22
- rekvalifikační kurz knihařského zpracování

Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1
- svářečská škola, kominík

Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28
- pilotní rekvalifikační kurz Čalouník (na základě grantového projektu z ESF – PI.RE.KU)

b) na školách jiných zřizovatelů

Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5 – Motol, Plzeňská 102/217
- rekvalifikační jednoletý kurz Škola liniového managementu

Soukromé střední odborné učiliště Dr. Peška, s.r.o., Praha 6, Šmolíkova 864/5
- rekvalifikace oboru Gastronomie (dříve Kuchař, Číšník)

Odborné kurzy

a) na školách zřizovaných HMP:

- **umělecké kurzy** - figurální kresba, přípravná kresba a malba, batika a ruční tisk, konstrukce stříhu, košíkářské techniky, paličková krajka, kurz zpracování dřeva
 - Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9
 - Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22
 - Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2
 - Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3
 - Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1
- **počítačové kurzy** - ECDL, počítačová grafika, servery, MS Office, CAM/CNC, certifikace MOS a další
 - Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299
 - Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25
 - Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
 - Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3
 - Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150
- **počítačová grafika a polygrafie**
 - Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22
 - Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2

- Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1

- **příprava a zkoušky odborné způsobilosti pro práci v elektrotechnice dle vyhlášky č. 50/1978 Sb., v platném znění**

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Františka Křížka, Praha 1, Na Příkopě 16
- Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48
- Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

- **kurzy z oblasti stavebnictví** - stavební technologii RIGIPS, Xella Trockenbau - systeme GmbH, školení montérů suchých staveb, kurzy svařování, sádkokartonář

- Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294
- Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57
- Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17

- **ostatní kurzy**

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179 – odborný kurz EVVO.

Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150 – odborný kurz ECDL.

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18 – kurz odborných předmětů pro letecký personál civilního letectví v technické oblasti.

Vyšší odborná škola ekonomických studií a Střední průmyslová škola potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10 – kurz vaření piva.

Střední odborné učiliště Praha – Radotín, se sídlem Praha 5 – Radotín, Pod Klapicí 11/15 – autoškola skupin T a C, svařování kovů (základní kurzy, zaškolení, prodloužení platnosti oprávnění).

Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4, – kurzy jednotlivých předmětů a ucelených částí učiva určený absolventům své SŠ.

ZŠ praktická a Praktická škola Karla Herforta, fakultní škola PdF UK, Praha 1, Josefská 4 – odborné přednášky pro studenty speciální pedagogiky na PdF UK a FF UK.

b) na školách jiných zřizovatelů

- **počítačové kurzy**

Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5 – Motol, Plzeňská 102/217 – PC kurzy zaměřené na práci s MS Office.

- **ostatní kurzy**

Odborné učiliště pro žáky s více vadami, s.r.o., Praha 3, Chelčického 2 – vzdělávací kurzy pro své absolventy zaměřené na zlepšení pracovního uplatnění lidí s mentálním nebo kombinovaným postižením.

Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5 – Motol, Plzeňská 102/217 – školení instruktorů žáků.

BANKOVNÍ AKADEMIE – Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, a.s., Praha 3, Vlkova 12 – odborné kurzy: Finance, Bankovníctví – účetnictví, Ekonomie, Management, Sociologie, Psychologie, Marketing.

Evangelická akademie – Vyšší odborná škola sociální práce a střední odborná škola, Praha 4, Hrusická 2537/7 – vzdělávací instituce s akreditací MPSV pro oblast celoživotního vzdělávání sociálních pracovníků a kvalifikační vzdělávání pracovníků v sociálních službách.

Rezervy v oblasti celoživotního vzdělání jsou stále patrné především v rámci poskytování rekvalifikačních kurzů pro veřejnost a dále v minimálním využívání ustanovení zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání dílčích kvalifikací, v platném znění, s využitím prováděcích vyhlášek.

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V roce 2013 byly zdrojem financování kapitoly 04 – Školství, mládež a sport finanční prostředky z rozpočtu hlavního města Prahy a ze státního rozpočtu, poskytované prostřednictvím MŠMT.

Financování škol a školských zařízení kraje hl. m. Praha zůstalo pro rok 2013 v rozdělení na:

- **Přímé výdaje z prostředků MŠMT** – prostředky na platy, OON, zákonné odvody, a na výdaje na učebnice a učební pomůcky, vzdělávání pedagogických pracovníků apod. pro školy a školská zařízení v působnosti HMP i MČ.
- **Provozní výdaje z prostředků HMP** - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení v působnosti HMP

V roce 2013 byly z pozice odboru rozpočtu MHMP rozepisovány neinvestiční výdaje pro tyto školy a školská zařízení:

- 195 škol a školských zařízení, z toho bylo 35 gymnázií, 27 středních odborných škol, 16 vyšších odborných škol, 38 speciálních škol, 25 učilišť, 1 školní jídelna, 7 pedagogicko-psychologických poraden, 2 dětské domovy, 4 domovy mládeže, 1 jazyková škola, 1 gymnázium a hudební škola, 25 základních uměleckých škol a 13 domů dětí a mládeže.
- organizací zřízených městskými částmi HMP bylo celkem 451, z toho 192 základních škol, 243 mateřských škol, 11 školních jídelen, 2 základní umělecké školy a 2 domy dětí a mládeže a 1 škola v přírodě.

Celkové výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná krajem a obcemi hl. m. Prahy dosáhly pro rok 2013 celkové 9 695 015,40 tis. Kč. V tomto objemu výdaje na školy a školská zařízení, zřizované krajem, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 574 721,0 tis. Kč, výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná MČ hl. m. Prahy dosáhly výše 4 553 497,0 tis. Kč. Finanční prostředky, poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školství na území hl. m. Prahy se pohybovaly ve výši 1 063 826,0 tis. Kč ve smyslu následujícího přehledu:

• Tab. č. 64: Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč

Celkové výdaje	2010	2011	2012	2013
Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a obcemi nebo svazky obcí	8 745 638,8	9 113 854,3	9 221 737,1	9 460 621,6
z toho				
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 464 118	3 361 539	3 566 864	3 574 721
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná obcemi nebo svazky obcí hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 936 762	3 989 835	4 721 029	4 553 497
finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školy	1 059 425	1 050 417	1 048 106	1 063 826

Zdroj: ROZ MHMP

III.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení, zřizovaná krajem hl. m. Praha, poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 574 721,0 tis. Kč. Z tohoto objemu mzdové výdaje činily 3 520 782,0 tis. Kč.

• Tab. č. 65: Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč

přímé výdaje z prostředků MŠMT				z toho: mzdové výdaje			
2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
3 464 118	3 361 539	3 566 964	3 574 721	3 417 026	3 320 404	3 534 486	3 520 782

Zdroj: ROZ MHMP

Provozní výdaje, hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 1 243 448,7 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

Ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, § 28, odst. 6 písm. b) byl příspěvkovým organizacím v působnosti odboru ROZ MHMP nařízen v průběhu roku 2013 odvod z investičních fondů organizací ve výši 41 321,0 tis. Kč s tím, že o tento objem byla posílena oblast provozních prostředků.

Pro rok 2013 hlavní město Praha poskytlo ze svého rozpočtu na posílení mzdových prostředků zaměstnancům škol a školských zařízení, zřizovaných hl. m. Prahou finanční prostředky v celkové výši 200 000,0 tis. Kč, přičemž finanční prostředky na platy dosahují výše 148 145,0 tis. Kč a zákonné odvody 51 855,0 tis. Kč. Část těchto prostředků ve výši 55 506 tis. Kč (z toho platy 41 116 tis. Kč a odvody 14 390 tis. Kč) byla použita na pokrytí mzdové potřeby škol, ve kterých došlo k výraznému meziročnímu propadu počtu žáků a studentů a tím i ke snížení státní dotace s určením ke krytí mzdových nákladů, která je přidělována na jednotku výkonu (= jeden žák, student).

Zbývající finanční prostředky byly rozepsány do rozpočtů škol a školských zařízení s tím, že na účty organizací byly poukázány ve dvou splátkách, a to k 15. 7. 2013 a k 31. 10. 2013.

Rozpisem rozpočtu provozních prostředků pro rok 2013 byla mimo normativního způsobu řešena i **oblast individuální integrace žáků**.

Vzhledem ke skutečnosti, že normativně rozepsané prostředky státního rozpočtu nepostačují pro pokrytí potřeb souvisejících s individuální integrací žáků na území hlavního města Prahy, bylo nezbytné posílit financování této oblasti o prostředky hlavního města Prahy.

Pro období od 1. 1. 2013 do 31. 8. 2013 bylo školám, které jsou zřizované hlavním městem Prahou, poskytnuto 21 502 tis. Kč. Z toho platy činily 15 928 tis. Kč a zákonné odvody 5 574 tis. Kč. Pro období od 1. 9. 2013 do 31. 12. 2013 bylo poskytnuto 9 920 tis. Kč. Z toho platy činily 7 294 tis. Kč a zákonné odvody 2 626 tis. Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou městské části, obdržely pro období od 1. 1. 2013 do 31. 8. 2013 částku 38 942,5 tis. Kč. Z tohoto objemu prostředky na platy činily 28 846,4 tis. Kč, zákonné odvody 10 096,1 tis. Kč. Pro období od 1. 9. 2013 do 31. 12. 2013 bylo poskytnuto 16 307,5 tis. Kč. Z toho platy činily 12 080 tis. Kč a zákonné odvody 4 227,5 tis. Kč.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje Hlavní město Praha dosáhly v roce 2013 výše 33 788 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro oblast integrace žáků, integrace cizinců, podporu

romské komunity, podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin, na prevenci rizikového chování a na další projekty.

Evropské sociální fondy

V rámci Operačního programu Praha-Adaptabilita byly v roce 2013 přiděleny školám následující finanční prostředky:

- **Obchodní akademie, Praha 2, Vinohradská 38**, neinvestiční transfer ve výši 777,6 tis. Kč z fondů EU a 137,2 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 34171 **Rozvoj matematické a přírodovědné gramotnosti žáků obchodní akademie pomocí ICT**;
- **Střední škola – Waldorfské lyceum** (Praha 4, Křejského 1501), neinvestiční transfer ve výši 736,6 tis. Kč z fondů EU a 130,0 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 34355 **Další krok k adaptabilitě**;
- **Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17**, neinvestiční transfer ve výši 1 066,0 tis. Kč z fondů EU a 189,0 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36323 **Podpora vzdělávání v oboru Architektura a stavitelství**;
- **Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25**, neinvestiční transfer ve výši 1 665,0 tis. Kč z fondů EU a 294,0 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36068 **Výuka pro 21. století – projektová výuky a digitalizace výuky**;
- **Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299**, neinvestiční transfer ve výši 1 593,8 tis. Kč z fondů EU a 282,0 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36195 **Motivace – inovace – zkušenost a vzdělávání**;
- **Střední průmyslová škola strojnická, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Betlémská 4/287**, neinvestiční transfer ve výši 1 547,2 tis. Kč z fondů EU a 273,6 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36108 **Inovace výuky technických a přírodovědných předmětů a modernizace a rozšíření učeben na SPŠS Betlémská**;
- **Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48**, neinvestiční transfer ve výši 604,0 tis. Kč z fondů EU a 160,0 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36057 **Inovace, praktické zkušenosti a atraktivita ve vzdělávacích programech pro VOŠ** a neinvestiční transfer ve výši 1 480,6 tis. Kč z fondů EU a 261,3 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36058 **Inovace vzdělávacích programů Střední školy slaboproudé elektrotechniky prostřednictvím vizualizace technických situací v elektrotechnice a IT**;
- **Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9**, neinvestiční transfer ve výši 1 518,0 tis. Kč z fondů EU a 268,0 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36177 **Inovace, rozvoj a popularizace řemeslných oborů vyučovaných ve Vyšší odborné škole textilních řemesel a Střední umělecké škole textilních řemesel**;
- **Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 674 tis. Kč z fondů EU a 119 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36097 **Praha – město našeho života**;
- **Malostranské gymnázium, Praha 1, Josefská 7**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 129 tis. Kč z fondů EU a 200 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36366 **Inovace přírodovědných předmětů s důrazem na mezipředmětové vazby pro žáky Malostranského gymnázia**;
- **Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 259 tis. Kč z fondů EU a 223 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36306 **DUB – důvěra, učení, budoucnost** a další neinvestiční transfer ve výši 989 tis. Kč z fondů EU a 175 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36307 **Jednoznačnost a souvislosti ve výuce matematicko-přírodovědných předmětů prostřednictvím Aplikace nových vzdělávacích přístupů na ICT**;

- **Gymnázium, Praha 2, Botičská 1**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 557,2 tis. Kč z fondů EU, 274,8 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34428 **Praktické a moderní metody ve výchovně vzdělávacím procesu**;
- **Gymnázium Karla Sladkovského, Praha 3, Sladkovského náměstí 8**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 621,5 tis. Kč z fondů EU, 109,7 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34425 **PORTA SCIENTIARIUM NATURALIUM**;
- **Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 878 tis. Kč z fondů EU, 155 tis. Kč z rozpočtu HMP a investiční transfer ve výši 256,4 tis. Kč z fondů EU a 45,2 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36055 **Hudební akustika – most mezi uměním a vědou**;
- **Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 2 412 tis. Kč z rozpočtu EU a 426 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36187 **Podpora inovace výuky fyziky, praktických dovedností žáků a mezipředmětových vztahů**;
- **Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 744,6 tis. Kč z fondů EU a 131,4 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34299 **Inovace výuky přírodovědných a technických předmětů na Gymnáziu Na Zatlance**;
- **Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 314 tis. Kč z fondů EU a 232 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36288 **Sáhněte si na vzdělání**;
- **Gymnázium, Praha 9, Českolipská 373**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 117 tis. Kč z fondů EU a 197 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36269 **Inovace výuky gymnázia Českolipská**;
- **Gymnázium Čakovice, Praha 9, nám. 25. března 100**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 871,2 tis. Kč z fondů EU a 153,7 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36390 **Ke kvalitnímu vzdělávání**;
- **Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 935 tis. Kč z fondů EU a 165 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34044 **LITERACY – Rozvoj matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti žáků Gymnázia, Praha 10, Voděradská 2**;
- **Gymnázium Jana Nerudy, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Hellichova 3**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 589 tis. Kč z fondů EU a 281 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36047 **Přírodní vědy prakticky a v souvislostech – inovace výuky přírodovědných předmětů na Gymnáziu Jana Nerudy**;
- **Základní škola a Střední škola, Praha 2, Vinohradská 54**, obdržela neinvestiční transfer z fondů EU ve výši 913,8 tis. Kč a z rozp. HMP částku 161,3 tis. Kč na akci č. 34088 **Poznáváme a učíme se**;
- **Základní škola a střední škola waldorfská, se sídlem Praha 4, Křejského 1501**, obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 530 tis. Kč z fondů EU a z rozpočtu HMP částku 270 tis. Kč na akci č. 36338 **Nové přístupy k individuální podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**;
- **Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169**, obdržela neinvestiční dotaci z fondů EU v celkové výši 1 795,7 tis. Kč a 317,8 tis. Kč z rozpočtu HMP na dvě akce č. 34310 **Zvládneme to sami** a č. 36353 **Vzhůru ke vzdělání**;
- **Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476**, obdržela částku 1 148,8 tis. Kč z fondů EU a 202,8 tis. Kč z prostředků HMP na akci č. 34417 **Držíme krok**;
- **Střední škola technická, Praha 4, Zelený Pruh 1294**, obdržela neinvestiční transfer ve výši 874,9 tis. Kč z fondů EU, 154,4 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34384 **Vyšší technická gramotnost** a dále obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 682 tis. Kč z fondů EU, 297 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 36266 **Profesní vzdělávání pracovníků SŠt**;

- **Střední škola umělecká a řemeslná, se sídlem Praha 5, Na Zlíchově 1**, obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 939 tis. Kč z fondů EU, 343 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36014 **Inovace programů**, na tuto akce dostala také investiční transfer ve výši 953,3 tis. Kč z fondů EU, 168,2 tis. Kč z rozpočtu HMP a dále obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 277 tis. Kč z fondů EU, 226 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36065 **Podpora vzdělávání**, na tuto akci také obdržela investiční transfer ve výši 102 tis. Kč z fondů EU, 18 tis. Kč z rozpočtu HMP;
- **Střední škola dostihového sportu a jezdeckví, se sídlem Praha 5, U Závodiště 325/1**, obdržela neinvestiční transfer ve výši 895 tis. Kč z fondů EU, 158 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36346 **Rozvoj vzdělávacích programů Jezdec a chovatel koní, Chovatelství a Trenérství dostihových a sportovních koní**;
- **Střední škola pro administrativu Evropské Unie, Praha 9, Lipí 1911**, obdržela neinvestiční transfer ve výši 342 tis. Kč z fondů EU, 61 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36107 **Rozvoj matematické gramotnosti žáků SOŠ prostřednictvím tvorby a inovace učebních materiálů**;
- **Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1**, obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 356 tis. Kč z fondů EU, 240 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36322 **Vytvoření systému péče a podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**;
- **Střední průmyslová škola na Proseku, se sídlem Praha 9, Novoborská 2**, obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 873 tis. Kč z fondů EU, 331 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36206 **Podpora kvality výuky informačních a telekomunikačních technologií**, na tuto akci také obdržela investiční transfer ve výši 114,7 tis. Kč z fondů EU, 20,3 tis. Kč z rozpočtu HMP;
- **Střední škola automobilní a informatiky, se sídlem Praha 10, Weilova 4**, obdržela neinvestiční transfer ve výši 48,5 tis. Kč z fondů EU a 8,6 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 34125 **Měřitelné veličiny** a dále obdržela neinvestiční transfer ve výši 1 644 tis. Kč z fondů EU a 291 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36080 **Experimenty s interaktivní stavebnicí a bádáním fyzikálních dějů do nitra automobilů**;
- **Středisko praktického vyučování, Praha 5, Seydlerova 2451**, obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1 240 tis. Kč z fondů EU, 219 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 36181 **Podpora odborné praxe pro žáky oboru vzdělávání Zlatník a klenotník**.

Výdaje škol a školských zařízení kraje Hlavní město Praha podle jednotlivých typů škol v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

• Tab. č. 66: Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč

výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2011	2012	2013
gymnázia			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	731 161,0	772 083,0	785 766,0
z toho: mzdové výdaje	708 494,0	765 038,0	770 789,0
provozní výdaje	313 942,3	320 712,0	309 422,0
investiční výdaje	106 340,3	64 486,3	60 457,6
střední odborné školy, střední odborná učiliště, konzervatoře			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	1 267 942,0	1 342 610,0	1 302 115,0
z toho: mzdové výdaje	1 249 863,0	1 325 494,0	1 278 422,0
provozní výdaje	536 400,3	483 721,1	507 476,9
investiční výdaje	397 694,4	108 427,4	98 224,8
vyšší odborné školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	418 410,0	437 584,0	443 460,0
z toho: mzdové výdaje	413 559,0	434 810,0	437 439,0
provozní výdaje	128 550,3	111 012,4	111 343,9
investiční výdaje	23 365,3	0	0
školy pro žáky se SVP			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	438 028,0	468 525,0	487 859,0
z toho: mzdové výdaje	433 623,0	465 733,0	482 579,0
provozní výdaje	145 306,6	148 966,3	146 312,5
investiční výdaje	25 704,4	42 392,5	37 209,3
pedagogicko-psychologické poradny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	46 230,0	51 426,0	53 137,0
z toho: mzdové výdaje	45 863,0	51 173,0	52 551,0
provozní výdaje	14 171,0	14 393,3	12 432,1
investiční výdaje	0	0	0
domovy mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	35 451,0	37 975,0	39 224,0
z toho: mzdové výdaje	35 155,0	37 770,0	39 007,0
provozní výdaje	24 657,0	18 500,3	19 446,0
investiční výdaje	400,0	0	2 100,0
dětské domovy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	23 392,0	33 221,0	32 987,0
z toho: mzdové výdaje	23 235,0	33 149,0	32 777,0
provozní výdaje	19 856,9	24 543,0	25 839,6
investiční výdaje	5 720,7	0	2 461,1
jazyková škola			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0	0	0
z toho: mzdové výdaje	0	0	0
provozní výdaje	242,0	173,6	119,0
investiční výdaje	0	0	0

výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2011	2012	2013
školní jídelny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 035,0	3 142,0	3 635,0
z toho: mzdové výdaje	2 997,0	3 114,0	3 566,0
provozní výdaje	3 380,0	3 284,0	3 404,0
investiční výdaje	0	0	0
základní umělecké školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	306 208,0	316 035,0	324 166,0
z toho: mzdové výdaje	305 280,0	315 366,0	323 478,0
provozní výdaje	30 750,6	26 852,7	22 961,5
investiční výdaje	3 618,2	0	5 732,8
domy dětí a mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	91 682,0	104 263,0	102 372,0
z toho: mzdové výdaje	90 335,0	102 839,0	100 174,0
provozní výdaje	94 221,2	82 143,2	84 691,2
investiční výdaje	9 566,4	0	28 208,2
investiční výdaje ostatní (ostatní školy a školská zař. - např. DD, ŠJ)			
celkem			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 361 539,0	3 566 864,0	3 574 721,0
z toho: mzdové výdaje	3 320 404,0	3 534 486,0	3 520 782,0
provozní výdaje	1 332 478,2	1 234 302,9	1 243 448,7
investiční výdaje	572 409,7	253 115,2	234 393,8

Zdroj: ROZ MHMP

III.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje předškolních zařízení, škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou městské části hl. m. Prahy, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly pro rok 2013 výše 4 553 497,0 tis. Kč.

Přehled neinvestičních výdajů, hrazených prostřednictvím krajských normativů u předškolních zařízení, škol a školských zařízení v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

• Tab. č. 67: Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná obcemi)	2011	2012	2013
Mateřské školy	1 095 547	1 231 609	1 278 526
Základní školy	2 833 309	2 973 984	3 206 382
Školní jídelny	42 711	44 540	47 601
Základní umělecké školy	11 652	12 518	12 761
Domy dětí a mládeže	6 616	8 378	8 227
Celkem	3 989 835	4 271 029	4 553 497

Zdroj: ROZ MHMP

III.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství na území hl. m. Prahy

Soukromé školy na území hl. m. Prahy byly financovány dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, v platném znění, a podle normativů vyhlášených MŠMT ve smyslu § 4, odst. 4 uvedeného zákona. Dotace byla poskytována 177 právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, které nejsou zřizovány státem, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství, nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, které uzavřely smlouvu s krajským úřadem podle tohoto zákona.

V roce 2013 byla na dotace soukromých škol na výchovu a vzdělávání ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT vyčleněna částka 1 063 826,0 tis. Kč.

III.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných krajem Hl. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě, jednoho žáka a jednoho studenta na dobu jednoho roku se v roce 2013 u škol a školských zařízení kraje Hlavní město Praha pohybovaly v rozmezí od 15 097,0 Kč u základních uměleckých škol až po 302 633,0 Kč u dětských domovů.

U škol, zřizovaných krajem hl. m. Praha v roce 2013 se výše přímých výdajů na jednoho studenta a jeden rok pohybovala v rozmezí od 43 756,0 Kč u gymnázií, až po 68 049,0 Kč u speciálních škol.

Nejvyšší náklady v roce 2013 byly dosaženy u dětských domovů, a to ve výši 302 663,0 Kč, nejnižší náklady byly profinancovány v oblasti školních jídelen, a to 3 656,0 Kč.

Předškolní zařízení a školy, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě a jednoho žáka v rozmezí 40 066,0 Kč až po 42 426,0 Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka a studenta ukazuje následující přehled:

• Tab. č. 68: Přímé výdaje na vzdělávání v Kč

Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta	2011	2012	2013
Gymnázia	39 471	42 239	43 756
Střední odborné školy	52 161	55 577	57 365
Vyšší odborné školy	52 657	55 893	56 413
Samostatně zřízené školy pro žáky se zdravotním postižením	62 225	65 225	68 049
Střední odborná učiliště	50 670	53 232	54 946
Domovy mládeže	40 469	42 696	55 012
Dětské domovy	242 908	332 210	302 633
Školní jídelny	3 917	3 093	3 656
Základní umělecké školy	14 496	15 305	15 097
Mateřské školy	36 190	39 278	40 066
Základní školy	40 309	40 928	42 426

Zdroj: ROZ MHMP

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Seznam grafů

Graf č. 1: Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v %.....	7
Graf č. 2: Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium	8
Graf č. 3: Podíly absolventů SŠ – denní studium	9
Graf č. 4: Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2013) – denní studium	10

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium	8
Tab. č. 2: Počty absolventů v kraji - denní studium.....	9
Tab. č. 3: Školy a školská zařízení podle zřizovatelů.....	21
Tab. č. 4: Počet škol a žáků podle druhu školy celkem (za zřizovatele MČ, HMP, církev, soukromé) ..	22
Tab. č. 5: Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání.....	22
Tab. č. 6: Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2012)	23
Tab. č. 7: Věkové složení dětí	25
Tab. č. 8: Děti podle státní příslušnosti	25
Tab. č. 10: Žáci podle formy integrace.....	30
Tab. č. 11: Žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět	31
Tab. č. 12: Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů.....	31
Tab. č. 13: Věkové složení žáků	32
Tab. č. 14: Odchody žáků ze ZŠ.....	32
Tab. č. 15: Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání	37
Tab. č. 16: Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání.....	38
Tab. č. 17: Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání	38
Tab. č. 18: Přihlášení, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia)	39
Tab. č. 19: Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP.....	40
Tab. č. 20: Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP..	41
Tab. č. 21: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách	42
Tab. č. 22: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	43
Tab. č. 23: Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů	47

Tab. č. 24: Žáci dojíždějící z jiných krajů	47
Tab. č. 25: Žáci podle státní příslušnosti	47
Tab. č. 26: Vyučující cizích jazyků	49
Tab. č. 27: Konzervatoře – denní forma vzdělávání	55
Tab. č. 28 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník – denní forma vzdělávání	55
Tab. č. 29: Věkové složení žáků	56
Tab. č. 30: Žáci podle státní příslušnosti	56
Tab. č. 31: Vyučující cizích jazyků	57
Tab. č. 32: Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti	60
Tab. č. 33: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání	61
Tab. č. 34: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání	61
Tab. č. 35: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách	62
Tab. č. 36: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	62
Tab. č. 37: Věkové složení studentů VOŠ	63
Tab. č. 38: Studenti podle státní příslušnosti	63
Tab. č. 39: Počet škol zřizovaných HMP	67
Tab. č. 40: Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení	67
Tab. č. 41: Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP	68
Tab. č. 42: Počty AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se SPV zřizovaných HMP	70
Tab. č. 43: Přehled škol a školských zařízení zapojených do projektu Integrace	72
Tab. č. 44: Žáci – státní jazyková zkouška.....	75
Tab. č. 45: Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů	75
Tab. č. 46: Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)	75
Tab. č. 47: Zastoupení oborů v ZUŠ	78
Tab. č. 48: Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2012/2013	78
Tab. č. 49: Počty žáků ZUŠ v letech 2005/2006 až 2012/2013	79
Tab. č. 50: Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2012/2013 dle zřizovatelů	79
Tab. č. 51: Souhrnný přehled počtu činností a účastníků v pražských DDM ve školním roce 2012/13	83
Tab. č. 52: Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2005 – 2013	83
Tab. č. 53: Počty klientů ve školním roce 2012/2013	88
Tab. č. 54: Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé).....	89
Tab. č. 55: Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků	90
Tab. č. 56: Zařízení ústavní a ochranné výchovy	91

Tab. č. 57: Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2006 - 2012	92
Tab. č. 58: Kvalifikovanost pedagogických pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %	93
Tab. č. 59: Kvalifikovanost pedagogických pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %	93
Tab. č. 60: Porovnání průměrných platů pedagogických pracovníků v HMP s průměrnými platy ped. pracovníků v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR a průměrnou mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč	94
Tab. č. 61: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč	94
Tab. č. 62: Porovnání průměrného měs. platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč	95
Tab. č. 63: Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč	95
Tab. č. 64: Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč.....	101
Tab. č. 65: Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč.....	102
Tab. č. 66: Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč	106
Tab. č. 67: Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč	108
Tab. č. 68: Přímé výdaje na vzdělávání v Kč	109

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AJ	anglický jazyk
AMU	Akademie múzických umění
CERMAT.....	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CIE	Mezinárodní komise pro osvětlování
CPD.....	Centrum pro předškolní děti
CZESHA	Sdružení školských asociací ČR
ČMOS.....	Českomoravský odborový svaz
ČNB.....	Česká národní banka
ČS, a.s.	Česká spořitelna
ČSOB.....	Československá obchodní banka
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
ČŠI.....	Česká školní inspekce
ČVUT.....	České vysoké učení technické
DD.....	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM.....	domov mládeže
DVPP.....	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FAMU	Filmová a televizní fakulta AMU
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FF UK	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy
FJ	francouzský jazyk
G	gymnázium
HAMU	Hudební fakulta AMU
HMP.....	hlavní město Praha
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ICT	informační a komunikační technologie
JAMU	Janáčkova AMU
JŠ	jazyková škola
JŠ s PSJZ	jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
KB, a.s.	Komerční banka
KD.....	kulturní dům
KEV	Klub ekologické výchovy
MČ.....	městská část
MDVI	Multi Disabled Visually Impaired (souběžně postižený více vadami včetně zrakového postižení)
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ND Brno	Národní divadlo Brno
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NJ.....	německý jazyk
NNO	nevládní neziskové organizace
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OFV.....	ostatní formy vzdělávání
OON.....	ostatní osobní náklady
OPPA	Operační program Praha Adaptabilita
PedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PO.....	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
RHMP	Rada hlavního města Prahy
ROZ MHMP.....	odbor rozpočtu Magistrátu hlavního města Prahy
RVJ.....	rozšířená výuka jazyků
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP ZV	rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SMS MHMP	odbor školství, mládeže a sportu Magistrátu hlavního města Prahy
SOČ.....	středoškolská odborná činnost
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciální pedagogické centrum
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SŠ.....	střední škola
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací program
UK.....	Univerzita Karlova
UMPRUM	Vysoká škola uměleckoprůmyslová nebo také Uměleckoprůmyslové muzeum
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu
VOŠ.....	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠCHT.....	Vysoká škola chemicko-technologická
ZHMP.....	Zastupitelstvo hlavního města Prahy
ZSV.....	Základy společenských věd
ZŠ.....	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV.....	základní umělecké vzdělávání
ZV	základní vzdělávání
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM ZDROJŮ

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2012 - 2016

Strategický plán hlavního města Prahy, Praha 2008

1000 dní - ohlédnutí za projektem OPPA Řemeslo žije! II z let 2010 - 2013, Praha 2013

Výroční zprávy škol a školských zařízení za školní rok 2012/2013

Statistická ročenka školství 2012/2013 - výkonové ukazatele, MŠMT, Praha 2013

Statistická ročenka školství 2012 – zaměstnanci a mzdové prostředky, MŠMT, Praha 2013

J. Vojtěch, J. Burdová: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2013, NÚV, Praha 2013

J. Vojtěch, D. Chamoutová: Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se situací v Evropské unii – 2012/2013, NÚV, Praha 2013

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění

Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), v platném znění

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění

Statut hl. m. Prahy, v platném znění

Zákon. č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, v platném znění

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

VYSVĚTLIVKY

Výraz „z toho“ značí neúplný výčet, tj. součet dílčích údajů se celkovému údaji rovnat nemusí.

Výraz „v tom“ značí úplný výčet, tj. součet dílčích údajů se musí rovnat údaji celkovému.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě údaje značí, že se jev nevyskytoval.

Evidenční počet zaměstnanců přepočtený (na plně zaměstnané) je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách a délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou pracovní dobu.